

Varnejši pred požarom — V Sloveniji praznujemo teden varstva pred požarom. Temu področju smo v zadnjem času že posvetili veliko pozornosti, še bolj pa naj bi z raznimi oblikami izobraževanja in usposabljanja delovnih ljudi in občanov prispevali k večji varnosti pred požari. Prostovoljna gasilska društva so pomemben člen varstva pred požari, saj stalno skrbijo tudi za boljšo opremo. Gasilsko društvo Primskovo pri Kranju je v počastitev prvega krajevnega praznika in tedna požarne varnosti predalo namenu nov kombiniran avtomobil. — (jk) — Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 81

GLAS

Kranj, torek, 21. 10. 1980

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja: Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Za dom in okolje

Predsednik izvršnega sveta škofjeloške občinske skupščine Peter Petrič je v petek odprl 13. mednarodni sejem opreme — Medalje za kakovost — Izredno bogata gobarska razstava in veliko zanimanje za gobarske jedi

KRANJ — »Zadovoljen ugotavljam, da se gorenjski sejem s 13. sejmom opreme in 10. razstavo gobarske opreme uspešno potrjuje v jugoslovanskem in tudi v širšem med-

narodnem gospodarskem prostoru. Mednarodna prirediteljica zasluži vso pozornost, saj se na njej srečujejo tuji in domači proizvajalci. Ob takšnem soočanju domače in tuje po-

nudbe nastopa ugodna priložnost, da ponovno preverimo in ocenimo našo kvaliteto in naš proizvodni program tudi v primerjavi s tujimi izdelki, prav tako pa tudi tržne možnosti na tujih trgih. To je pot v uspešnejše in trdnije gospodarjenje na osnovi stalnega vključevanja v mednarodno delitev dela. Za gorenjsko gospodarstvo to še posebej velja, zato je nujno treba podpreti prizadevanja medobčinske Gospodarske zbornice, ki med sejmom organizira sestanek o vključevanju Gorenjske v maloobmejni promet. Tako zasnovana sejemska prirediteljica s celovitim pregledom pohištva, dekorative, spremljajočega drobnega gospodarstva in najrazličnejših izvedb bivalnega prostora, kombinirana z razstavo gob in drugimi prireditvami, vzbuja pozornost obiskovalcev k obisku in nakupu. Tako sejem tudi izpolnjuje funkcijo pospeševalne prodaje na domačem trgu in izpolnjuje pričakovanja in zaupanje razstavljavcev, ki so ga izrazili že z udeležbo na sejmju, je dejal v petek, ko je odprl 13. mednarodni sejem opreme v Kranju, predsednik izvršnega sveta škofjeloške občinske skupščine Peter Petrič.

Sedanji specializirani kranjski sejem obsega 4500 kvadratnih metrov razstavnega prostora, na katerem se predstavlja 140 razstavljavcev, iz domovine in tujine, ki zastopajo 840 proizvajalcev pohištva, dekorative in drugih izdelkov za opremo okolja. Obiskovalec se na sejmju seznanja z najrazličnejšimi pogrinjki, likovnimi deli, opremo in načini ogrevanja prostora, izolacijskimi materiali, montažnimi hišami, uporabo sončne energije in drugimi zanimivostmi.

Izjemnega zanimanja je bila že prve dni deležna gobarska razstava, združena s pokušno gobarskih jedi. Kranjski gobarji so jo pripravili že desetletje. Kranjska razstava gob sodi med največje v državi in tudi prek njenih meja.

Tako kot na preteklih sejmih je tudi na letošnjih strokovna komisija podelila medalje za kvaliteto izdelkov. Prejeli so jih Železarna Jesenice za nerjaveče podboje, Jelovica Škofja Loka za kvaliteto montažnih hiš, Steklarna Hrastnik za design in kvaliteto, Javor Pivka za nov sistem programov in Gobarska družina Kranj za prizadevno 10-letno amatersko delo in sodelovanje na sejmih. J. Košnjek

Žiri praznujejo

V spomin na 23. oktober, leta 1943, ko je Vojkova brigada osvobodila žirovsko kotlino, praznujejo Žirovci svoj krajevni praznik. Tudi letos ga bodo proslavili zelo svečano. Pripravljajo številne kulturne, športne in spominske manifestacije. Prireditve bodo v soboto in v nedeljo. L. B.

Statistični drobci

Ob koncu gospodarskega leta nam bo neizprosna in nedvoumna statistika pokazala, kako in kaj smo delali, kje povzdignili svojo in družbeno rast in kje ga še lomili in polomili. Statistika res ne trpi ugovorov in izmikanih in je res, kot pravimo, pokazatelj naših družbenih prizadevanj in neprizadevanj — a vendarle le grobi in dokončni pokazatelj. Nikakor pa nam ne more osvetliti vseh tistih majhnih naprezanj, truda in napa, na katerih se oblikuje in tvori. Tistih zrn, ki bogato klijajo že v najmanjši temeljni organizaciji in tudi ne tistega plevela, ki se lahko preveč bogato razrašča v delovni ali sestavljeni organizaciji.

Prav tako, kot bo neizprosna republiška statistika, tako bodo neizbrisljive statistične številke v sleherni delovni sredini. Tedaj bo pač najvažnejše, koliko smo prodali, iztržili, koliko izvozili. In tedaj, šele tedaj, se bodo delavci lahko zavedali, če so njihova zrna, ki so jih vsak posebej in vsi skupaj zasejali, vzklila in obrodila zaželeni sad.

In takšnih zrn, ki jih statistika že po svoji naravi nikakor ne more izluščiti posebej in jih posebej izkazati, ker je pač statistika in le statistika, je med nami veliko. Naj jih imenujemo stabilizacijski ukrepi, naj bodo akcije, naj bodo stabilizacijska prizadevanja — kakorkoli že smo jih vajeni obeležiti; nič drugega niso kot osebna in zavestna volja našega delavca, da bi delal bolje, da bi delal družbeno koristno. In morda je res, da se nam zdaj, ko delavec zbira koristne drobce za višje in dobre statistične številke, zdijo tudi drobci nekam nepomembni, nekam vsakdanji, zanemarljivi.

V nekaterih delovnih in temeljnih organizacijah združenega dela na Gorenjskem, slišimo, so se odločili, da ob proizvodnih konicah prihajajo na delo tudi ob sobotah, a ne le »neposredni proizvajalci«, temveč vsi člani delovnega kolektiva. Se pravi tudi delavci iz skupnih služb, ki pomagajo na tekočem traku, za šivalnimi stroji in če so že za tekočo proizvodnjo preveč okorni in nerodni, lahko zmorejo dela v skladišču. Res ni, da bi zdaj zahteval da sekretar plete pulover, ko pa še svoj živ dan ni napravil pentlje, a v skladišču lahko z veliko koristi odpremi blago. Sobota za soboto — opravili bodo dela, ki bi jih sicer v velikem in prevelikem zaostanku, izpolnili bodo tuja in domača naročila v roku in obveljali na tržišču kot korektni, solidni poslovni sodelavci.

Kajpada so vse te naše temeljne in delovne organizacije za zgled: zgled osebnih in čistih delovnih prizadevanj, zgled medsebojne trdne povezanosti delovnega kolektiva, zgled dobrih medsebojnih delovnih odnosov. Noben pravilnik, noben zakon in noben dogovor jih ne sili. Le zdrava gospodarska miselnost jim narekuje, da so ob sobotah za stroji.

Statistika, ki jo tako radi in vsevprek in venomer premetujemo sem in tja, jih bo pač zamolčala; mnogi bodo zamahnili z roko: prava malenkost! A vendarle je res, da bo vse te statistične drobce ob koncu gospodarskega leta statistika še kako odražala, saj so njen nujni, za nas pa tako zaželeni sestavni del ...

D. Sedej

Kranjski sejem opreme je odprl predsednik škofjeloškega izvršnega sveta Peter Petrič. — Foto: F. Perdan

DOGOVORIMO SE

SEJA KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 5 strani objavljamo povzetke gradiva za zasedanje kranjske občinske skupščine, ki bo v sredo, 29. oktobra ob 15. uri v dvoranih občinske skupščine. Delegati bodo med drugim obravnavali: predlog zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozasčitvi, poročilo o uveljavljanju družbenoekonomskih odnosov v stanovanjstvu, poročilo o trošenju sredstev v gospodarstvu kranjske občine in poročilo o trošenju sredstev v kmetijskih zemljiščih in gozdov, zadrževališča ob spremembi namembnosti kmetijskih zemljišč in gozdov, zadrževališča v Cerkljah in nekatere osnutke ter predloge odlokov, med njimi osnutek odloka o davkih občanov.

SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

Na 6. in na 7. strani objavljamo gradivo za seje vseh treh zborov občinske občine Radovljica ter obenem povzetke iz zapisnikov minulih treh sej vseh treh zborov.

Na prihodnjih sejah bodo radovljiški delegati največ pozornosti namenili družbenemu dogovoru o sanaciji Blejskega jezera, zakonu o obrambi in družbeni samozasčitvi, razporeditvi sredstev krajevnim skupnostim ter ostalim vprašanjem.

ZASEDANJE VSEH TREH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE ŠKOFJA LOKA

Na 8. in 9. strani objavljamo povzetke gradiva za zasedanje vseh treh zborov škofjeloške občinske skupščine. Na dnevnem redu je predvsem dogovor o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka za naslednje srednjeročno obdobje, osnutek odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka, poročilo o izostankih z dela zaradi boleznih, nesreč in nege ter še nekatere druge zadeve.

Skupnost za cene

Radovljica — Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko je izdelala teze za samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za cene. Skupnosti za cene naj bi se ustanovile v vseh družbenopolitičnih skupnostih s tem, da se za več družbenopolitičnih skupnosti lahko ustanovi ena skupnost za cene.

Precejšen problem pa je način in sistem financiranja skupnosti za cene. Lahko bi ustanovili občinsko skupnost za cene, regionalno skupnost za cene ali pa bi strokovne, analitične, upravne in druge naloge opravljal za skupnost upravni organ skupščine občine. Če bi upoštevali stroške, bi bila najdražja občinska skupnost za cene, saj bi zahtevala več zaposlenih delavcev. Morda še najbolj primerna bi bila organizacija regionalne skupnosti.

V radovljiški občini so zato mnenja, da bi morali poiskati najbolj

ustrezno, predvsem pa najbolj racionalno obliko ustanovitve skupnosti za cene. Vse pripombe bo zbrala medobčinska gospodarska zbornica in šele nato izdelala ustrezen osnutek sporazuma.

D. S.

13. sejem stanovanjske opreme kranj
10. jubilejna razstava gob

17.-24. 10. '80

- možnost ugodnega nakupa opreme za vaš dom,
- bela tehnika, tekstil in dekorativa,
- kuhinje in kopalnice,
- likovna dela priznanih umetnikov

PO JUGOSLAVIJI

Viktor Avbelj
v Mariboru

Predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj je v soboto sklenil dvodnevni obisk v Mariboru, med katerim si je ogledal tudi obmejne kraje, ki jih je prizadela vodna ujma. Obiskal je mariborske delovne organizacije TIMA, TAM in Večer, seznanili so ga z izgradnjo stanovanj, potem pa si je ogledal novo stanovanjsko naselje, v občinski skupščini pa se je pogovarjal z družbenopolitičnimi delavci. Ogledal si je tudi Dom obrambne vzgoje, na Univerzi pa so ga seznanili z razvojem te ustanove.

Za 4,3 odstotka več

Jugoslovanska industrijska proizvodnja je bila v prvih devetih mesecih letos za 4,3 odstotka večja kot v enakem obdobju lani. Po najnovjših podatkih zveznega zavoda za statistiko pa je bila septembra za 6 odstotkov večja kot v lanskem septembru. Proizvodnja se je najbolj povečala pri predelavi premoga, proizvodnji kemičnih izdelkov, predelavi barvastih kovin ter v obutveni industriji. Po republikah in pokrajinah pa se je povečala takole: v BiH za 7,8 odstotka, v Črni gori za 7,3 odstotka, v Srbiji za 5,7 odstotka, v Makedoniji za 3,5 odstotka, v Sloveniji za 2,4 odstotka in na Hrvaškem za 2 odstotka.

Naftni obeti

Na slavonskih naftnih poljih so v prvih devetih mesecih letos načrpali 887 tisoč ton nafte. To je nekaj več kot so predvidevali. Ocenjujejo, da bodo letos dosegli rekordno proizvodnjo milijon in 180 tisoč ton. Več kot 90 odstotkov nafte bodo načrpali na polju Beničanci pri Donjem Miholju. 36 odstotkov nafte na Hrvaškem načrpajo v Slavoniji, kjer pridobijo tudi veliko naravnega plina. V devetih mesecih letos so pridobili okoli 250 milijonov kubičnih metrov naravnega plina in bodo letošnji plan presegli.

Enajst ladij v izvoz

Splitska ladjedelnica bo letos izvozila enajst ladij, kar je spodbuden poslovni rezultat. Devet ladij so že zgradili in jih izročili naročnikom, preostali dve pa bodo do konca leta. Vrednost ladij, ki jih bo splitska ladjedelnica letos zgradila znaša dve milijardi in 650 milijonov dinarjev. Z izvozom ladij, ki jih gradijo v Splitu, bodo imeli 95 milijonov dolarjev deviznega priliva. Za zgraditev osmih ladij za Negerijo so potrebovali tri leta, kar je rezultat večje produktivnosti. Trenutno imajo naročenih še 15 ladij z nosilnostjo 380.000 ton in to pomeni 13 milijard in 460 milijonov dinarjev dohodka. Tako je polovica zmogljivosti splitske ladjedelnice zasedena.

Nova tovarna

Sodobna tovarna radgonskega Gorenja-Elrada, ki so jo preteklo soboto odprli za praznik občine Gornja Radgona, predstavlja veliko pridobitev za naše gospodarstvo. Pomembna je zlasti zato, ker bodo v njej proizvajali elektronsko opremo in koaksialne kable, kar daje velike možnosti za izvoz. Slavnostni govornik je bil predsednik slovenske skupščine Mitja Kučan, v imenu zveznega izvršnega sveta pa je kolektivno Elrada čestital ob veliki pridobitvi tudi podpredsednik ZIS Zvoone Dragan.

Bolgarska delegacija v Iskri - V četrtek je kranjsko Iskro obiskala bolgarska delegacija, ki jo je vodil minister za elektroniko in elektrotehniko Vasil Hubčev. S predstavniki Iskre so se pogovarjali o razvoju elektronike in elektrotehnike in razvojnih načrtih te kranjske tovarne. Ogledali pa so si tudi Iskrino tovarno na Laborah. Dogovorili so se, da bodo nadaljevali pogovore o sodelovanju. - Foto: F. Perdan

JESENICE

Danes, 21. oktobra, ob 10. uri bo seja izvršnega sveta jesenice občinske skupščine. Na njej bodo med drugim obravnavali predlog samoupravnega sporazuma o temeljnih načrta telesnokulturne skupnosti za obdobje 1981-1985, poročilo o pripravah na prehod v usmerjeno izobraževanje in ustanovitvi centra usmerjenega izobraževanja na Jese-

nicah, izhodišča za organizacijo centra za socialno delo na Jesenicah in osnutek odredbe o razporeditvi delovnega časa v upravnih organih občinske skupščine. Razpravljali bodo tudi o preskrbljenosti trga z osnovnimi prehrabnenimi potrebščinami in organizaciji prevoza premoga.

(S)

RADOVLJICA

V sredo, 22. oktobra, bo ob 16. uri v prostorih občinskega sindikalnega sveta v Radovljici redna seja komisije za ljudsko obrambo in družbeno zasmozaščito, ki deluje pri občinskem svetu Zveze sindikatov. Na seji bodo razpravljali o pripravah na akcijo Nič nas ne sme presenetiti in o nekaterih drugih vprašanjih.

D. S.

ŠK. LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta občinske skupščine Skofja Loka obravnavajo elaborat o stroških infrastrukture in družbenih dejavnosti, ki nastajajo v zvezi z investicijo RUZV, osnutek odloka o povišanju stanarin v občini Skofja Loka, predlog za razrešitev in imenovanje člana občinskega štaba civilne zaštite, predlog za potrditev manjšega odmika od zazidalnega načrta »nad Plevno«, uresničevanje dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka leta 1980 pri delitvi sredstev za osebne dohodke v upravnih organih in delovni skupnosti občinske skupščine Skofja Loka ter še nekaterih drugih zadevah.

Danes ob 16. uri bo 7. seja predsedstva občinske konference ZRVS Skofja Loka. Na dnevnem redu je program idejnopolitičnega izobraževanja, splošno vojaškega in zaščitnega uposabljanja ter informiranja v letu 1981, priprave na začetek uresničevanja programa za leto 1981 in predlogi za podelitev odlikovanj in priznanj ter napredovanja v višji vojaški čin za zaslužne rezervne vojaške starešine.

L. B.

Kadrovsko štipendiranje v jeseniški občini

Mala
skrb za strokovnost

Jesenice - V večini gorenjskih občin so za letošnje šolsko leto zapisali več kadrovskih štipendij kot leto poprej. V primerjavi z drugimi so v jeseniški občini podelili glede na povprečno število zaposlenih najmanj kadrovskih štipendij. Za šolanje na srednjih šolah so namenili le eno kadrovsko štipendijo več kot lani, za študij na visokih šolah devet štipendij več, na višjih šolah pa je število takih štipendij celo upadlo.

Tako letos prejema kadrovske štipendije skupno 584 dijakov in študentov iz jeseniške občine. Med njimi se jih 321 šola v poklicnih in 155 v srednjih šolah, 29 jih obiskuje študij na višjih šolah, 79 pa na visokih šolah. Kljub ugotovitvi, da se je število kadrovskih štipendij v določenih usmeritvah povečalo, taki podatki ne odražajo resničnih potreb združenega dela po delavcih s srednjo, višjo in visoko izobrazbo. Prav strokovnost kadrov pa je osnova, ki bo poleg drugega zagotavljala uspešnejše delo in gospodarjenje v organizacijah združenega dela!

Združeno delo in malo gospodarstvo bo v bodoče moralo posvetiti več skrbni kadrovskemu štipendiranju za poklicne šole. Na Jesenicah namreč pričakujejo, da bi prihodnje šolsko leto zaradi uresničevanja zakona o usmerjenem izobraževanju in ukinitve dosedanjih učnih mest tovrstno štipendiranje utegnulo upasti, kolikor ga ne bi enakovredno nadomestili. Prav tako predvidevajo z uvedbo usmerjenega izobraževanja manjše možnosti za pouk v srednjih šolah. Zato bo treba štipendijsko politiko usmeriti tudi v zagotavljanje možnosti šolanja tistim učencem, ki bodo v bodoče obiskovali srednje šole izven občine, stroške njihovega

šolanja pa ne bodo zmogli povrniti le njihovi starši.

Ta in druga vprašanja - prav tako gre za neurejeno področje izobraževanja ob delu, usklajevanje načrtov posebnih izobraževalnih skupnosti s potrebami združenega dela in drugo - bo morala razrešiti najširša razprava o predlogu samoupravnega sporazuma o štipendiranju v jeseniški občini. Vanjo so se doslej aktivno vključile tudi družbenopolitične organizacije, predvsem Zveza sindikatov, do konca tega meseca pa morajo obravnavo in sprejem tega pomembnega dokumenta skleniti na vseh ravneh.

S. Saje

NNNP 1980/81

Tržič - Na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL Tržič so sprejeli program aktivnosti za akcijo Nič nas ne sme presenetiti 1980/81, ki ga je pripravil koordinacijski odbor s sodelovanjem s komitejem za splošni ljudski odpor. Pospremili so ga z usmeritvijo, naj v posameznih sredinah načrtujejo aktivnosti na osnovi lanskoletne akcije, predvsem v zvezi s tistimi nalogami, ki so bile takrat nekoliko pomanjkljivo zajete oziroma niso bile speljane tako kot bi morale biti.

O pripravah na akcijo Nič nas ne sme presenetiti so pred dnevi razpravljali tudi predstavniki osnovnih organizacij zveze sindikatov v tržički občini. Sprejeli so program občinskega sveta in se dogovorili, da bodo do 15. novembra v vseh osnovnih organizacijah izoblikovali konkretne programe aktivnosti. Še posebej pa so izpostavili stalne naloge na področju ljudske obrambe in družbene zasmozaščite.

H. J.

Skladno
v novo obdobje

V radovljiški občini si prizadevajo, da bi bili plani na vseh področjih kar najbolj usklajeni - škodljivo sprejemanje planov, ki so le odraz želje

Radovljica - Koordinacijski odbor za planiranje in stabilizacijo pri občinski konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva Radovljica je na minulem sestanku temeljito obravnaval problematiko priprave planskih dokumentov v občini Radovljica.

Člani odbora so pri oceni vztrajali, da se morajo vsi plani do konca leta pripraviti in uskladiti, še predvsem pa morajo pohiteti v tistih temeljnih in delovnih organizacijah, kjer so v zaostanku. To so predvsem manjše temeljne in delovne organizacije, ki jim bo treba strokovno pomagati pri sestavi planov. Prav tako pa bodo morali v občini preprečiti hitro sprejemanje planov na referendumih tistih planov, ki niso usklajeni ali pa jih delavci sprejemajo brez temeljitih predhodnih razprav in obravnav.

V občini ugotavljajo, da usklajevanje šepa predvsem na področju naložb in skupne porabe. Programi samoupravnih interesnih skupnosti so marsikje in marsikdaj še vedno programi želja in so neusklajeni z realnimi možnostmi. Zato naj bi se samoupravne interesne skupnosti dogovorile o realnih programih, ki jih dovoljuje tudi osnutek družbenega plana, omejitvi naj bi prevelike želje, saj bo treba prav na področju skupne porabe precej in kar najbolj varčevati.

Najtežje pa bo prav na področju naložb, zato bo posebna delovna

Ne le formalna
poročila

Tržič - V tržički občini se temeljito pripravljajo na letne programske konference socialistične zveze. Priprave so stekle z dopolnitvijo pravil občinske in krajevnih konference SZDL, o nadaljnjih aktivnostih pa je prejšnji teden razpravljalo tudi predsedstvo občinske konference SZDL Tržič.

Na programskih konferencah bodo organizacije socialistične zveze ocenile svoje delo v preteklem letu, ob enem pa bodo načrtovali tudi naloge za naprej. Pomembno je, da ne bodo prebirali le formalnih poročil o neuspehih oziroma uspehih, temveč da bo vsebina konferenc zlit s sedanjimi družbenimi in ekonomskimi dogajanjem.

To pomeni, da bodo največ pozornosti posvetili stabilizacijskim prizadevanjem, vlogi socialistične zveze pri nadaljnjem razvijanju delegatskega sistema in nekaterim drugim žgočim vprašanjem.

Na konferencah se bodo morali dobro pripraviti tudi delegati drugih družbenopolitičnih organizacij, zlasti komunisti, ki naj bi odgovorno in kritično ocenili dosedanje delo socialistične zveze.

Konference krajevnih organizacij SZDL bodo končane predvidoma do sredine novembra, mesec dni zatem bodo pripravili občinsko konferenco, ki ji bo sledila še konferenca na republiški ravni.

H. J.

skupina v občini pregledala vse predvidene naložbene programe, njihovo strukturo in program financiranja. Te plane naj bi primerjala kasnejši kriteriji, predvsem pa upoštevala finančne možnosti.

V teh mesecih, ko se načrtuje nadaljnji razvoj na vseh področjih, bodo morale biti kar najbolj aktivne vse družbenopolitične organizacije občini. Njihova aktivnost se bo morala odražati pri pripravi in izvedbi referendumov, ko naj bi bili delavci kar najbolj obveščeni, naj bi tehtno razpravljali in pripravljali pripombe in ko naj bi se naposled vsi zaposleni zavedali, da sprejemajo svoje programe, svoje obveznosti in dolžnosti. Vsekakor pa bi sprejemanje planov morali bolj vključevati tudi vsi zbori skupne občine.

V radovljiški občini precej pripravljajo o krajevnih samoprispevkih in o občinskem samoprispevku. Številni so mnenja, da naj bi se šleme nadaljnega razvoja, ki pa kazuje že družbeni plan občine, v veli tudi v okviru krajevnih prispevkov. Tako naj bi tudi pomembni krajevni samoprispevki galsi pri reševanju tistih najbolj očitih problemov, ki bi jih v vsej občini radi čimprej rešili.

D. Saje

Seminar
ekonomistov

Bled - Letošnji deveti strokovni izobraževalni seminar ekonomistov ki bo 24. in 25. oktobra v festivalni dvorani na Bledu, bo potekal ob 30. obletnici dela strokovne organizacije ekonomistov v Sloveniji.

Program seminarja je oblikovan tako, da bodo udeleženci dobili v globljen vpogled in usmeritve za ševanje nekaterih žgočih vprašanj pri uveljavljanju novih družbeno-ekonomskih odnosov ter konkretnih sistemskih rešitev na več pomembnih področjih. Sestavljajo ga naslednje teme: aktualne naloge in usmeritve gospodarstva pri uresničevanju gospodarske stabilizacije in planskih dokumentov; nekateri ključni razvojnega financiranja; nekateri dela in vloga bank; problematika uveljavljanja novega sistema cen in družbene kontrole cen; raba nekaterih sistemskih ekonomskih kategorij zakona o družbenem delu v gospodarski praksi; aktualne naloge in razvojne usmeritve v ekonomskih odnosov Slovenije s tujino; izgradnja in uveljavljanje informacijskega sistema za ekonomsko-nose s tujino; informacije o nem procesu v organizacijah z obnovo dela.

Prireditelji so k sodelovanju seminarju pritegnili priznane strokovnjake in strokovne delavce, kot so: Sepič, Janko Smole, Zoran Papan Ivan Turk, Jernej Jan, Stan Stante ter Jože Gričar in Soukal.

Zaobljuba mladih vojakov - Sredi oktobra so se novi pripadniki naše armade tudi v gorenjskih vojašnicah zaobljubili, da bodo ves čas izpolnjevali vojaške naloge in koristno služili svoji domovini. Osebe, ki na odslužitev vojaškega roka prihajajo mladi fantje iz srednjih šol, izpolnjevanje obveznosti zaradi mladostnega poleta toliko lažje. Kakor ocenjujejo v vodstvih vojaških kolektivov, so se na vseh ravneh dobro pripravili na sprejem mladih vojakov, k njihovega uspešnega vključevanju v enote pa so pripomogli predvsem številni člani Zveze komunistov. Pričakujejo tudi, da bo taka sestava kolektivov omogočila doseganje kar najboljših rezultatov v bodočem delu. Na sliki: srečevanje ob zaobljubi mladih vojakov v kranjski vojašnici. - Foto: F. Perdan

Krajani opozarjajo, ugovarjajo

»Umazana« tovarna

O varstvu okolja veliko govorimo, pišemo. Vsi smo za to, da ohranimo ta košček zemlje, ki nam je dan, reke bistre, zrak čist.

Toda, ko gre zares, ko se morajo lepo zveneče besede spremeniti v dejanja, se zaplete. Primeri so podobni kot jajce jajcu. Za čisto okolje se bore le ogroženi ljudje, ki živijo blizu »umazane« tovarne ali jim preti takšna nevarnost. Ostali previdno molče, preslišijo klic strokovnjakov, ki vedo, kaj nevarnost pomeni. Kajti, če tovarna že nekeje mora biti, naj bo, samo ne v njihovem kraju. Gorje, če se častnikar postavi v bran čistega okolja. Kriv je, da tovarna ni bila zgrajena, da si je nakopala težave s čistilnimi napravami.

Krajani Trate, Godešiča, Suhe, Frankovega in Hafnerjevega naselja, Grenca, Virmaš in Sv. Duha ne vedo kaj so fenoli, formaldehidi, SO₂. Dobro pa vedo, da zrak ni več takšen kot nekdanj, ko Termika na Trati še ni bilo. Kmetje, ki imajo njive tik ob tovarni, pravijo, da je koruza jeseni kar črna. Ko je soparno in tišči k tlom, beže s polja, saj ni več moč dihati. Grlic, ki so nekdanj vreščale na vaških klostanjih, ni več. Tudi gozdne ptice ne zaidejo več v vas. Le redki vrabci se še pode po vaških dvoriščih. Ptice so odletele, prvi znak, da je zrak zastrupljen, pravijo strokovnjaki. Mamicе vedo, da vse več otrok pokašljuje, da so kar naprej bolni. Bronhitis, astma pravijo zdravniki.

Toda Termika, ki doslej ni storila prav nič, le obljubljala, da bo zrak spet čist, želi ob sedanji tovarni zgraditi novo, še dve proizvodni liniji. Kamena volna gre dobro v

prodajo, tervol je ob sedanji energetski krizi vse bolj iskan. Dejali bi lahko, da Termika »kamenje« prodaja za devize.

Ljudje se boje »umazane« tovarne. Zakaj prav na Trati, se sprašujejo. Vzela bo plodno zemljo, najboljšo, zastrupljala zrak gosto poseljenega območja, zastrupljala podtalnico Sorškega polja, rezervata pitne vode za Kranj, Škofjo Loko in Ljubljano.

Zazidalni načrt za novo tovarno je narejen. Sprejet! Pristanek je dala kmetijsko zemljiška skupnost. Morda kmetje niso bili dovolj glasni, ko je šlo za njihovo zemljo? Morda je šel njihov delegat na sejo, ne da bi se z njimi posvetoval?

Kazalo je, da sta pristanek dali krajevni skupnosti Trata in Sv. Duh-Virmaše. Toda v slednji pravijo, da je šla javna razprava mimo njih. Da postopek ni bil pravilen. Da to ni bila javna razprava, ki naj bi jo sklical občinski upravni organ, pač pa le običajna seja skupščine krajevne skupnosti, na kateri so sodelovali tudi predstavniki Termike. Poleg tega pravijo, da po aprilu, ko je bil izdelan osnutek zazidalnega načrta z njegovo septembrsko dopolnitvijo niso bili seznanjeni.

Kaže, da se krajani nevarnosti niso pravočasno povsem ovedli tudi zato, ker niso bili obveščeni. V roke so dobili le prvo in osmo stran ocene, ki jo je izdelala skupina za oceno posegov v okolje pri Institutu Jožef Štefan v Ljubljani. Kdo ve, kdo je zadržal vmesni del. Zato smo toliko bolj radovedno pogledali, kaj so strokovnjaki zapisali na vmesnih šestih straneh.

Že leta 1974, pred izgradnjo druge proizvodne linije v Termikini to-

varni na Trati, je skupina SEPO poudarila neustreznost lokacije na ravninskem Virmaškem polju ter zapisala, da naknadno širjenje pod nobenimi pogoji ne pride v poštev. Prah mineralne volne ni nevtralen, povzroča silikozo in dovoljeni izpust je 10 mg/m³. Meritev leta 1973, ko je delala le ena proizvodna linija, pa je ugotovila emisijo prahu 173 mg/m³. Odtlej dela še ena linija, nobena pa ni opremljena s čistilnimi napravami. Zavod SRS za varstvo pri delu pa je leta 1974 meril količino fenola v deževnici in na robu tovarne ugotovil 0,087 mg fenola v litru vode, dovoljena količina pa je 0,001 mg fenola v litru pitne vode.

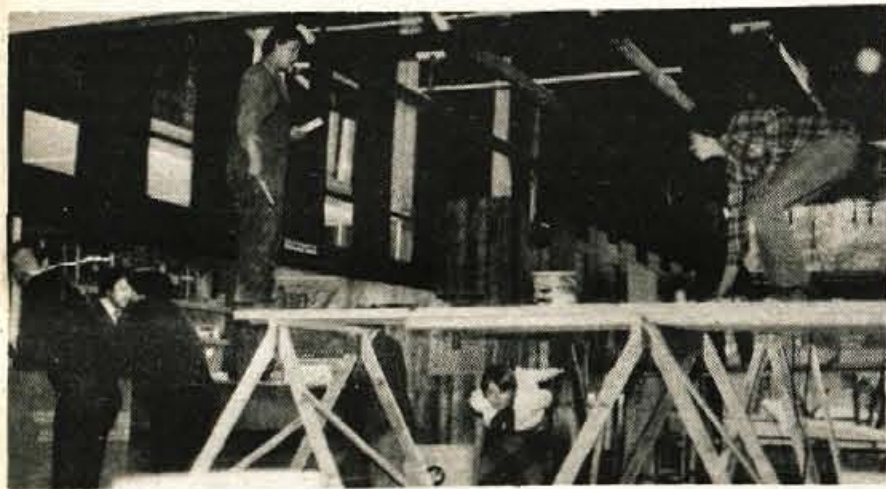
Termika je torej res »umazana« tovarna, nevarna za zrak in vodo. Da doslej ni storila nič, da ne bi več zastrupljala okolja, govore tudi opozorila zdravnikov. V otroškem dispanzerju škofjeloškega zdravstvenega doma že več let opažajo večanje števila pljučnih obolenj. Tudi otroška klinika v Ljubljani je škofjeloške zdravnike opozorila, da v drugih krajih Slovenije ni tako velikega porasta astmatičnih bolnikov. Pred dvema letoma so zato v škofjeloškem zdravstvenem domu začeli beležiti pojavljanje bronhitisa pri otrocih, ki živijo na širšem območju škofjeloškega mesta. Prvi podatki so zaskrbljujoči. Zabeležili so 281 bolnikov v starosti do 14 let, od tega 90 na »traškem področju«, torej skoraj tretjino. Vsi ostali pa živijo v škofjeloškem mestu, nekaj v spodnji Poljanski in Selški dolini.

Samo po sebi se zastavlja vprašanje, kako so načrtovalci lahko zaobšli te podatke.

Res je, potrebujemo industrijo, tovarne, ki nam dajejo kruh. Toda, mar se prav nič ne vprašamo, za kakšno ceno. Zdravje je največ, kar imamo, posebej, če gre za zdravje naših otrok. In če že računamo, izračunajmo tudi to, koliko denarja bo ne le dala, ampak tudi požrla »umazana« tovarna. Tudi izjubljeno zdravje terja veliko denarja.

Termika je v Novem Marofu pred leti zgradila novo tovarno, izven goste poseljenega območja, tik ob surovini. V novi tovarni poskuša namestiti tudi vse potrebne čistilne naprave. Krajane Sv. Duha, Virmaš in Trate je peljala na ogled, da bi odpravila strah pred novogradnjo na Trati. Toda krajani so ugotovili, da čistilne naprave niso vsemogočne, da filtri povzročajo težave. Obisk njihove strahu zato ni odpravil, še več, šele sedaj so se povsem zavedli nevarnosti. Zato je nočejo imeti v svoji sosesčini. Sprašujejo se, kakšen interes narekuje gradnjo na Trati, saj bi novo tovarno lahko zgradili v Novem Marofu. Če drugega ne, surovine ne bi bilo treba voziti od tam na Trato. Tudi to je računica. Ali morda torej vendarle ne gre za zapiranje v občinske, republiške meje, pojav, ki ga zadnje čase opažamo na več področjih?

M. Volčjak

Kranj — Kar precej začuden obstane gost te dni pri vhodnih vratih Creine, ko ne ve, ali je prišel v mizarstvo delavnico ali v hotel. Delavci Slovenijalesa pravkar v hollu na novo oblačijo strop v les v zamenjavo za pogorelo dekorativo, vendar hotel postuje normalno in je zdajle ob festivalu športnih in turističnih filmov v Kranju polno zaseden. Ne gre, da bi izpuščali iz rok pose, ko je vsako polno ležišče za ta Alpetour tozd, ki se bori z velikimi finančnimi težavami, pomembno. Morda se to, da bodo v dobrem mesecu dobili tudi novo recepcijo, do novega leta pa bo menda tudi že opremljena kavarna (kjer je gorelo), ki bo dobila nov vhod ob vhodu v Tekstilindusovo trgovino. Te dni bo na novo odprta video discoteka v bivšem baru, tako da bo mladina dobila nazaj svoje priljubljeno zabavišče. — Foto: D. Dolenc

Merkurjeve perspektive

Specializacija prodajne mreže in širitev prodajaln na obrobje mesta k cestnim upadnicam je ena od usmeritev kranjskega Merkurja — Pivko pestijo komunalne naprave — Kupec vedno več zahteva, vendar mu je težje ugoditi

KRANJ — Kranjski Merkur, podjetje z osemdesetletno tradicijo in petimi temeljnimi organizacijami združenega dela, je ena tistih v renjskih trgovskih organizacijah združenega dela, ki se zaveda pomembne vloge dejavnosti vsake trgovine in katera po svojih možnostih s pomočjo palke izven meja občine in Gorenjske. Mogoče je prav v tem in v lokalni samoupravni organiziranosti iskati vzrok ekspanzije, ki je Merkur značilna že nekaj let, nadaljevati pa se utegne tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Letošnji polletni poslovni rezultati kažejo, da dohodek ostalo 32 milijard dinarjev (starih), za poslovni sklad pa kar uvršča Merkur med najuspešnejše enako velike trgovske organizacije (Merkur ima 1106 zaposlenih), so realna osnova za planiranje njegovih postavk razvoja v prihajajočem srednjeročnem obdobju. »Merkurjevci« so v svoje planske dokumente zapisali, da bo v prihodnjih petih letih prihodek naraščal za 8 odstotkov, zaposlenost za 4, kar je skladno z usmeritvijo kranjske občine po pozitivni terciarnih dejavnosti, materialni stroški za 7,5 odstotka (to bo težko vzdržati, menijo že sedanji družbeni proizvod za 7,9 odstotka, dohodek za 7,4 odstotka, osebni dohodki pa za 6,8 odstotka).

Na čem gradijo pri Merkurju te številke. Na dobrem delu, usposobljenosti ljudi, modernizaciji sedanje trgovske mreže in zahtevnejši gradnji skladišč na Pivki pri Naklem, ki bodo veljala 30 starih milijard obsegala pa bodo 210.000 kvadratnih metrov. Prav tako pa na združevanju sredstev. V sedanjem srednjeročnem obdobju so združili nad 100 milijard, v prihajajočem obdobju pa bo vsota veliko višja. Nova prodajna strategija se sestoji iz načel, da je treba prodajalne mreže specializirati in v njih prodajati blago, za katerega ni nujen avtomobilski prevoz, za drugega pa bi kazalo urejevati prodajo na obrobju mest, kjer so dostopi in dovozi lažji. Tako se bo sčasoma preselila prodajalna v nekdanji Savi v Kranju, modernizacija pa bo šla tudi na Jesenice, na ljubljanski Vič, na Primskovo in seveda v Naklo, kjer nastane nova skladišča.

Problematika je zapletena, ni pa nerešljiva. Velike so obveznosti, ki so nerazvite, marže so zamrznjene, kar je zmanjšalo dohodek za 7,5 milijard, treba je pokrivati razlike v črni metalurgiji za nazaj, saj ne bo blaga, še ostrejši pa so recimo dobavitelji premoga, ki terjajo dobavo kuriva sedaj in v prihodnje ogromne vsote sovlaganja. Blaga domači trg manjka, Merkur pa ima že tri leta temeljno organizacijsko zunanjo trgovino, ki pa zaradi togosti naših predpisov ne more na primer uvoziti prepotrebne industrijskega reprodukcijskega materiala. V isti koš mečemo, pravijo pri Merkurju, banano in tehnični izdelki.

Pivka je veliko Merkurjevo gradbišče. Zastruje se problem komunalne ureditve kompleksa, ki mu Merkur in Živila ne bosta kos. Ne gre le za ta del, ampak za problem kanalizacije v Naklem in za vodne probleme v Struževem. Mogoče so se v izgradnjo tega kompleksa prepričali še drugi, recimo vodarji, krajevne skupnosti in drugi, saj tako pa bi bil oreh lažje zdrobljiv, če bi bil interes za gradnjo v skladiščni coni še večji.

J. Košnjek

Izguba v klavnici Špecerije

Predelovalcem mesa v radovljiški občini so sklepu izvršnega sveta pokrili izgubo s 60 odstotkom izkazanega primanjkljaja

RADOVLJICA — Zaradi nizkih, uradno določenih odkupnih cen za klavno živino in zaradi pomanjkanja klavne živine so klavnice morale odkupovati živino po višjih odkupnih cenah, da so lahko zagotovile redno ali najnujnejšo preskrbo z mesom.

Klavnica blejske Špecerije je tako prikazala izgubo in razlike v ceni med dejansko odkupno ceno živine in uradno določeno za odkupe v avgustu in do 18. septembra letos, ko so bile uradno določene višje odkupne cene živine in nove maloprodajne cene svežega mesa.

Avgusta so prodali več kot 22 ton mlade pitane govedi in pri tem je nastala razlika v ceni ali izguba v višini 512.000 dinarjev; prodali so 8 ton teletskega mesa in pri tem je znašala izguba 371.000 dinarjev; avgusta so poslali na tržišče tudi 16 ton svinjskega mesa in je znašala izguba 485.000 dinarjev. Skupaj je bilo v

klavnici Špecerije torej za 1.369.000 dinarjev izgube.

Tudi septembra so zabeležili izgube v odkupni ceni živine in je znašala 727.000 dinarjev. Skupaj je izguba za 2 milijona 197.000 dinarjev.

Člani izvršnega sveta skupne občine Radovljica so temeljito govorili o izgubah ter se domogli se predelovalcem mesa pokrivanja 60 odstotkov izkazanega izgube, tako pa so opozorili na problem kmetijstva ter se zavzeli za ukrepe, da morajo biti v prihodnje kmetijstvu intenzivnejše in učinkovite. Pri tem naj bi kmetijstva bolj podprli državni organi in organizacije ter da bi bude in pobude ter poskrbijo za boljše ukrepe. Nevzdržno je tudi staja, da je proizvodnja mesa v občini ogrožena in da primanjkljaj, ki prav zato, ker gre preveč za zakol.

D. Sedl

Prispevek boljši preskrbi

Temeljna organizacija jeseniške Golice ima v Jesenicah novo samopostrežno trgovino z živilom — Prvi trgovski prostor v novem preskrbovalnem centru na Plavžu je pomembna pridobitev za gosteje naseljeni del železarskega mesta

Jesenice — Občani Jesenic, predvsem številni prebivalci Plavža, so bogatejši za še eno pridobitev skupne pomena. Minuli torek je namreč trgovska delovna organizacija Golica, temeljna organizacija Rožca z Jesenic odprla na Tavčarjevi cesti novo samopostrežno trgovino z živili. Gre za prvi trgovski prostor načrtovanega preskrbovalnega centra na Plavžu, kjer bo poleg samotnega Rožca večja mesnica jeseniške Klavnice, oddelek jeseniške Pošte, poslovna enota Ljubljanske banke, frizerski lokal, zbiralnica kemične čistilnice in enota luterijskega zavoda Slovenije.

Nova samopostrežna trgovina, ki meri 190 kvadratnih metrov in ima od tega dobro polovico prodajnih površin, je sodobno opremljena hitro prodajo blaga pa omogoča delo pri dveh blagajnah. Razen kruha in peciva, mleka in mlečnih izdelkov, zelenjave in sadja ter pijače najdejo kupci v njej tudi druga živila. Večino blaga, ki ga ponujajo, pred

prodajo stehajo in zavijejo, kar na prodaja obsega le tiste proizvode, ki jih še ni moč drugače prodati. Vendar v Rožci razmišljajo o možnosti, da bi poskusili prodajati samopostrežbi tudi nekatere vrste mesa, ki bi jih sami zavili.

Boljšo založenost s kakovostnim blagom trgovini omogoča prodaja del skladišč z določeno temperaturo za shranjevanje lahko pokvane živil, predvsem zelenjave, sadja in mlečnih izdelkov. To naj bi zagotovilo manjši unesek pri prodaji blaga, kupcem pa stalnejšo in izbiro kakovostnejših živil.

Delavci temeljne organizacije Rožca želijo, da bi trgovina s svojimi majhnosti in ozki izbiri prispevala k boljši in hitrejši skrbi občanov v najbolj gostoposeljenem delu železarskega mesta. Doslej so namreč morali prevažati do druge trgovine. Posebej na koncu tedna so negodovali zaradi dolgih vrst pred blagajnam.

S. Sedl

SKUPNOST ZA ZAPOSLVANJE KRANJ

Nezaposelnost na Gorenjskem (5)

Občina Radovljica

LETA STAROSTI

	SKUPAJ		DO 18 let		18—25		25—30		30—40		40—50		nad 50	
	VSI	Ž	VSI	Ž	VSI	Ž	VSI	Ž	VSI	Ž	VSI	Ž	VSI	Ž
NEPRIUČENI	14	9	7	6	4	2	3	1	0	0	0	0	0	0
PRIUČENI	46	19	0	0	8	3	6	2	15	7	10	5	7	2
POKLICNA Š.	39	17	1	1	9	5	7	4	12	4	7	2	3	1
SREDNJA Š.	18	12	0	0	4	2	6	5	6	4	2	1	0	0
VIŠJA	7	6	0	0	5	5	1	0	1	1	0	0	0	0
VISOKA	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
SKUPAJ	126	63	8	7	31	17	23	12	35	16	19	8	10	3

STAROSTNA IN IZOBRAZBENA STRUKTURA NEZAPOSLJENIH NA DAN 30. 6. 1980

V radovljiški občini nezaposelnost še ne predstavlja posebnega problema, saj je bilo konec junija letos pri strokovni službi skupnosti za zaposlovanje Radovljica prijavljenih 126 iskalcev zaposlitve, kar pomeni 0,99 odstotka. Med njimi je največ nezaposlenih ozkega profila (35,5 odstotka), sledijo kvalificirani delavci (31 odstotkov), delavci brez poklica 11 odstotkov, profi tehnik 14 odstotkov, prof. inženir 5,5 odstotka in dipl. inž. 1,5 odstotka.

Dokaj zanimiva je starostna struktura brezposelnih. Največ je iskalcev v starosti od 30 do 40 let, 20 odstotkov iskalcev zaposlitve je starejših od 40 let, 6 odstotkov pa je mlajših od 18 let. Kar precej je tudi mladih delavcev v starosti od 15 do 25 let (31 odstotkov). Posebno pri tej starostni skupini opažamo, da dokaj lahko miselno prekinjajo delovno razmerje, precej so tudi »izbirčni« pri ponovni zaposlitvi, izrazita pa je tudi želja po zaposlitvi v organizacijah združenega dela z višjimi osebnimi dohodki.

Večina prijavljenih začasno nezaposlenih oseb je bila že prej zaposlena, a so v večini primerov ostali brez zaposlitve po svoji krivdi ali volji. Le manjši del prijavljenih čaka na svojo prvo zaposlitev, večina med njimi je brez kakršnekoli poklicne usposobitve.

Zelo pomemben je podatek, da je od 126 brezposelnih oseb kar 60 odstotkov težje zaposljivih. Pri moških je 44 težje zaposljivih, med ženskami pa 32. Prav zaradi te populacije je čas trajanja brezposelnosti v poprečju eno leto. Najbolj pogosti vzroki težje zaposljivosti so alkoholizem, fluktuacija, zdravstveni razlogi, osebnostne motnje. Pri nekaterih kandidatih se pojavlja več razlogov težje zaposljivosti, najbolj pogosto gre za kombinacijo alkoholizma in fluktuacije ali pa alkoholizma in zdravstvenega razloga. Tudi pri mladih nezaposlenih je precej težje zaposljivih zaradi fluktuacije, mentalne prizadetosti, potepuštva ali in alkoholizma.

Pretežna večina iskalcev zaposlitve uživa pravico do zdravstvenega zavarovanja. Manjše število pa je prejemalo denarno nadomestilo oziroma denarno pomoč. Pri moških je le eden prejemal denarno pomoč, med iskalkami zaposlitve jih je pet prejemalo denarno nadomestilo, ena pa denarno pomoč.

Velja še opozoriti na pomanjkljivost in površnost nekaterih organizacij združenega dela pri ureditvi vseh 178 člena Zakona o delovnih razmerjih, OZD namreč skoraj nikoli ne navedejo v pravnem pouku odločbe o prenehanju delovnega razmerja, kako in kje lahko delavec uveljavlja pravice, ki jih ima med brezposelnostjo. Zaradi tega se pogosto dogaja, da brezposelna oseba ne more uveljaviti zavarovanja za primer brezposelnosti — predvsem zaradi prepozne prijave pri Skupnosti za zaposlovanje oziroma pri njeni strokovni službi.

Branko Bukovnik

28 RADOVLJICA

22. seja zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica bo v sredo, 29. oktobra, ob 16. uri v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- osnutek zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti
- predlog odloka o prepovedi prometa z zemljišči na območju zazidalnega načrta Vrhnje
- predlog odloka o prepovedi prometa z zemljišči na območju zazidalnega načrta Zaloše
- osnutek odloka o javnem zelenju v občini Radovljica
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o inšpekcijskih službah Gorenjske
- predlog odloka o družbenih svetih v občini Radovljica
- poročilo o sanaciji Blejskega jezera
- predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o razporejanju s stanovanji v družbeni lastnini
- predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti za delno odpravo posledic toče in neurja v občinah Gornja Radgona, Murska Sobota, Maribor, Lenart, Zalec in Šmarje pri Jelšah
- rasporeditev sredstev proračuna za urejanje prostorskih pogojev dela krajevnih skupnosti
- imenovanja
- delegatska vprašanja

21. seja družbenopolitičnega zboru skupščine občine Radovljica bo v ponedeljek, 27. oktobra, ob 16. uri v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog odloka o družbenih svetih v občini Radovljica
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o inšpekcijskih službah Gorenjske
- poročilo o sanaciji Blejskega jezera
- predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o razpolaganju s stanovanji v družbeni lastnini
- predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti za delno odpravo posledic toče in neurja v občinah Gornja Radgona, Murska Sobota, Maribor, Lenart, Zalec in Šmarje pri Jelšah
- osnutek zakona o splošni obrambi in družbeni samozaščiti
- imenovanja

22. seja zboru združenega dela skupščine občine Radovljica bo v sredo, 29. oktobra, ob 16. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev zapisnika zadnje seje
- predlog odloka o družbenih svetih v občini Radovljica
- predlog odloka o prepovedi prometa z zemljišči na območju zazidalnega načrta Vrhnje
- predlog odloka o prepovedi prometa z zemljišči na območju zazidalnega načrta Zaloše
- osnutek odloka o javnem zelenju v občini Radovljica
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o inšpekcijskih službah Gorenjske
- poročilo o sanaciji Blejskega jezera
- predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o razpolaganju s stanovanji v družbeni lastnini
- predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti za delno odpravo posledic toče in neurja v občinah Gornja Radgona, Murska Sobota, Maribor, Lenart, Zalec in Šmarje pri Jelšah
- osnutek zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti
- volitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

Imenovanja

Delegati vseh treh zborov naj bi tudi sklenili, da se Zorko Benedičič imenuje za namestnika javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva v Kranju; za vršilca dolžnosti načelnika uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko se imenuje Boštjana Joviča; za vršilca dolžnosti namestnika načelnika uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko se imenuje Iva Berčiča. Prav tako naj bi delegati sklenili, da se v delavski svet delovne organizacije osnovno zdravstvo Gorenjske skupščine občine Radovljica delegira enega delegata iz zboru združenega dela. Za delegata skupščine občine Radovljica v delavskem svetu osnovno zdravstvo naj bi imenovali Marjana Peternela.

DOGOVORIMO SE

Solidarnost za Štajersko in Pomurje

V radovljiški občini naj bi podprli prizadevanja, da se za odpravo posledic neurja v štajerskih in prekmurskih občinah uporabijo sredstva solidarnosti - Velika škoda v kmetijstvu

Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v Sloveniji je sprejel sklep, da predlaga vsem podpisnikom družbenega dogovora, da se za delno odpravo posledic, ki so nastale zaradi hudih neurij in toče letos julija v občinah Šmarje pri Jelšah in v občinah Gornja Radgona, Lenart, Murska Sobota, Maribor in Zalec uporabijo sredstva solidarnosti v znesku 113.367.000 dinarjev.

Škoda na območju prizadetih občin Gornja Radgona, Lenart, Maribor, Murska Sobota, Šmarje pri Jelšah in Zalec je bila ocenjena po navodilu o enotni metodologiji za cenitev škode ob elementarnih nesrečah. Celotna škoda v teh občinah je ocenjena na 1.269.539.700 dinarjev. Ta škoda presega 3 odstotke družbenega proizvoda v lanskem letu. Prizadete so bile predvsem intenzivne kmetijske površine, kar ima negativni vpliv na proizvodnjo hrane, ki je v tem srednjeroč-

nem obdobju posebnega pomena za razvoj gospodarstva.

V teh občinah je toča prizadela najbolj kmetijstvo. Prizadeti so tako enoletni, večletni kot trajni nasadi, sanacija bo ponekod trajala tudi nekaj let. Prav tako so močno prizadeti gozdovi, saj je močan veter podiral cele komplekse. Tudi stanovanjski objekti so bili poškodovani, še posebej pa ceste.

Za odpravo škode je zato treba zbrati denar. Zavarovalnice so deloma poravnale škodo, več sredstev pa bo treba zbrati po poti solidarnosti.

Delegati zborov naj bi tako sprejeli sklep, da se dovoli uporaba sredstev solidarnosti, v višini 113.367.000 dinarjev, kar predstavlja 23 odstotkov vseh planiranih sredstev solidarnosti v letošnjem letu. Posameznim prizadetim občinam naj bi namenili določene zneske za ukrepe pri sanaciji v kmetijstvu, stanovanjskih objektih ter komunalni infrastrukturi.

Zakon o obrambi in družbeni samozaščiti

Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti ureja področje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot enotnega obrambno samozaščitnega sistema na podlagi temeljev sistema ljudske obrambe. Vse gradivo, ki ga zakon ureja, je razvrščeno v šestnajst poglavij. V temeljnih načelih sta splošna ljudska obramba in družbena samozaščita opredeljeni kot družbena funkcija in sestavni del socialistične samouprave ureditve. V splošnih določbah se opredeljuje vsebina posameznih terminov ter najpomembnejše aktivnosti vseh družbenih dejavnikov ob neposredni vojni ne-

varnosti in v vojni, ob naravnih in drugih nesrečah, v izrednih razmerah in v drugih nevarnostih.

Pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov so urejene v posebnem poglavju. Zakon določa, da je vsakdo dolžan opravljati v skladu z nastalimi razmerami tudi druge naloge obrambe in zaščite ne glede na razpored. Zakon določa tudi pravice in dolžnosti krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij in delovnih organizacij, organov in organizacij. Prav tako so opredeljene pravice in dolžnosti družbenopolitičnih skupnosti, organizacija narodne zaščite ter civilne zaščite.

Zazidalni načrt Vrhnje

Na osnovi urbanističnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje so leta 1974 izdelali zazidalni načrt Vrhnje. Javno so ga razgrnili leta 1975, nato pa so predlog umaknili z dnevnega reda seje skupščine občine zaradi prepisa o obveznem varstvenem pasu pristajalno-vzletnih stez letališča Lesce. Ta problem so kasneje uredili s spremembo urbanističnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje in tako je bila dana možnost sprejetja zazidalnega načrta.

Letos se je ponovno začela akcija za realizacijo omenjenega načrta, tako, da bodo ponovili postopek za sprejetje tega urbanističnega dokumenta. Zato predlagajo vsem trem zborom skupščine občine Radovljica, da sprejmejo osnutek odloka o prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega načrta Vrhnje.

Inšpekcijske službe za Gorenjsko

Predsedstvo skupščine gorenjskih občin je posredovalo vsem izvršnim svetom gorenjskih občin predlog za spremembo člena odloka o ustanovitvi uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko tako, da se mu doda nov odstavek, s katerim se ureja rasporeditev in način rasporeditve tistih inšpektorjev, ki po preteku časa, za katerega so bili imenovani, niso ponovno imenovani. Tako naj bi vse gorenjske skupščine spreminile ta odlok.

Sanacija Blejskega jezera

Vsi trije zbori skupščine občine bodo razpravljali o družbenem dogovoru o skupnem programiranju, planiranju in uresničevanju sanacije Blejskega jezera - Nujna širša družbena pomoč za učinkovito-sanacijo

Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Radovljica je pripravil obsežno gradivo v zvezi s sanacijo Blejskega jezera in ga predložil v razpravo izvršnemu svetu. Obenem je predložil tudi osnutek družbenega dogovora o skupnem programiranju, planiranju in uresničevanju sanacije Blejskega jezera.

Izvršni svet je gradivo skupaj z osnutkom že obravnaval na eni izmed zadnjih sej in sprejel vrsto sklepov.

Osnutek družbenega dogovora naj bi se načelno sprejel s tem, da komite dogovor dopolni s točnimi nazivi podpisnikov, s točno razmejitvijo nalog med Zvezo vodnih skupnosti Slovenije in območne vodne skupnosti Gorenjske ter podrobnejšo opredelitev okvirnega finančnega načrta.

Člani izvršnega sveta so ugotovili, da so bile v zadnjem času opravljene precejšnje naloge pri prizadevanjih za sanacijo Blejskega jezera; čimprej naj bi uporabnike priključili na primarno kanalizacijsko omrežje, zato naj bi blejska komunalna sprejela posebne akte za vse zavezanice in po potrebi predlagala izvršitev sklepa ob sodelovanju inšpekcijskih služb; zaradi širšega družbenega pomena sanacije jezera naj bi samoupravna interesna komunalna skupnost namenila del sredstev za izdelavo tehnične dokumentacije za sekundarno omrežje in naj bi skupno preučili financiranje izgradnje tega omrežja.

Ponovno naj bi preverili seznam večjih onesnaževalcev podtalnice v jezerski kotlini. Ugotovili naj bi kvaliteto sedanjih kanalizacijskih priključkov. O sanaciji in poteku akcij na Blejskem jezeru naj bi redno in temeljito obveščali, razen tega pa naj bi obravnavali študijo kanalizacijskega omrežja Bleda. Finančno naj bi ovrednotili investicijski program, usposobili limnološko postajo ter uresnili še več drugih ukrepov, ki so nujni za uspešno sanacijo.

Delegati vseh treh zborov bodo razpravljali o ukrepih, ki so jih pri sanaciji Blejskega jezera že opravili. Vsekakor pa bo potrebna širša družbena akcija za temeljito sanacijo. Denar za gradnjo kanalizacijskega sistema in za čistilno napravo naj bi zbrali z združevanjem sredstev in z najemanjem kreditov. Viri sredstev pa so: krajevni samoprispevek, povečan prispevek za razširjeno reprodukcijo, amortizacijska sredstva komunalnega gospodarstva, nepovratna planirana sredstva območne vodne skupnosti za Gorenjsko, nepovratna proračunska sredstva in pričakovana nepovratna sredstva, predvidena iz proračuna Slovenije.

Družbeni dogovor o skupnem programiranju, planiranju in uresničevanju sanacije Blejskega jezera naj bi podpisali: skupščine občine Radovljica, samoupravna interesna komunalna skupnost občine, stanovanjska skupnost, krajevna skupnost Bled, Turistična poslovna skupnost Bled, območna vodna skupnost za Gorenjsko, Zveza vodnih skupnosti, republiška skupnost za ceste, kmetijsko živilska skupnost, Zveza komunalnih skupnosti Slovenije, raziskovalna skupnost Slovenije, Zveza skupnosti za varstvo zraka Slovenije in izvršni svet Slovenije.

Družbeni sveti

Da bi zagotovili organiziran družbeni vpliv na razvijanje demokratičnega in družbenega odločanja in tako utrjevanje socialističnih družbenih odnosov, bodo v občini Radovljica ustanovili družbene svete.

Družbeni sveti bodo posredovali pobude in obravnavali vprašanja v zvezi z določanjem politike in priprav odlokov in drugih splošnih aktov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter obravnavajo načelna vprašanja pri uresničevanju določene politike in zakonov.

V radovljiški občini bodo ustanovili družbeni svet za družbenopolitični sistem, družbeni svet za ekonomski razvoj in planiranje in družbeni svet za vprašanja prostorskega razvoja in varstva okolja.

Družbeni svet za družbenopolitični sistem bo obravnaval problematiko samoupravnih odnosov ter

vprašanja delovanja delegatskega sistema in štel osem delegatov.

Družbeni svet za ekonomski razvoj in planiranje bo obravnaval vprašanja ekonomskega razvoja občine po posameznih panogah, vprašanja družbenega planiranja in pomembna vprašanja pri uresničevanju in sestavi planov. V družbenem svetu za ekonomski razvoj in planiranje bodo izvolili 9 delegatov.

Družbeni svet za vprašanja prostorskega razvoja in varstvo okolja bo obravnaval vprašanja urejanja prostora, vprašanja uporabe prostora za posamezne gospodarske panoge, vprašanja uporabe prostora stanovanjske in komunalne potrebe, vprašanja urbanističnega načrtovanja v naseljih mestnega in v seljih vaškega značaja ter vprašanja varstva okolja. Družbeni svet za vprašanja prostorskega razvoja in varstvo okolja bo imel 13 delegatov.

Blejsko jezero so že začeli čistiti, z nategov, vendar bodo potrebne še večje akcije. Vsega denarja ne bo mogla zagotoviti le radovljiška občina, zato bodo sprejeli družbeni dogovor o sofinanciranju sanacije Blejskega jezera. - Foto: F. Perdan

Krajevnim skupnostim radovljiske občine naj bi v prihodnje namenili več denarja, predvsem tistim, ki delajo v slabih prostorskih pogojih. Krajevna skupnost Lesce namerava v prihodnjih letih deloma obnoviti svoje prostore, saj za novogradnjo ni denarja...

Prostori krajevnih skupnosti

Iz proračuna naj bi namenili 450.000 dinarjev za prostore v krajevni skupnosti Stara Fužina – Premostitveno posojilo krajevni skupnosti Brezje

Zaradi krajevnih skupnosti je na seji razpravljalo o dodelitvi sredstev za financiranje različnih možnosti dela krajevnih skupnosti v občini Radovljica. Sprejeto sklep, da posebej imenovana zbere podatke o potrebah krajevnih skupnosti in pripravi predlog, o katerem bo zbor odločil na eni izmed prihodnjih sej. Komisija je vsem krajevnim skupnostim posredovala pismeno obveščilo, s katerim je zaprosila, da zainformirane krajevne skupnosti pošlje svoje poročilo. Odzvalo se je na 11 krajevnih skupnosti.

Na stare Fužine so sporočili, da krajevna skupnost nemogoče zagotovi sredstva, ki so skupščini znane in zato nujno potrebna. Pomoč družbenopolitične komisije za pomoč pri odkupu doma v Ribnem, ki je v kmetijsko-gozdarske zadruge. Pomoč, ki jo želijo, znaša 150.000 dinarjev, sami pa bi prispevali ostala sredstva. Krajevna skupnost ljubno je zaprosila za finančno pomoč pri nabavi pisarniške opreme v znesku 15.000 dinarjev. Krajevna skupnost Srednja Došina je zaprosila za denarno

pomoč in za opremo v skupnem znesku 70.000 dinarjev. Krajevna skupnost Lesce je sporočila, da sicer dela v neprimernih prostorih, vendar meni, da so sredstva proračuna neznatna in naj se jih dodelijo tisti krajevni skupnosti, ki ima največ možnosti, da si primerno uredi svoje prostore. Krajevna skupnost bo začela z obnovo družbenega centra Lesce v prihodnjih letih in bo takrat zaprosila za denar.

Krajevna skupnost Srednja vas v Bohinju je poslala prošnjo za dodelitev finančnih sredstev v višini 200.000 dinarjev. Krajevna skupnost si želi obnoviti stavbo.

Izvršni svet skupščine občine Radovljica je ob posojilo krajevne skupnosti Brezje v višini 340.000 dinarjev poslal sklep, naj se sprejme predlog finančne komisije s tem, da naj komisija, ki jo je imenoval zbor krajevne skupnosti, ugotovi možnost za odobritev posojila.

Komisija je ugotovila, da je najbolj kritično v Stari Fužini. V predvideni stanovanjski gradnji v Stari Fužini načrtuje krajevna skupnost Stara Fužina tudi delovno prostorov za delovanje krajevne skupnosti. Za to že zbirajo sredstva iz krajevnega samoprispev-

ka, potrebna pa bo tudi pomoč širše družbene skupnosti. Komisija zato predlaga, da se namenjena sredstva za urejanje prostorskih pogojev dela krajevna skupnosti v proračunu dodelijo v znesku 450.000 dinarjev krajevni skupnosti Stara Fužina.

Krajevna skupnost Brezje pa naj bi se dogovarjala s krajevno skupnostjo Stara Fužina. Če sredstev prihodnje leto ne bodo uporabili, naj bi odobrili krajevni skupnosti Brezje premostitveno posojilo v znesku 200.000 dinarjev za dobo enega leta.

Razvoj Bohinja

Na zadnji seji je delegacija postavila delegatsko vprašanje o študiji Programске osnove razvoja Bohinja. Izvršni svet je to študijo že obravnaval in sprejel, obenem s sklepi o nadaljnjem delu. Obravnaval je tudi recenzijo k študiji, ki jo je pripravila Ekonomska fakulteta v Ljubljani, z nadaljnjimi sklepi, da se mora z delom nadaljevati. Program naj bi obravnavali v Bohinju ter ga tudi finančno ovrednotili. Delo pri študiji o razvoju Bohinja je nekoliko zastalo zaradi kadrovske spremembe v občinski upravi. Zdaj pa naj bi ponovno pregledali program in ga opredelili v skladu s prostorskim planom in srednjeročnim planom skupščine občine Radovljica.

V Zalošah bodo gradili

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Radovljica bodo na naslednjih ločenih sejah razpravljali tudi o odloku o razglasitvi splošne prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi gradnje in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega načrta Zaloše.

Pobudnik izdelave zazidalnega načrta Zaloše je krajevna skupnost Podnart. Geodetska uprava je že izdelala geodetski posnetek terena, tako, da lahko začnejo z izdelavo urbanističnega dokumenta, ki bo v veliki meri prispeval k rešitvi stanovanjskih problemov na tem področju.

Z geodetskim posnetkom so zajeli širše območje, kajti zazidalni načrt Zaloše naj bi rešil vprašanje komunalnih naprav in objektov tudi za sedanje naselje Zaloše, ker bo zaradi večje koncentracije stanovanjskih objektov finančna konstrukcija za pripravo tehnične dokumentacije in uresničitev komunalne ureditve ugodnejša za investitorje.

Teren, ki ga zajema zazidalni načrt Zaloše je precej razgiban in so temu prilagodili tip in gostoto objektov ter predvideli rezervat za terciarne dejavnosti, ki bodo postale neobhodne z ozirom na večjo gostoto naseljenosti.

Za čimprejšnjo uresničitev tega zazidalnega načrta je potrebno skleniti pogodbo s pooblaščenimi organizacijami.

DOGOVORILI SMO SE

Le smotrne naložbe

Na minulih sejah zborov skupščine občine Radovljica so opozorili na težave nekaterih temeljnih in delovnih organizacij – Nekoliko slabši gospodarski rezultati

RADOVLJICA – Na minulih sejah zborov skupščine občine so delegati najbolj temeljito spregovorili o analizi gospodarjenja v prvem polletju letošnjega leta, o razporejanju dohodka in oblikovanju ter porabi sredstev za osebne dohodke v prvem polletju ter o osnutku družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v Sloveniji.

Na seji družbenopolitičnega zbora skupščine občine so ugotovili, da se gospodarski rezultati slabšajo, da je problem preskrbe domačega kot tudi tujega trga vedno večji, da je problematika ob uvozu vedno resnejša in da delovne organizacije pestijo podražitve surovin. Poudarili so, da so se zmanjšale gospodarske naložbe verjetno prav zato, ker ni kvalitetnih programov; predvsem osnovne organizacije Zveze komunistov naj bi po temeljnih in delovnih organizacijah združenega dela temeljito spregovorile o stabilizaciji in o pereh problemih gospodarjenja v posameznih sredinah.

Na seji so polletne gospodarske rezultate ugodno ocenili, vendar opozorili, da je bil plan naložb izpolnjen le v višini 19 odstotkov, kar pa je posledica pomankljivih investicijskih programov, delno pa tudi posledica ostrejših ukrepov pri najemanju kreditov, razen v negospodarstvu. Več naložb je tudi zaradi gradnje novih stanovanjskih blokov in komunalnih del v Radovljici in na Bledu. Zunanjetrgovinska menjava je bila nadpovprečno ugodna, saj izvoz pokriva uvoz s 139 odstotki, pri tem pa devizni učinek gostinstva ni všteti.

Družbenopolitični zbor je priporočil, da delovne organizacije pospešijo napore za nadaljnji porast izvoza, investicije pa naj se usmerjajo v tiste dejavnosti, ki bodo pospeševale izvoz, osebni dohodki pa se morajo v negospodarstvu zadrževati v okviru resolucije.

Delegati so nato razpravljali še o poročilu o razporejanju dohodka in oblikovanju ter porabi sredstev za osebne dohodke v prvem polletju. Pri tem so sklenili, da delovne organizacije Filbo Bohinjska Bistrica, Elmont Bled in Mira Radovljica predložijo poročila o uresničevanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letošnjem letu, Filbo pa še zapisnik Službe družbenega knjigovodstva o izredni kontroli. Sprejeli so še več drugih sklepov, ki so obvezali kršitelje, da se vnaprej obnašajo po določilih družbenega dogovora.

Vsi zbori so sprejeli tudi osnutek družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v Sloveniji. Prav tako so se odločili za izgradnjo osnovne šole v naselju

Džerekare v pobrateni občini Brus v Srbiji, ki jo je prizadel potres.

Na seji zbora krajevnih skupnosti je krajevna skupnost Bohinjska Bistrica postavila delegatsko vprašanje, kdaj namerava izvršni svet občine pristopiti k izdelavi ukrepov oziroma akcijskega programa k izdelani študiji Bohinja. Delegata krajevne skupnosti Kropa pa je zanimalo, kaj je s predlogom, ki je bil posredovan ob obravnavi reorganizacije občinskih upravnih organov, da naj bi v manjših krajevnih skupnostih bili matičarji obenem tudi tajniki krajevnih skupnosti.

Tudi na seji zbora združenega dela so temeljito spregovorili predvsem o gospodarskih dosežkih in med drugim opozorili na smotrno gospodarjenje ter na omejevanje vseh vrst porabe. V prihodnje bo treba vso skrb posvetiti naložbam, ki zaostajajo, vendar pa naj bi podprli le racionalne in smotrne gospodarske naložbe.

V Bohinjski Bistrici sprašujejo

Ko so na minulih sejah razpravljali o predlogu odloka o določitvi zemljišč, ki so namenjena za stanovanjsko in komunalno kompleksno gradnjo v Bohinjski Bistrici.

Delegacija krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica je pripomnila, da je kompleks v Bohinjski Bistrici kmetijski. Načrtovana družbena stanovanjska gradnja planira v naslednjem srednjeročnem obdobju 51 družbenih stanovanj, zazidalni kompleks pa predstavlja veliko površino, ki je kmetijsko obdelovalna. Zato bi bilo smotno, da se za to srednjeročno obdobje sprejme z odlokom razlastitev le takega dela zemljišča,

ki je potrebno za teh 51 stanovanj. Ostale površine naj kmetje že uživajo in obdelujejo kot lastniki zemljišča.

Obenem pa naj bi takoj začeli z obnovo razpadajoče Rodice, kjer so že bila stanovanja in bi jih na novo lahko dobili vsaj 20.

Obenem je delegacija predlagala, da se v tem srednjeročnem obdobju začne z rušenjem stanovanjskih objektov na Jelovski cesti. V teh objektih, ki so dotrajani, so stanovanja tako slaba, da ne zagotavljajo stanovanjskega minimuma. Z rušenjem teh objektov, ki je lahko etapno, pridobijo primerne lokacije za nove družbene stanovanjske objekte in se tako izognejo poseganju v kmetijske površine, obenem pa pridobijo primerna stanovanja.

Varstvo zelenih površin

radovljiski občini bodo sprejeli odlok o vzdrževanju in varstvu zelenih površin – Nadzorniki po krajevnih skupnostih

Novi odlok za javno zelenje ne narekuje le zakon, temveč tudi upravna ureditev komunalnega gospodarstva in razdelitev delovnih področij upravnih organov.

Z ustanovitvijo komunalne skupnosti Radovljica v letu 1976 so hkrati prenesli na komunalne skupnosti, ki so posebnega družbenega pomena, prevzeli tudi organizacijo urejanja, vzdrževanja in varstva javnih parkov, nasadov, drevoredov in zelenic. Odstopili so tudi namenska sredstva za vzdrževanje zelenih površin.

Za varstvo javnega zelenja je bil doslej določen kot upravni organ občinska komisija za zelenje. Zakon o urejanju in vzdrževanju zelenih površin v naseljih in odlok o organizaciji in delovnem področju krajevnih skupnosti občine Radovljica pa dajeta to pristojnost za komunalni organov občinskemu upravnemu organu.

V prizadevanjih, da bi sistematično začeli z urejanjem javnega zelenja v občini Radovljica, je komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pripravil nov odlok in v njem predpisal izhodišča za pripravo, vzdrževanje in varovanje zelenih površin.

Pri zbiranju podatkov in pripravi odloka so ugotovili, da vloga javnega zelenja v okviru urbanizacije in komunalne opreme mest in naselij v občini Radovljica ni zadosti vrednotena in sestavni del celotnega načrta, da je zelenje neobhodno potrebno in sestavni del vsakega mesta in naselja. Zelenje, posebno drevje močno vpliva na lokalne in regionalne klimatske razmere med gradnjami.

Tako kot na mnogih drugih področjih se je tudi pri urejanju in vzdrževanju zelenih površin pojavilo vprašanje finančnih sredstev. Zelenje je najboljše za urejanje in vzdrževanje zelenic premalo. Zelenje naj bi se obravnavalo kot celota del ureditve naselij, odlok pa določa način vzdrževanja in varstva zelenic. Odlok daje tudi krajevnim skupnostim možnost imenovanja posebnih nadzornikov za čuvanje javnih nasadov in zelenih površin.

Na minulih sejah so delegati razpravljali o gospodarskih rezultatih, ki so bili ob polletju kar ugodni. Še posebno zunanjetrgovinska menjava. Vendar pa so rezultati ob devetih mesecih nekoliko slabši...

30 ŠK. LOKA

7. seja zbornice krajevnih skupnosti, ki bo v sredo, 29. oktobra, ob 16. uri v mali sejni sobi občinske skupščine Škofja Loka

Dnevni red

- izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepčnosti
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 6. seje zbornice dne 24. 9. 1980 in poročilo o uresničevanju sklepov
- predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981-85
- osnutek družbenega dogovora o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij obdobja socialistične revolucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev NOV ter o poimenovanjih na območju občine Škofja Loka
- poročilo o uresničevanju politike odlikovanj SFRJ v občini Škofja Loka
- poročilo o izostankih z dela zaradi bolezni, nesreč in nege za leto 1980
- osnutek odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka
- predlog odloka o oplojevanju živali v občini Škofja Loka
- predlog odloka o spremembi imen katastarskih občin
- volitve in imenovanja

8. seja zbornice združenega dela, ki bo v sredo, 29. oktobra, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine Škofja Loka

Dnevni red

- izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepčnosti
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 7. seje zbornice dne 24. 9. 1980 ter poročilo o uresničevanju sklepov
- predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981-1985
- osnutek odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka
- osnutek družbenega dogovora o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij obdobja socialistične revolucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev NOV ter o poimenovanjih na območju občine Škofja Loka
- poročilo o uresničevanju politike odlikovanj SFRJ v občini Škofja Loka
- poročilo o izostankih z dela zaradi bolezni, nesreč in nege za prvo polletje 1980
- predlog odloka o oplojevanju živali v občini Škofja Loka
- volitve in imenovanja

18. seja družbeno-političnega zbora občinske skupščine Škofja Loka, ki bo v sredo, 29. oktobra, ob 13. uri v mali sejni sobi občinske skupščine

Dnevni red

- ugotovitev sklepčnosti
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 17. seje z dne 22. 9. ter poročilo o uresničevanju sklepov
- predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981-1985
- osnutek odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka
- osnutek družbenega dogovora o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij obdobja socialistične revolucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev NOV ter o poimenovanjih na območju občine Škofja Loka
- poročilo o uresničevanju politike odlikovanj SFRJ v občini Škofja Loka
- poročilo o izostankih z dela zaradi bolezni, nesreč in nege za 1. polletje 1980
- volitve in imenovanja

Vodstvo inšpekcijskih služb

Predlog za imenovanje v.d. načelnika in v.d. namestnika načelnika uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Za vršilca dolžnosti načelnika je koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri Medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko predlagal Boštjana Jociča, za vršilca dolžnosti namestnika pa Iva Berčiča.

DOGOVORIMO SE Plani še vedno večji od možnosti

Samoupravni sporazumi o temeljih plana so še vedno preoptimistični - Preveč računov za tuja sredstva

Med temeljnimi usmeritvami predloga temeljev družbenega plana občine Škofja Loka do leta 1985 je prestrukturiranje gospodarstva. Tega bodo uresničevali v skladu z republiški merili, ki zahtevajo, da se ne dovoli nobena investicija, ki ne bo zagotavljala 400.000 dinarjev dohodka letno na delavca, če dinar vloženih sredstev ne bo prinašal 75 par dohodka in da bodo sredstva za reprodukcijo rasla najmanj po stopnji 14,5 odstotka. Nadalje morajo biti programi tehnološko zahtevni in izvozno usmerjeni, ne smejo posegati na kmetijska zemljišča in ne onesnaževati okolja. Prednost bo pri enakem zadovoljevanju opredeljenih meril dana tistim programom, ki bodo zagotavljali več lastnih in združenih sredstev od predpisane.

Pri opredeljevanju materialnih okvirov razvoja pa je potrebno upoštevati zaostrene pogoje gospodarjenja doma in v svetu, ki narekujejo uskladitev porabe z dohodkom in razvoj na kvalitativnih osnovah. Na teh osnovah naj bi družbeni proizvod naraščal letno za 5 odstotkov. Takšna rast je nekoliko nižja od dosežene v tem obdobju in nekoliko višja od predvidevanja rasti v republiki. Zaposlovanje naj bi se povečevalo za 1,3 odstotka letno ob 3,85 odstotni letni rasti produktivnosti, delež produktivnosti v rasti družbenega proizvoda pa mora znašati 74 odstotkov. Stopnja rasti izvoza mora presežati rast družbenega proizvoda, medtem ko mora biti rast uvoza manjša od rasti družbenega proizvoda.

Če bodo uresničena gornja predvidevanja ter zlasti ob krepitvi akumulacijske sposobnosti gospodarstva, ki lahko namenili za investicije 23,3 odstotka družbenega proizvoda.

Investicije

Investicijska predvidevanja za naslednje srednjeročno obdobje močno presežajo možnosti in bo zato potrebno intenzivno usklajevanje. Največji razkorak je pri gospodarskih, kjer namere naložb predstavljajo kar 26,3 odstotka družbenega proizvoda, čeprav bi bilo realno vložiti v nove investicije le sredstva v višini 14 odstotkov družbenega proizvoda. Na realnost kažejo tudi predvideni viri financiranja, v katerih prevelik delež zavzemajo krediti ter ostali viri.

Razkorak med predvidevanji in realnimi možnostmi razvoja je tudi na področju infrastrukture, kjer znašajo predvidevanja SIS, da nove investicije poberejo 6,8 odstotkov družbenega proizvoda, oziroma 1.608 milijonov dinarjev. Ta predvidevanja so prevelika in jih bo potrebno uskladiti z realnimi možnostmi.

V gospodarstvu bo potrebno v skladu s temeljnimi razvojnimi usmeritvami ter merili za spremembo sestave opredeliti prioritete investicije. Vendar pa so investicije sedaj še premalo konkretno opredeljene, v predvideni strukturi pa je še vedno prevelik

delež tujih sredstev. Zato je potrebno do sklepanja dogovora o temeljih plana občine v samoupravnih sporazumih o temeljnih planov konkretizirati predvidene investicije, opredeliti vire financiranja in preveriti njihovo realnost ter opredeliti prioritete.

Proizvodnja hrane

V skladu s razvojnimi usmeritvami škofjeloškega gospodarstva naj bi se v naslednjem srednjeročnem obdobju pospešeno razvijal ves primarni sektor, v njegovem sklopu je predvsem kmetijstvo v povezavi z živilsko-predelovalno industrijo. Zato bodo imele podporo vse investicije, ki bodo usklajene z usmeritvami tega sektorja, seveda v okviru razpoložljivih finančnih sredstev. Za sedaj so v kmetijstvu predvidene naslednje investicije: za agromelioracije 20 milijonov din, za hidromelioracije 20 milijonov, za komasacije 1,4 milijona, za nakup zemljišč 7,5 milijona din in stroški poslovanja KZS 5 milijonov din, kar znaša skupaj 53,9 milijona dinarjev. Ker za vse naložbe še niso zagotovljena sredstva, bo potrebno usklajevanje, da se bo lahko naredil prioriteten red.

Investicije v kooperantsko kmetijstvo so predvidene v višini 219 milijonov din, za pospeševanje kmetijstva naj bi porabili 59 milijonov. V družbenem sektorju pa je predvidenih za 373 milijonov din naložb.

Gostinstvo in turizem

Na tem področju bodo imele prednost naložbe, ki bodo usklajene s sprejetimi usmeritvami in bodo temeljile na sprejetih samoupravnih sporazumih. Za urejanje Sorške planine naj bi porabili 165 milijonov din in za Stari vrh 29 milijonov din. Alpetour pa predvideva 199 milijonov dinarjev investicij v gostinske objekte. Razen tega predvideva Alpes gradnjo samopostrežne restavracije v vrednosti 48 milijonov din in hotel Jelen za 18 milijonov din investicij.

Družbene dejavnosti

Po osnutku samoupravnih sporazumov bi bilo potrebno za skupno porabo nameniti v naslednjem srednjeročnem obdobju 21,83 odstotkov družbenega proizvoda, realno pa je pričakovati, da bo moč za skupno porabo nameniti 20 odstotkov družbenega proizvoda, zato bo potrebno samoupravne sporazume popraviti. Pri tem velja poudariti, da se predvideva sprememba financiranja družbenih dejavnosti. Predvsem gre zato, da se nekatere obveznosti prenašajo iz republike v občino, vendar pa se zato niso ustrezno zmanjšale zahteve republiških samoupravnih interesnih skupnosti.

Volitve in imenovanja

Imenovanje namestnika javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v Kranju:

Javni tožilec SRS Slovenije predlaga, da se za namestnika javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v Kranju imenuje Zorko Benedičič iz Bistrice pri Trzinu. Njegovo imenovanje podpirajo občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin.

Predlog za razrešitev oziroma imenovanje nekaterih članov in namestnikov članov v delovnih telesih občinske skupščine zaradi kadrovskih in drugih sprememb na nekaterih družbenih funkcijah iz katerih so posamezniki imenovani v delovna telesa občinske skupščine;

V svetu za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito se razrešijo Vrančar Fedja, Lovro Gajjar, Šinko-Gračner Jurka in Ilič Branko. Za nove člane pa se imenujejo: Ferdinand Buh, načelnik oddelka za ljudsko obrambo, Roman Terzan, sekretar komiteja občinske konference ZKS, Majda Puhar, predsednica občinske konference ZSMS in Miodrag Stojilović, komandant škofjeloške garnizije JLA.

V odboru za organizacijo in izvedbo praznovanja občinskega praznika se razrešijo: dolžnost tajnika Ferdinanda Buha in člani Janko Brodar, Tone Pačnik in Lojze Rajgelj. V odboru pa se imenujejo: za tajnika Olga Franko in za člana Ferdinand Buh, Ivan Križnar, Janez Zavrtniški in Jože Dolinar.

V občinski volilni komisiji se razrešijo: dolžnost tajnika Ferdinand Buh in dolžnost člana Ana Kolman ter dolžnost namestnika člana Olga Franko. Imenujejo pa se za tajnika Olga Franko, za člana Ferdinand Buh in za namestnika člana Zdenek Podobnik.

V komisiji za pripravo sprememb in dopolnitev statuta občine se razrešijo Buh Ferdinand in se na to mesto imenuje Olga Franko, sekretarsko občinske skupščine.

Predlog za razrešitev oziroma določitev člana v skupino delegatov, ki delegirajo delegate v zbor združenega dela skupščine SR Slovenije s socialno zdravstvenega področja s sedežem na občin Radovljica; razrešijo se na lastno prošnjo Marija Šolc iz Škofje Loke in se na isto mesto imenuje Francko Škofjeprav tako iz Škofje Loke.

Izostanki z dela

Še vedno previsoki

Bolniški izostanki so v škofjeloški občini nekoliko manjši kot je poprečje na Gorenjskem in nekoliko nad republiškim poprečjem

Odstotek bolniškega staleža znaša v škofjeloški občini v letošnjem prvem polletju 4,61 odstotka, poprečje na Gorenjskem pa je 4,66 odstotka, v Sloveniji pa 4,55 odstotka. Bolniški stalež je nekoliko nižji kot leta 1979. Primerjava bolniškega staleža po gospodarskih dejavnostih kaže, da je v industriji v zadnjem polletju bolj padel kot v ostalih dejavnostih. V industriji se je letos povečal v elektrogospodarstvu in strojni industriji, izven industrije pa v gozdarstvu, gradbeništvu, poštne prometu, turizmu in gostinstvu ter obrti in osebnih storitvah. Delavci pri zasebnikih pa so na bolniški skraj polovico manj kot delavci v družbenem sektorju.

Nega družinskega člana že skoraj dosega izostanke za nesreče pri delu in je v porastu. To pa predvsem zaradi vse večjega števila otrok v organiziranem varstvu. Veliko izostankov z dela zaradi nesreč je bilo v prvem polletju v Termiki, Jelovici, Peksu, MIG in Gozdnem gospodarstvu. Velik delež izostankov zaradi nege družinskega člana pa so imeli v LTH, Iskri Reteče, Jelovici, EGP, Gorenjski predilnici, Šeširju, Kroju, Peksu, Gozdarstvu, Alpetouru in Alpesu.

Lani je imelo 12 temeljnih organizacij nad 5 odstotkov bolniškega staleža in letos je razmere popravilo 7 temeljnih organizacij. To so doslej tako, da usklajeno delajo vsi, ki so odgovorni za zdravje delavcev, pogoje dela in življenjske razmere. V zvezi s tem so nekateri navezali stike z lokalno zdravstveno službo, še več pa jih namerava organizirati obratne ambulante, določiti pristojnega

zdravnika in organizirati konference bolnih. Opozarjajo pa na nevarnost navezovanja stikov z javnimi službami izven občinske republiški meja. Prav tako je potrebno sodelovanje med zdravstvenimi in zdravniškimi službami. Opozarjajo tudi, da v vrtcih za vsak prehlad klicali starše, velik bolniški stalež vpliva na pogoji dela.

O izostankih z dela je razpisala skupščina zdravstvene službe Škofja Loka in sprejela stališče, da v naslednjem planskem obdobju za zdravstveno varstvo manj dela, je treba racionalneje gospodariti s sredstvi zdravstvene službe kot z ustvarjenimi dohodki temeljnih organizacij. Usklajevanje aktivnosti kadrovske službe, zdravniških in samoupravnih organov občinske zdravstvene skupnosti bi bilo dale pomembne rezultate v zdravstvenem prizadevanju na območju. Smotrnost in racionalnost sta tudi glavni izhodišči za pripravo dene organizacijske spremembe delovnem področju zdravstvene skupnosti in njenih organov. V prenos nalog v organizacijo zdravstvene nega dela.

Hkrati občinska zdravstvena skupnost zadoljuje vse temeljne organizacije v občini, ki še niso poročile o bolniškem staležu in se za to zadolžene ter temeljne organizacije, ki se jim je v prvem polletju stalež povečal nad 5 odstotkov, da poročajo o vzrokih bolniškega staleža. Le tako bo namreč mogoče pripraviti konkreten program izboljšanja razmer.

Potrebno bo usklajevanje

Predlog dogovora o temeljih družbenega plana občine za naslednje srednjeročno obdobje še vsebuje nedorečenosti, ki jih bo potrebno dopolniti

Dogovor o temeljih družbenega plana občine Škofja Loka za naslednje srednjeročno obdobje vsebuje tiste konkretne obveznosti, za katere so se dogovorili nosilci plana. Dokument je nastal na osnovi smernic za pripravo družbenega plana, analize razvojnih možnosti, osnov dogovora o temeljih družbenega plana in osnutka dogovora o temeljih družbenega plana.

Predloženo gradivo še ne temelji v celoti na usklajenih nalogah, materialnih obveznostih in pravicah, kar zaradi nekaterih nedorečenih vprašanj še ponekod tečejo usklajevalni postopki, vendar pa bo delo potrebno pospešiti, sicer srednjeročni družbeni plan ne bo sprejet do konca leta.

Dokument je obravnaval izvršni svet in tudi odbor za družbeno planiranje in pripombe so podane v geslovju. Razen tega je izvršni svet ugotovil, da še vedno obstajajo nedorečenosti, ki jih bo treba skozi vzajemno usklajevanje dopolniti. To velja predvsem za investicije v gospodarstvu, stanovanjskem gospodarstvu in komunalni infrastrukturi ter na področju družbenih dejavnosti.

Nedorečenost je nadalje opaziti v predvidenih organizacijah združenega dela, glede pridobivanja dohodka. Napovedi glede rasti dohodka so še vedno preoptimistične. Ves čas razprave nobena od organizacij združenega dela s področja gospodarstva ni posredovala načrtnim investicijskim programom, ki jih lahko kot prioritete navedli v predlogu dogovora.

Is doslej dobljenih planskih dokumentov je razvidno, naj bi se dohodek povečeval za 16 odstotkov, družbeni proizvod pa kar za 25 odstotkov. Realno pa je pričakovana rast družbenega proizvoda za 5 odstotkov letno. Zato je dal izvršni svet pobudo samoupravnim organizacijam, da ponovno preverijo realnost planskih predvidenosti.

konkretno kaže tudi pri možnosti razvoja gospodarstva in v zvezi s tem možnosti razvoja družbenih dejavnosti, ki mora temeljiti na razvoju gospodarstva.

planskih dokumentih je vse denarja predvidenega za investicije, saj predstavlja vrednost investicij skoraj 40 odstotkov družbenega proizvoda. Iz določila materialnih okvirov razvoja pa se vidi, da je skrajna gornja meja za investicije 23,2 odstotka družbenega proizvoda oziroma po cenah iz leta 1979 milijard dinarjev. Iz tega se vidi, da organizacije združenega dela še vedno računajo na pomembno prispevek bančnih sredstev pri financiranju investicij, kar pa je v današnjem času nerealno. Sredstva za investicije na vseh področjih bodo morala temeljiti na združevanju denarja.

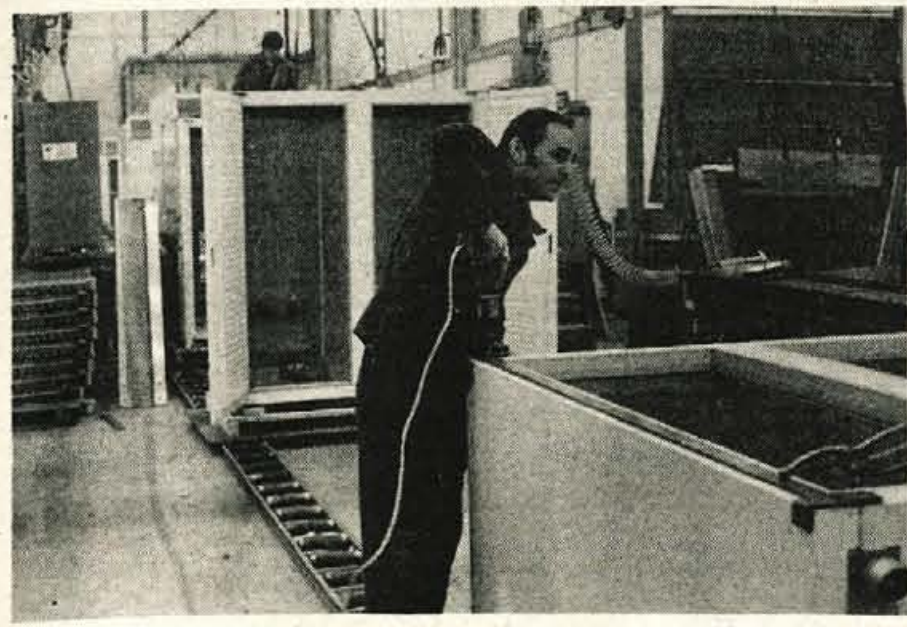
o opredelitvi komunalnega gospodarstva ni usklajenosti med načrtovano stanovanjsko gradnjo in stanovanjsko zemljišč za stanovanjsko gradnjo. Tako je v Retečah, Draž-

gošah in Lučinah. V ostalem delu komunalne infrastrukture, ki po sedanjem načinu financiranja spada v občinsko pristojnost, ni usklajenosti med predlaganimi prioritetaimi usmeritvami in možnimi viri financiranja.

Vzroke nedorečenosti na področju družbenih dejavnosti pa je iskati v predvidenih prenosih nalog iz republiških samoupravnih interesnih skupnosti na občinske in obratno, ob uvajanju novih nalog, ki niso posebej prikazane an spremenjenem načinu financiranja. Navedene spremembe se v seštevku sredstev za

zadovoljevanje skupnih potreb kaže v pomembnem porastu deleža splošne porabe v družbenem proizvodu. V to problematiko se vključuje tudi financiranje posebnih izobraževalnih skupnosti.

Izvršni svet meni, da se morajo najprej pokriti obstoječe dejavnosti, uvajanje novih pa lahko poteka samo v okviru razpoložljivih sredstev. Po mnenju izvršnega sveta je v predlogu ponudena udeležba skupne porabe v družbenem proizvodu v poprečju 19,8 odstotka primerna zato, ker izhaja iz realnih potreb po razvoju teh dejavnosti zaradi možnosti za doseganje večje produktivnosti in uspešnosti dela organizacij združenega dela. Naveden delež ni večji od poprečnega deleža v Sloveniji in s takšno obremenitvijo se ne omejuje vitalna sposobnost gospodarstva.

Odlikovanja mlajšim

Politika odlikovanj je sestavni del kadrovske politike in se zato mora v večji meri odražati v družbeno dogovorjeni občinski kadrovske politiki. Žal pa delo na področju odlikovanj še ni postalo sestavni del kadrovske politike. Se vedno se odlikovanja dajejo ob najrazličnejših jubilejih in obletnicah in to največkrat nekaj let pred upokojitvijo.

V obdobju 1971-1975 je bilo v škofjeloški občini podeljenih 148 odlikovanj, v obdobju 1976-1980 pa 208 odlikovanj oziroma skupaj z odlikovanji za zasluge med NOB 457 odlikovanj. Trenutno pa so v postopku 103 predlogi za odlikovanja.

Število odlikovanj je sicer poraslo, vendar ne zaradi vključevanja politike odlikovanj v kadrovske politiko ampak predvsem zaradi praznovanja najrazličnejših jubilejev. Razen tega je bila leta 1975, ob 30-letnici osvojitve po vsej Sloveniji sprožena akcija za odlikovanje občanov za zasluge v NOB. Ker je bila obširna - predlagatelji so bili krajevni odbori ZZB NOV - so bila ta odlikovanja podeljena leta 1977. Za zasluge med NOB je bilo v škofjeloški občini odlikovanih tega leta 116 moških in 133 žensk.

Po orientacijskem planu komisije predsedstva SFRJ za odlikovanja

naj bi se podelilo eno odlikovanje na 1000 prebivalcev oziroma 5 odlikovanj na 1000 zaposlenih. Glede na število prebivalcev je plan presežen, glede na število zaposlenih pa ne. Med podeljenimi odlikovanji prevladujejo redi nižje, to je tretje stopnje in medalje, kar kaže, da gre po večini primerov za prva odlikovanja.

V delovnih organizacijah je veliko delavcev, ki bi za svoje prizadevno delo zaslužili prvo odlikovanje že prej kot pri 25 letih uspešnega dela ali tik pred upokojitvijo. Le malo delavcev dobi odlikovanje že prej kot po 15 letih delovne dobe. Tudi število odlikovanih žensk je premajhno, glede na njihov prispevek pri razvoju občine. Med zaposlenimi jih je 47,14 odstotka, med prejemniki odlikovanj pa je 26 odstotkov. Vendar bi bil odstotek še nižji, če v tem času ne bi bile odlikovane delavke Seširja in Gorenjske predilnice ter učiteljice.

Posebno skrb in pozornost bo potrebno posvetiti tudi inovatorjem in izumiteljem ter posameznikom, ki so opravili izredna, posebno družbeno pomembna dela ali dejanja ob velikem naporu ter v nevarnosti za zdravje in življenje.

DOGOVORIMO SE

Predlog odloka o...

...oplojevanju živali v občini Škofja Loka. Predlog izhaja iz dosedanjih, v praksi že preverjenih rešitev. Pripravila ga je delovna skupina, v kateri so bili predstavniki kmetijske zadruge Škofja Loka, Kmetijsko gozdarske zadruge Žiri, Kmetijske zemljiške skupnosti Škofja Loka, pospeševalne službe in Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske Kranj. Zaradi naravnih in gospodarskih razmer v odročnih in hribovskih krajih odlok določa, da lahko del stroškov za izvajanje ukrepov v zvezi z oplojevanjem živali regresira Veterinarsko-živinorejski zavod, ki je izvajalec ukrepov in sicer iz sredstev za pospeševanje zasebne kmetijske proizvodnje v okviru Kmetijske zemljiške skupnosti. Ti stroški bodo predvidoma znašali po cenah, ki veljajo letos okoli 50.000 dinarjev.

Namen odloka je usmerjanje živinoreje v sistematično rejo plemenskih živali, ki bodo sposobne dati večjo, kvalitetnejšo in ekonomičnejšo proizvodnjo. To je zlasti pomembno za kraje, kjer imajo najtežje pogoje.

Odlok tudi določa, kjer je dovoljen naravni pripust: To je v naslednjih krajih: Davča, Debeni, Dolenja ravan, Dolenja Žetina, Gorenja ravan, Izgorje, Javorjev dol, Jelovica, Kladje, Koprivnik, Krivo brdo, Krnice pri Novakih, Laze, Leskoviča, Martinj vrh, Mlaka nad Lušo, Mrzli vrh, Ojstri vrh, Osojnik, Podjelovo brdo, Podlonk, Podporezen, Potok, Prtovč, Ravne, Ravne pri Zireh, Robidnica, Smoleva, Zatreval, Zgornje Danje, Žirovski vrh nad Gorenjo vasjo, Žirovski vrh nad Zalo in Žirovski vrh.

Poročilo o uresničevanju sklepov

1. Izvleček sklepov 17. seje družbenopolitičnega zbora z dne 22/9-1980, 7. seje zbora združenega dela in 6. seje zbora krajevnih skupnosti z dne 24/9-1980 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje. Nekateri sklepi so objavljeni v Biltenu INDOK centra.

2. Predpisi:
- odlok o dopolnitvi odloka o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev - kmetij.

- odlok o spremembi odloka o organizaciji upravnih organov Skupščine občine Škofja Loka.

- odlok o zazidalnem načrtu novih obratov Termike in LTH v Poljanah.

- odlok o zazidalnem načrtu Termika Trata.

- odlok o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije, graditve in spremembe kulture zemljišča in obvezni izdelavi zazidalnega načrta družbeno usmerjene stanovanjske gradnje v Zireh so objavljeni v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 21/227-231/80 z dne 7/10-1980.

3. Program dela zborov Skupščine občine Škofja Loka za II. polletje 1980 je bil posredovan pristojnim organom in skupnostim v vednost in neposredno izvajanje, objavljen pa je tudi v Biltenu INDOK CENTRA.

4. Spremembe in dopolnitve resolucije o izvajanju družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1975-1980 v letu 1980 bodo poslani v objavo.

5. O umiku osnutka odloka o novelaciji urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka z dnevnega reda sej zborov so bile obveščene krajevne skupnosti z območja mikroregije, organizacije združenega dela in občani.

6. Poročilo o izvajanju družbenega dogovora o enotnih načelih in merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka za leti 1978 in 1979 ter družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka s sprejetimi sklepi bosta poslana vsem organizacijam združenega dela v občini oziroma podpisnicam dogovora.

Ob tem bodo nekatere organizacije združenega dela, v zvezi z navedbami v poročilu zaprosene za dodatne podatke, ker je treba pripraviti odgovor na vprašanje konference delegacij s prosvetno-kulturnega področja in delegata delegacije Krajevne skupnosti Škofja Loka.

7. Občinski skupnosti socialnega skrbstva Škofja Loka je bilo poslano obvestilo, da je občinska skupščina sprejela poročilo o problematiki zagotavljanja družbeno denarnih pomoči v občini Škofja Loka.

8. Komisija za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov, oddelek za splošne in pravne zadeve ter Občinska skupnost socialnega skrbstva Škofja Loka so bili obveščeni o sklepih občinske skupščine v zvezi s poročilom o izvajanju družbenega dogovora o občinskih priznavalnih udeležencih NOV in odloka o družbeni skrbi za udeležence NOV in drugih vojn ter za njihove družinske člane. V zvezi s tem so bili opozorjeni tudi na mnenje izvršnega sveta.

9. Službi družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, Podružnici Kranj je bil poslan podpisan dogovor o oblikovanju sveta.

10. Sklepi o imenovanjih in razrešitvi so bili izdani.

STANE SINKOVEC

3

DACHAU

Krematorij je bil spočetka baraka z dvema pečema. Kasneje so zgradili njemu nasproti večjega, zidanega in izpopolnjenega. Tu so bile štiri peči. Pepel sežganih so uporabljali kot gnojilo. Ko je pričelo pred osvoboditvijo primanjkovati kuriva, so več tisoč trupel pokopali na Leitenbergu, kjer je danes spominsko obeležje.

Kot rečeno, je vodil koncentracijsko taborišče komandant (Lagerkommandant). Njemu je bil poleg ostalih podrejen tudi vodja jetniškega taborišča (Schutzhaftlagerführer). Ponavadi so opravljali to dolžnost istočasno trije lagerfirerji — prvi, drugi in tretji.

Komandantu taborišča je bilo v pomoč več služb. Naj bo tu omenjen le politični oddelek (Politische Abteilung). To je bil pravzaprav del gestapa, ki je pod vodstvom komandanta opazoval početje jetnikov.

Vsa posadka SS je štela 23. aprila 1945, torej šest dni pred osvoboditvijo — 3.853 oseb, torej 1 esesovec na 8 jetnikov.

Ze od samega začetka obstoja taborišča je iskala SS pomoč določenega števila jetnikov in kmalu brez te pomoči, ni mogla izhajati, posebno še med vojno, ko je položaj na frontah zahteval vedno več ljudi, taborišča pa so se polnila z novimi stotisoči sužnji za nemško oboroževalno industrijo, z vseh koncev zaslužnjene Evrope.

Skladno z organizacijsko shemo esesovske oblasti, se je torej gradila tudi upravna organizacija jetnikov podrejena oblasti SS. Ustvarila je pravo jetniško hierarhijo, ki naj bi ob zmanjšanem nadzornem osebju pomagala držati esesovcem jetnike trdno v rokah in olajšala oblastem izpolnitev nalog, ki so jim služila taborišča.

S tem, ko je dala SS izbranim jetnikom določeno oblast nad svojimi tovariši, je računala s tem, da bo z njihovim sodelovanjem uničila solidarnost jetniške skupnosti. V ta namen so se posluževali vsega, kar naj bi pomagalo doseči ta cilj: tako ideoloških in političnih, kot tudi socialnih nasprotij.

Za svoje pomočnike so si esesovci najraje izbirali ljudi med kriminalnimi in asocialnimi jetniki, kajti ti so jim bili po svoji zločinski miselnosti in duševnosti še najbližji. Pred njimi so se znebili manjvrednostnih kompleksov in ta vrsta jetnikov je bila poslušna orodje v njihovih rokah.

Sčasoma je postal takšen jetniški funkcionar, popolnoma omamljen od oblasti, pravcava zver, pripravljena sojetnike tudi ubijati, samo, da bi si obdržal prednosti, ki mu jih je nudilo novo delovno mesto. Nekateri od njih so v tem prekašali celo same esesovce.

V boju za oblast so se dogajale v taborišču strahotne stvari in za množice dachauskih jetnikov je bila prava sreča, da so v njem prevladali »politični« in da ta prevlada ni nikdar prenehala, kljub temu, da je včasih posameznim kriminalcem uspelo začasno za- sestiti določene funkcije in ta čas zgrešiti zločine.

Toda ne samo v delovnih skupinah in v barakah, tudi v bolniških oddelkih (Revier), so se dogajali zločini. Nekateri med bolniškimi strežniki so bili brutalni stori, brez vsakršnega človeškega čustva, najbrutalnejši med njimi prav vodja strežniškega osebja, kapo revirja, zloglasni Sepp Hayden, po poklicu mesar. Prijel se ga je vzdevek »Revierschlächter (klavec iz revirja). O njem piše nekdanji taboriščni pisar Jan Domagala takole:

»Skupaj z izbrano skupino nečloveških strežnikov, je sestavljal nekakšno eksekucijsko komisijo. Pogosto ga je obsedla nekakšna blaznost, nekakšna morilska žej. Od njegovega kričanja se niso tresli le bolniki, ampak tudi stene v revirju. Tedaj so pred njim bežali celo strežniki. Večkrat so mu pripeljali kakšnega neozdravljivo bolnega. Usmrtil je ga je v injekcijo bencola in s satanskim bliskom v očeh opazoval njegovo agonijo. Ko je žrtev izdihnila, je postal Heydonov pogled znova normalen, on sam pa zado-

voljen, prijateljski in znosen. Včasih je v enem dnevu usmrtil več jetnikov, dočim je včasih ena žrtev zadoščala za nekaj dni.»

Za funkcionarje so v začetku izbirali predvsem nemške jetnike in šele zadnja leta tudi jetnike drugih narodnosti. Jugoslovani niso imeli kot funkcionarji v taborišču prav nobene vloge. Delno privilegirana mesta so imeli od naših trije frizerji, dva pomočnika pisarja v baraki, nekaj bolniških strežnikov in proti koncu kapo dezinfekcije, toda vsi brez izjeme so po svojih zmognostih pomagali svojim sotovarišem.

Oba glavna urada v taboriščni upravi, tako delovni urad kot tudi taboriščna pisarna v katerih so odločali o razporejanju ljudi na delo, na transporte idr. so imeli v celoti v rokah politični jetniki in prav ljudem iz teh dveh uradov gre velika zasluga za to, da je bilo v Dachauu žrtev manj, kot bi pričakovali.

Taborišče, kakršno je bilo opisano, je bilo novo taborišče, ki so ga pričeli graditi sredi 1937 in je bilo dograjeno 1938. Pred tem so bili jetniki nameščeni v zidanih barakah nekdanje smodnišnice, ki je bila zgrajena pred prvo svetovno vojno, a so jo morali v skladu z versajsko pogodbo opustiti. Obsegala je okrog 60 zgradb.

Seveda so bili prvi jetniki Nemci. Tako kot je potekalo zaslužnjevanje evropskih dežel pa so nato prihajali v Dachau tudi pripadniki teh narodov.

Zadnje mesece 1939 so taborišče izpraznili in jetnike poslali v druga taborišča. V matičnem jih je ostalo le okrog 100 za razna vzdrževalna dela. Med tem časom je inšpektor koncentracijskih taborišč Theodor Eicke pripravil tu divizijo Waffen SS za fronto. Urjenje je trajalo vse do februarja naslednjega leta, ko je odpeljal Eicke divizijo na vzhodno fronto. Tedaj so se pričeli jetniki znova vračati v Dachau.

Točnega števila ljudi, ki so šli skozi dachausko taborišče, ni mogoče ugotoviti, a ocenjuje se, da je krepko prekorajilo 250.000 oseb, ki so prestajali mešanico 40 različnih narodov.

Daleč najmočnejša med vsemi je bila skupina političnih jetnikov. Tako kaže pregled stanja jetnikov v aprilu 1945, da je bilo med 67.665 dachauskimi jetniki kar 65.329 političnih. Vendar je bila ta kategorija jetnikov silno raznovrstna in v njej niso bili le nasprotniki nacizma. Res je, da so predstavljali v začetku komunisti, socialisti, sindikalni delavci in drugi protinacisti večino, toda sčasoma je postala ta skupina zelo pestra, kajti že 1934, v juniju in juliju, so pripeljali po neuspelem Röhmovem uporu v taborišče tudi naciste iz oddelkov SA.

V skupino političnih so vtaknili tudi duhovnike in vojne ujetnike ter delavce, ki so prišli na delo v Nemčijo prostovoljno, a so se tam pregrešili, prav tako pa tudi žrtve neprestanih čistk v vojski. V to skupino so vtaknili še pripadnike »Legije za boj proti boljševizmu«, ki so jih nabrali po vsej okupirani Evropi in so kasneje dezertirali.

Vse to je močno razbijalo enotnost političnih, kar je bil končno tudi cilj taboriščne uprave, ki je včasih vrnila v to skupino največje taboriščne kriminalce in sadiste, ki so se izkazali vredni esesovskega zaupanja s številnimi umori svojih sotovarišev — jetnikov.

Glede na narodnost, so bili najštevilnejši Poljaki, takoj za njimi pa sovjetski državljani. Prvih je bilo v aprilu 1945 kar 15.000. V tem času je bilo v taborišču tudi okrog 3100 Jugoslovanov, od tega dobra polovica Slovencev. Tu je treba pripomniti da je bilo število naših ljudi v resnici večje, kajti primorske Slovence in tudi mnoge Dalmatince so uradno šteli za Italijane, Prekmurce pa za Madžare. Čeprav so bili do kapitulacije Italije (8. sept. 1943) v Dachauu od Jugoslovanov zaprti skoraj izključno Slovenci, pretežno sami Gorenjci in Štajerci, je bil prvi naš jetnik, ki je prišel v Dachau že 1940, torej pred kapitulacijo Jugoslavije, srbski tovariš Sima Čučković. V taborišče je prispel iz Francije, kjer je bil interniran po padcu španske republike kot borec mednarodnih brigad.

Kranj — Pri delovni organizaciji PTT Kranj prizadevno deluje recitatorska skupina, ki jo sestavljajo Cvetka Sodnik, Vida Kristan, Tomaž Bergant in Matija Pustovrh, ki skrbi tudi za ozvočenje in glasbeno spremljavo, skupino pa vodi Vida Drotovšek. Nastopajo na prostotah PTT delavcev pa tudi na drugih prireditvah v Kranju in v okolici. Posnetek je s skupščine vezistov NOV Gorenjske, ki so jo na Primškem gostili PTT delavci. — B. B.

Mikavna ponudba s knjižnih polic

Mladinska knjiga je oktobra prijetno presenetila. Za polovico ali še več je znižala ceno nekaterim svojim knjigam. Res so to knjige starejših letnikov, vendar so še vedno mikavne, zato se ne moremo začuditi, da je vsaj polovica zaloge že pošla. Spet potrošniška mrzlica, bi kdo povzel. Toda ne. Ni samo pohlep po ceni knjigi, ki vodi roko pri nakupu, tudi želja po dobri knjigi jo spremlja. Ker je tokrat vabljava tudi cena, si marsikdo reče — zakaj ne! Med knjigami z nižjo ceno dobimo celo čudovite humoreske Popovskega, Soeberga in Marrote, ob katerih vedrega smeha in spročenega razpoloženja, ki ga dobrodružno prepuščajo ob branju, ne more nadomestiti noben denar. Za tiste bolj strokovno navdušene najdemo sicer nekoliko starejši »Essai de Grammaire Slovène« Claudea Vincenta, ki bo navdušil poznavalce slovenskega in francoskega jezika. Za nekoliko izbirnejše ponujajo zanimivo delo Lus Menaša

»Kaj nam kažejo slikarske umetne«. Seveda lahko izbiramo tudi romani (Koloz, Medved z budističnimi pričniki (tudi Guineeseva knjiga kordov je vmes), povestmi za mladi ali ljubkimi pravljicami za mlajše.

Resnično se spleča obiskati v dajalne Mladinske knjige. Te imate priložnost, da polistate v zadnjih novostih te založbe. Na danje police so postavili »Moje televanje« Antona Ingoliča, nova izdaja »Slovenskih ljudskih pravde«, marsikdo je že slišal pohvalne kritike o knjigi »Prvo srečanje« Tom Aleksa Tadića.

Nedvomno pa so izložena ob Mladinske knjige privlačna vsem za starše naših najmlajših pred njimi je priložnost, da z lastno slikanico po smešno nizki ceni veselijo svojega, harv in spevne sede željnega malčka. Zakaj ne sprejeli ponujene roke?

Lilijana Šav

Kulturna akcija

Radovljica — Komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica je na zadnji seji ocenila potek kulturne akcije za delovne kolektive v občini za letošnje prvo polletje. Akcija poteka skupaj s sindikati, kulturno skupnostjo in Zvezo kulturnih organizacij Radovljice.

Letošnji program obsega 61 gledaliških, koncertnih, likovnih in drugih kulturnih prireditev, do 30. junija pa jih je že bilo 41. Ogledalo si jih je 11.000 obiskovalcev ali 280 v povprečju na vsako prireditev. To število je za okoli 20 nižje kot je znašalo lanskoletno povprečje. Vzrok za manjši obisk je po oceni komisije za kulturo v nezadovoljvi dejavnosti organizatorjev kulture in odgovornih sindikalnih poverjenikov

za kulturo, ki niso dovolj obveščali delavce in so pomanjkljivo organizirali obiske predstav. Manj obisk kot lani so imeli organizatorji v Bledu, v Podnartu in v Kranju. Največ zanimanja pa so pokazali kulturno akcijo delavci in občani Ribnem, v Ljubnem in v zgornji bohinjski dolini.

Komisija bo na osnovi teh ugotovitev posredovala občinskemu svetu in sindikatov priporočilo, da v osnovnih organizacijah sindikatov preučijo vzroke za slabo organizacijo in da sprejmejo ustrezne ukrepe, ki naj bi še naprej spodbujali zanimanje delavcev za kulturno dejavnost, vodstva osnovnih organizacij sindikata pa za boljše organiziranje in obveščanje delavcev na tem področju.

Skrivnost nekega brezna

26

MATJAŽ CHVATAL

Taki in podobni pogovori so se vlekli v nedogled. Zaspal sem kljub nepopisnemu hrupu, ki so ga povzročali Bušman, Davo, Vegi in Zdravc. Ta slednji je v nekem kritičnem trenutku popolnoma ponorel, tako, da nas je vse zbudil. Na vsak način je hotel vreči Vegija ven na mraz in je ob ponovnem Vegijevem ignorantskem nasmešku ponovno popizdil.

»Kurbé auf! Skočite pokonci, gremo lenobe!« se v popolni temi dere Davo. Komu se je dalo vstati in ponovno vleči težke prasce čez brezna proti izhodu, kjer nas, to smo vsi vedeli, čaka zmrzal še večja od te tukaj in kupi snega. Navkljub vsemu smo morali vstati. Rožle s šopom papirja in z drobnimi koraki steče na nek kamnit blok.

»Če bi me kdo postavil sem tako, da ne bi vedel, kje sem, potem bi rekel, da sem v neki temni noči na Kriških podih.« se oglasi izza skalnega bloka.

Oprtam si transportne vreče in se počasi pričnem vzpenjati po dvorani proti vrvi. Vsi zadihani prispemo na greben, edino mesto v dvorani, kjer se vidi strop in se spustimo v kotanjo proti vrvi, ki visi sredi grozotne črni- ne. Z Vegijem ostaneva v dvorani, medtem pa prijatelji plezajo na polovico, petinštirideset metrov višje, kamor bomo vlekli prasce.

»Vegi, imaš kaj papirja?« ga vprašam.

»Kakšnega papirja?« naredi grozotno neumen obraz.

»O, hudiča, toaletnega vendar, za brisanje riti.«

»Aaa, na, tukaj imaš.« mi pomoli tri ali štiri listke.

»Ceha, se ti je po štirih dneh le odprla rit.« se zareži Bušman nekje iz črni- ne nad menoj, ko vlečem pajaca in drugo opremo in obleko raz sebe.

Čez nekaj minut ponovno navlečem vso jamarsko kramo nase in se približam vrvi. Vegi je že preplezal več kot pol brezna. Bliža se polici, ki se boči petinštirideset metrov nad menoj.

»Uh, kako tale moj drek smrdi. Nekaj neznosnega je. Dobro je vsaj to, da so neki odšli pred menoj gor.« si prigovarjam med vihanjem nosa nad strašanskim smradom, ki se širi po dvorani.

»Vozi.« zavpije Vegi.

Pripnem prižeme na vrv in se pričnem vzpenjati. Zaspel v nekaj minutah dosežem palico.

»Uh, kako tukaj smrdi. Kdo se je usral sem in kam, saj ne vidim nobenega dreka.« izgovorim ob vihanju nosov prijateljev, ki očitno niso mogli prenašati smrada, ki se širi po okolici. Navkljub smradu prijatelje zapopade gromozanski smeh.

»Kaj pa se smeje?« jih ves resen vprašam med zatiskanjem nosu.

»Poglej, kaj imaš v kapuci.« mi odgovore.

»Še enkrat sem slekel pajaca in v kapuci

zagledal veliko kepo smrdečega dreka, najverjetneje svojega.

»Kaj ne veš, da ni priporočljivo uporabljati kapuce za straniščno školjko. Namreč, drek razjeda material, iz katerega imaš narejen kombinezon.«

»Oh, ne, Bušman. Domov sem ga mislil odnesti, saj veš, da v današnjem času primanjkuje naravnega gnojila.« mu odgovorim.

»Ne muči se in odtrgaj kapuco.« mi Bušman še zadnjič namigne, ko sem se mučil, da bi smrdečo kepo izbrskal ven s kamni.

Bližamo se izhodu. Nenadoma nam v globini okoli tridesetih metrov zaveje okoli ušes hladen veter z vonjem po snegu. Obrazi se nam kljub utrujenosti in prestanim mukam raztegnejo v zadovoljen, a izmučen smehljaj.

Zdravc ves iz sebe sede na skalnata tla in smeje se prične na ves glas neuglašeno prepevati ter s podvojeno močjo vleči transportne

vreče navzgor k sebi na polico.

»Sem mislil, da nikoli več ne bomo prišli ven.« je veselo rekel in potegnil novo transportno vrečo k sebi.

»Po poševno se vzpenjajočem rovu se pričnem proti vhodnem breznu. Samo šestnajstmetrsko brezno nas loči od zunanjega sveta. Ob pogledu navzgor naše oči počkajo in vejadi jelojskih smrek odnese štiri svetle, bleščeče se zvezde, najlepše, ki sem jo videl v letu 1978.

»Zunaj smo, zunaj. Rešili smo se iz zemeljske pasti, ki nas je v sebi zadrževala enainosemdeset ur.« nam je ob glasnem srca odmevalo v glavah. Po štirina- desetih metrih naporna transportiranja iz globine dvajsetih metrov nam je kljub premočnemu naporom ponos govoril: »Premagali smo Leška, premagali, kajti prišli smo na površje!«

KON

Zmagovita ekipa, ki je prva osvojila dno Brezna pri Leški planini. Od leve proti desni: Teršek Zdravko-Zdravc, Manfreda Dare-Vegi, Tomazin Jože-Rožle, Praisinger Davorin-Davo, Chvatal Matjaž-Ceha in Bušellé Brane-Bušman. Posnetek je

narejen 3. decembra 1978, na Goški planini na Jelovici, kjer so nas utrujeni premočene in vse prezeble vikendski gostili s toplimi pijačami in jedmi. (B. B.)

Ob četrtkih filmsko gledališče

Jesenski cikel filmskega gledališča začenja domače delo Kdo neki tam poje — Samo govoriti o potrebnosti vzgoje mladih gledalcev ni dovolj

Kranj — V četrtek, 23. oktobra, v kranjskem kinu Center začenja jesenski cikel filmskega gledališča. Labor del, ki bodo na sporedu vsak petek in se bo sklenil 11. decembra s programom kratkega filma, je pripravilo Kino podjetje Kranj v sodelovanju z občinsko kulturno skupnostjo.

Prvi se bo gledalcem predstavil domači režiser Šlobodan Šijan z delom Kdo neki tam poje, kasneje pa se bodo zvrstili filmi, ki sodijo med največje dosežke svetovne kinematografije zadnjih let. Prevladujejo ameriški. Sestavljali programa žal niso posegli po manj znani oziroma manj priljubljeni zakladnici nekatere sicer kvalitetnih vzhodnih, afriških in drugih kinematografij.

Kar v treh delih bomo srečali znanega ameriškega režiserja in igralca Woodyja Allena; v dramu Manhattan in Notranjosti ter v romantični komediji Annie Hall. Troje je tudi glasbenih filmov: Zadnji valček režiserja Martina Scorsese, Lasje (Hair) Miloša Formana in angleška drama Quadrophenia v režiji Franca Roddama, ki smo jo imeli priliko videti pred kratkim v rednem sporedu. Jesenski cikel bo, kot že rečeno, sklenil program kratkih filmov.

Filmsko gledališče je namenjeno predstavitvi dobrih filmov in s tem tudi vzgoji gledalcev. Prav zato je še posebej škoda, ker prireditelji po

ogledu filma ne pripravljajo pogovorov, na katerih bi se gledalci s pomočjo filmskih strokovnjakov pomenili o dobrih in slabih platih posameznega dela.

Predstave za odrasle bodo ob osmih, za mladino pa ob šestih zvečer. Čeprav bo v šolah večja pozornost kulturnemu izobraževanju in delu dana šele v usmerjenem izobraževanju, bi bilo prav, da se mladinskih predstav že zdaj udeležijo čim več srednješolcev. Skupaj z učiteljem, ki se spozna na fime, bi potem v šoli lahko razpravljali o njegovem sporočilu, se učili ločevati zrno od plevele. Če ni govorjenje o potrebnosti vzgoje mladih gledalcev le prazno besedičenje...

Mladinski abonma za filmsko gledališče stane 80 dinarjev, abonma za odrasle pa 120 dinarjev. Od večeraj jih prodajajo pri blagajni kina Center. H. J.

Dragan Nikolić, Pavle Vujisić in Aleksandar Berček v filmu Kdo neki tam poje

Bard Lucundus v Šivčevi hiši

Pretekli petek so v radovljiški Šivčevi hiši odprli razstavo najnovejših risb ljubljanskega slikarja Barda Lucundusa, ciklus poimenovan Plakat za moje brate.

Bard Lucundus je s svojim talentom nase opozoril že na začetku študija in drži likovno publiko in kritiko v stalni zavzetosti za svoje ustvarjanje. Njegovo slikarstvo v resnici lahko imenujemo z Javorškovo oznako aristokratsko: po izrednem znanju, po upoštevanju tradicije, po suverenem ustvarjanju znotraj nje in vendar po svoji.

Preko barvitih celopostavnih figur gre njegova slikarska pot skozi abstraktno fazo, bogato likovne in metafizične vsebine, k osupljivi baročni maniri: kot okameneli duhovi preteklosti zro s teh platen mimo in preko nas iz teme priklicane figure v sivo-belem; le izjemoma se pojavlja rožnata barva, ki se poudarja sivino.

To je manieristična igra s smrtjo, igrana rafinirano in elegantno. Sporočilo, ki veže iz njegovih del, je človekova nemoč zadržati življenje, nesposobnost osmisлити ga, obup ob spoznanju, da drži pot navzdol. In vendar je to le eno sporočilo večplastne umetnikove osebnosti. Enako verjetno se zdi, da z otrplimi, sivimi, mrzel strah vzbujajočimi figurami nudi sodobnemu, pogosto

razklanemu, nemirnemu in površnemu človeku šok in z njim sprostitve, ki razelektruje tudi umetnika samega.

V ciklusu najnovejših risb: Plakat za moje brate, se nam Bard Lucundus tudi v risbi, ki jo neguje vzporedno s slikarstvom, predstavlja kot pravi virtuoz: nekaj potez mu zadostuje, da ujame figuro, nekaj prask in madežev na papirju, da razvrednoti njeno klasično ali manieristično veličino; izrisan detajl roke ali noge ali obraza demonstrira njegovo poznavanje anatomije; fragmente zapisov vključuje v kompozicije kot arhitekturne detajle, ostre črte, ki režejo draperije figur, zbuja asociacije na strune glasbil; v risbo vključuje ponekod skopo odmerjeno barvo: rdečo, ki jo doživlja kot kri, ali nedoločljivo rjavovijoličasto barvo.

Kolorit, fragmenti zapisov, »slučajni« barvni ali črni madeži, s »strunami« prepredene figure in srbohrvaški napisi, ki se pojavljajo v risbah, so majhno okno v umetnikov svet, ki je različen od onega na platnih.

V risbah je slikar manj preobčuten, manj scenski in kljub razbolelosti in prezirljivosti, ki si podajata roke, manj temen.

Maruša Avguštin

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(62. zapis)

Morda je za Kamnik prav značilno, da je rodil (ali pa le dal dalje gostoljubje) toliko slikarjev, ki so bili doma v mestu ali v bližnjih okoliških krajih.

Najpoprej mi pride v misel slikar — klasik Fortunat Bergant iz Mečinj, potem so tu kar trije Koželji — Valentin, Anton in Maks, podobar Franc Osolce, Stane Cuderman, Maksim Gaspari, kipar Jakob Savinšek, Ivan Vavpotič, Miha Maleš, Karel Zelenko, a le po naključju zadnja — slikarica Fanika Kratnar in Polde Mihelič: najbrž mi je še kateri od likovnikov iz misli izpadel? Vsekakor je že čas, da preidemo vsaj za nekaj časa od literarnih k likovnim ustvarjalcem.

IVAN VAVPOTIČ

Znano ime, ne le med poznavalci, pač pa tudi med pripadniki starejših generacij. Če le pomislim na imenitne ilustracije Jurčičevega Desetega brata, Milčinskega pravljicne knjige Tolovaj Mataj, Ksaverja Meška povesti Mladim srcem.

Odlični ilustrator teh popularnih knjig je bil Ivan Vavpotič, Kamničan po rodu, svetovljan po vnanji uglednosti in široki kultiviranosti.

Rojen je bil 21. februarja 1877 kot sin kamniškega okrajnega zdravnika dr. Janeza Vavpotiča in Marije roj. Obrekar. Kmalu so se Vavpotičevi preselili v Novo mesto, tako da je naš bodoči slikar vsa gimnazijska leta preživel med Dolenjci.

Slikarske nauke je prejel v Pragi na že tedaj evropsko sloviti Akademiji ustvarjalnih umetnosti. Potem se je Ivan Vavpotič šolal še v Parizu in na Dunaju.

Sprva je bil po končanem študiju profesor slikarstva na Strakovi akademiji v Pragi, potem pa štiri leta profesor risanja na realki v Idriji.

Leta 1910 se je Vavpotič preselil v Ljubljano in se posvetil slikarstvu kot svoboden umetnik.

Slikar Ivan Vavpotič 1877 - 1943

SLIKAR CVETJA IN LEPIH ZEN

Vseskozi je veljal Ivan Vavpotič, sam po vnanjem elegantnega sloke postave, za refinjenega slikarja barvitih cvetličnih tihotitij in kot iskan portretist najzahtevnejših naročnikov, ki so želeli sicer lepe, a tudi poduhovljene svoje portrete. Zlahka si je ustvaril širok krog klientele, tako da mu nikoli ni bilo treba okušati trdega kruha pomanjkanja in siročine.

Njegovo široko umetniško razgledanost in dejavnost izpričujejo občasne posvetitve scenografiji, kostimografiji in koreografiji.

NEDOSEGLJIV ILLUSTRATOR

Spričo nekaterih revnih ilustracij v slovenskih sodobnih knjigah, se dojemajo stare Vavpotičeve ilustracije vprav razkošno. Čista risba, zanesljivo anatomsko znanje in humorni preliv — to so odlike ilustratorja Ivana Vavpotiča. (V Judenburgu je v bežnih potezah zajel Ivana Cankarja v vojaški suknji kot intanterista 17. pešpolka). Zelo znan je tudi Vavpotičev »verigar«, ki je bil kot značilen motiv uporabljen na prvih poštah znamkah stare Jugoslavije. Manj znano pa je, da je še kot dijak skrivaj ujel v risbo (portret v profilu) pisatelja Janeza Trdino, ki se ni in ni hotel dati portretirati, ne slikarju, ne fotografu.

ORGANIZATOR LIKOVNIKOV

Nikakor pa Vavpotič ni bil kakav sebe zaverovan umetnik. Zgovoren in družaben se je zlahka uveljavil v družabnem življenju. Najpoprej v Idriji, potem pa v Ljubljani. Tembolj, ker ga je veselilo tudi organizacijsko delo. Udeleževal se je v umetniškem društvu Vesna na Dunaju, potem je bil delegat naših likovnikov na svetovni razstavi v Parizu, z idealno požrtvovalnostjo in s širokimi izkušnjami se je uveljavil kot predsednik Društva slovenskih likovnikov umetnikov in kluba Lada, bil je tajnik Pripravljalnega odbora za ustanovitev Umetniške akademije v Ljubljani in član številnih komisij in žiri. Njegove pobude in nasveti so bili uvaževani povsod, ker jih je vodilo nesebično stremenje javnega kulturnega delavca, posredovati med umetnikom in javnostjo; prvim zagotoviti in izboljšati njihov obstoj, drugim pa vcepti ljubezen in spoštovanje do umetnikovega dela. Te redke in malemu narodu še mnogo bolj potrebne in dragocene lastnosti je razvil Vavpotič z vso plemenitostjo svojega mišljenja.

Vse ga je cenilo kot urejenega človeka, ki je imel tudi družinsko življenje vzgledno. Z ženo Čehinjo je imel sina Bruna, poznejšega znanega akvarelista in hčerko Rut, baletko evropskega slovesa. Ni pa bil nikoli boem. Mar je bila to odlika ali napaka?

Slikar, ilustrator in estet Ivan Vavpotič je umrl 11. januarja 1943. Takrat so umetniku ugasnile vse barve sveta — objela ga je tema neznanega...

Stane Jarm v tržiškem razstavišču

Po dobrem desetletju se kipar Stane Jarm spet predstavlja tržiškemu občinstvu. Za razstavo je pripravil tudi grafike, saj poleg snovanja v lesu ustvarja tudi v grafiki in risbi.

V več kot dvajsetletnem kiparstvu v lesu je Stane Jarm združil teharsko izročilo z neutrudnim iskanjem sožitja med obliko in vsebino. Od prvih del, v katerih prevladuje zlahka spretnost prvobitnih rezbarjev, se je njegovo iskanje usmerilo k poenostavljenim, čistim, s tatembolj monumentalnim formam. Vodilo ga je spoznanje, da je kipevanje v lesu v prvi vrsti obteževanje, če ne že kar tesarjenje. Z njim dolžnim spoštovanjem se lotevamo tega toplega naravnega materiala, ki mu z odvzemanjem lupine ostane enako oble, zaokrožene oblike, kot jih ima neobdelano deblo. — bodisi hrast ali hruska — pred umetnikovim posegom vanj.

V osnovi je Jarmovo delo še vedno iskanje sprastih linij žalujocih lokov, kjer se linije z gibkimi loki loki odražajo strukturi uporabljene materiala. Svojo invencijo zdaj poudarja z zlebičastimi vrezninami in zlebičastimi stvaritvam neko tiho, dostojanstvenost. Njegovo vedljivo dostojanstvenost. Pri zaprtosti plastično izražena zlebičastih vreznin, učinkuje na opazovalca enako monumentalno, pa naj gre za parkovno ali interiorno delo.

Na sedanji razstavi je upoštevana med drugim slednja. Opazni sta dve deli. V nekaterih primerih je avtor iskata hrastova in hruskovna debela, ki sta ploskve pokončne ploskve postavil, čistih in nerazvejanih oblik v površino danih ploskev pa je vrezal zlebičasti ornament (Bake, Nevesta, Protest, Tri). Tu spominjajo Jarmova dela na praprostost, ki jo je upošteval v totemskih znakov, ki z adicijo posameznih enot gradijo izrazito vertikalo.

V plastikah kot Sam, Deklica z roko, Ogledalo in Klic govorijo dela s svojo voluminoznostjo, saj jih zglajena površina ostro ločuje od ploskve ozadja in prostora. Stik z opazovalcem uredničujejo s svojo neposrednostjo, enostavnostjo, na kateri skorajda literarno berljive (Tožba, Klic).

Janez Šter

Josip Jurčič

37. Moj Mekin je bil šel tja po konja v hlev. Zvit mladenci je bil. In pred mojmo očmi ga je pobil na tla. Na rami sem ga odnesel iz grajakega dvora. Zastonj sem upal, da se mu mogoče zdravila; vsa zdravila so bila zastonj, bolečine so se mu množile, kosti so mu šle iz udov in umrl je. Zdjaj veste, kaj mi pride v pest. »Čuj,« pravi eden, »to so konji!« In res se je slišalo peketanje konjskih kopit iz večerne nočje. Ko bi mignil, so bili vsi cigani v sedlih.

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj
Priredba: M. Zrinski

38. Trije jezdeci pridirjajo po poti. Ko jih cigani obstopijo visoko vihteč svetle nože, in preden se predramijo iz strahu, so bili že vsi na tleh in povezanji. Zlasti se je prestrašil gospod Peter, ki mu je kar sapo zapiralo. »Kaj hočete? Pustite me, ljudje, prosim vas lepo, jaz sem Peter s Kozjaka. Pustite me, da vam denarja, vse vam dam, le mene pustite! Veliko hlapcev imam, hudo vas bodo kaznovali če se me dotaknete!« Tako je blodil Peter v strahu za svojo kožo, ko mu je migala smrt pred očmi.

39. »Hlapce pustite, tistega pa peljite k ognju, naj me počaka tam, da se zopet spoznava, ako me je že pozabil. Smete mu tudi povedati, kaj pomeni pridrgnjena vrv, da ne bo nanagloma stopil s sveta!« je rekel dolgin Samol. Petra odvedejo k ognju in ga poredno dražijo z grbo na hrbtu, tako da je menil, da je že večnosti na pragu. Dolgin pristopi, ko pa vidi ob ognju Petrov obraz, se začudi in pravi: »Kaj? To ni pravi človek. Tega ne iščem, pustite ga!« Petru pa se kamen odvali od srca.

S seje izvršnega odbora TKS Kranj Še veliko dela pri usklajevanju

KRANJ - V javno razpravo je bil v septembru dan osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana telesnokulturne skupnosti Kranja za obdobje 1981-1985. V tem osnutku so zajete vse točke razvoja telesne kulture v občini za to obdobje. O napredovanju in stremeljenju k še večji množičnosti, delovni rekreaciji, financiranju društev in klubov, šolskih športnih društev, o prispevni stopnji, o vrhunskem športu, o izgradnji novih športnih objektov v občini in krajevnih skupnostih in obnavljanju ter skrbi za njih. Delovna skupina, ki je pripravila ta osnutek je spozabila, vnesti člen, da se v samoupravni sporazum vnese tudi člen, kateri športi v občini bodo v prednostni razvrstitvi. Vemo, kateri so bili doslej, a nekatere panoge nazadujejo in ne spadajo več v občinsko prednostno razvrstitev, kaj še v prvo slovensko. Prav zato se bo treba spet čimprej opredeliti za panoge, ki bodo v občini v prvi prednostni razvrstitvi. Tudi zato, ker je v novem osnutku člen, v katerem piše tudi o razvoju in podpiranju pri še večjem napredku vrhunškega športa v občini.

Nesporno je v osnutku trn v peti mnogim tisti člen, ki govori o dveh različnih izgradenih športnih objektov v občini in v njenih krajevnih skupnostih. Osnutek sporazuma namreč predvideva, da bi v prvi in drugi gradnji novi pokrili zimski bazen v Kranju, v drugi pa je zapisano, da bodo prišli v tem obdobju na izgradnjo manjših športnih objektov v krajevnih skupnostih. V tej drugi in drugi je tudi zapisano o sanaciji nekaterih zastarelih objektov v občini in modernizacija atletske steze na stadionu Stanka Mlakarja.

Ta srednjeročni plan je bil tako dan v javno razpravo in na zadnji seji izvršnega odbora TKS Kranj so njeni člani imeli precej pripomb, ki so bile dane k osnutku. Vsi tisti, ki so dali svoje pripombe k osnutku, so ga dobro preštudirali, saj so dali svoje pripombe, ki so umestne. Tako delegacija SIS pri KS Vodovodni stolp predlaga spremembo četrtega člena v četrtem odstavku. Zapisali so, da bodo povezovali dejavnost šolskih športnih društev, sofinancirali njihove programe, sodelovali bodo tudi v vodstvu šol pri odpiranju novih športnih razredov. Podpirali bodo tudi uveljavljanje ter v naravi in podpirali dejavnost v vzgojnovarstvenih ustanovah ter zagotovili za to potrebna minimalna sredstva. Za člen, ki govori o izgradnji novih športnih objektov, podpirajo gradnjo pokritega olimpijskega bazena. Zapisali so: »Tak skupen objekt je v občini Kranj nujen potreben.«

V Iskri Elektromehanika Kranj so za preoblikovanje četrtega člena. Mnenja so, da je tu nujen popravek, da SSD dobi potrebno nadaljevanje posameznih panog preko večletnega obdobja. Selektivni proces je treba bolj približati predšolskemu in šolskemu obdobju. Za program izgradnje predlaga, da k prvim dveh različicam dodajo še tretjo. Delno naj bi zmanjševali in načrtovali dve in istočasno ohranili prvo olimpijski bazen, njeno izvedbo pa podaljšali za dve leti.

Sava - Kranj: »Glede usmeritve skupnih investicijskih sredstev podpiramo priporočilo TKS in se opredelujemo za izgradnjo pokritega zimskega bazena. Toda pod pogojem, da bodo skupne finančne obveznosti v skladu dogovora o temeljih plana.« V Savi so proti dvanajstemu členu o temeljih planih TK Slovenije. V tem členu je osrednja investicija republiškega značaja. Izgradnja nove VTSK in telesnokulturnega centra Slovenije v Ljubljani.

Tako kot KS Vodovodni stolp, Iskra, Sava so za izgradnjo novega pokritega zimskega bazena tudi v OS Jenko in Stanko Mlakar iz Senčurja, Tekstilni in obutveni center Kranj, Gimnazija Kranj, Gozdno gospodarstvo Kranj. GG skrbi vzdrževanje bazena, ter Ljubljanska banka.

Elita Kranj, svet KS Goriče, KS Naklo, KS Primskovo, KS Orehek-Drulovka, KS Podbrezje, GG TOZD gradbeništvo, transport in mehanizacija, IKOS, KS Čirče in še nekatere se zavzemajo za drugo inačico izgradnje. Povsem upravičeno, saj imamo po krajevnih skupnostih premalo športnih objektov.

Delovna skupina, ki bo pregledala vse pripombe, bo imela veliko dela, da naredi tak osnutek plana za obdobje 1981-1985, da bo ustrezno vsem. Nujen je novi pokrili bazen. Nujni pa so tudi objekti v krajevnih skupnostih. Vendar bi se pri izgradnji novih športnih objektov v krajevnih skupnostih lahko našel drug vir sredstev. Tu je še samoprihodek, nekaj naj bi dodala telesna kultura in nekaj sama krajevna skupnost.

D. Humer

NOGOMET

Tudi točka dragocena

KRANJ - SNI, Triglav : Rudar 0:0, stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 300, sodnik Kitek (Celje).

Triglav - Beton, Ratkovič, Jošt, Jakara, Legat (M. Belančič), Tkalec, Osredkar, Eržen, Česen, Z. Belančič, Knežević (Zontar).

Rudar - Ahlin, Sotensek, Rižnar, Jereb, Auflič, Skrinjar, Tadič, Breznik, Žibert (Drnovšek), Klančak.

Igra se je razvila šele v drugem delu srečanja. V prvem delu sta namreč moštvi igrali le do svojih šestnajstmetrskih prostorov. Pravih priložnosti za zadetek ni bilo. Delitev točk je pravična, čeravno bi lahko oboji zmagali. Domačini so imeli tudi veliko športne sreče in tudi smole. Gošče iz Trbovelj iz Kranja odhajajo kot nesrečno moštvo. Že v petinastdeseti minuti bi lahko povedli. Odlični Breznik je pobežnil domačim branilec Preigral je še vratarja Betona in ko je bila pot do gola prosta, je njegov strel zaustavila vratnica. V petinastdeseti minuti je Breznik spet pobežnil in toga je bila točka točno odmerjena. V zadnjem trenutku je sigurni zadetek preprečil branilec Triglava Ratkovič. Leta je z golove črte in blata žogo spet poslal v igro. Nekaj minut pred tem so gošče povedli, toda tokrat dobri sodnik Kitek iz Celja gola zaradi prepovedanega položaja Drnovška ni priznal.

Domačini bi svoj zadetek lahko dosegli v sedeminastdeseti minuti. V kazenskem prostoru gostov je bilo vroče. Ko je že kazalo, da bo Osredkar dosegel vodilni gol, mu je to preprečil vratar Ahlin. To je bilo dovolj, da je sodnik odosil najstrožo kazen. A iz enajstmetrovke Z. Belančič ni imel sreče. Tokrat je njegov udarec zletel visoko nad prečko.

V predtekmi so v mladinski ligi mladinci Triglava prebrčljivo opravili z gosti iz Trbovelj. Izid srečanja Triglav : Rudar 3:0.

OLIMPIJA POKAZALA BORE MALO

KRANJ - Zaostalo srečanje za Titov pokal Triglav : Olimpija 0:2 (0:0), stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 1000, sodnik Papec (Ljubljana).

Strelec - 0:1 Bošnjak (63), 0:2 Bošnjak (89).

Triglav - Beton, Mujič, Jošt, Jakara, Legat, Tkalec, Osredkar, Česen, Zontar, Eržen, Knežević.

Olimpija - Vučalič, Vujnovič, Iskra, Bošnjak, Hajduk, Šarenec, Sejdik, V. Ameršek (P. Ameršek), Volje (Domeđnik), Petrovič, Maver (Tomič).

Domačini so se na tekmeh in razmnoženem terenu odlično upirali ljubljanskemu prvotlaču. Čeprav so gostje nastopili z najboljšimi močmi, niso zadovoljili številne gledalce. Če ne bi bilo izredno razpoloženega Bošnjaka, bi moštvi za zmago streljali enajstmetrovke.

dh

VISOKO SE NEPORAZENO

KRANJ - V 6. kolu tekmovanja v občinski nogometni ligi, ki jo organizira občinska nogometna zveza, je v tekmovanju članov A Triglav premagal Savo s 3:2. Kokrica v Predvoru domačine s 4:1. Senčur Naklo s 7:0 in Podbrezje Trboje z 8:1. V tekmovanju članov B sta Kototan in Visoko igrala neodločeno 2:2. Filmariji so premagali Grintovec s 3:1. Primskovo pa Britof s 3:1. V tekmovanju mladincev so Trboje premagale Primskovo s 6:4, Senčur Kokrico s 6:2, Filmariji pa Naklo s 3:1. Igrali so tudi pionirji. Kokrica je premagala Predvor z 10:1, Senčur in Naklo sta igrala 2:2. Sava je premagala Primskovo s 6:1. V A članski ligi vodi Triglav, v B Visoko, pri mladincih Naklo in pri pionirjih Kokrica.

S. Verbič

LTH SKOFJELOŠKI PRVAK

ŠKOFJA LOKA - Končana je skofješka občinska liga v malem nogometu. Sodelovalo je 28 moštev, kar je veliko več kot lani. Delo je dobro opravila tudi sodniška organizacija. Nasproh velja pohvaliti ponašanje igralcev, ki so veliko prispevali k uspehu lige. V prihodnje bo treba tekmovanje še izpopolniti, pa bo še uspešnejše in pravičnejše.

V skupini A je vrstni red naslednji: 1. ŠD Trata, 2. BLOK, 3. Tehnik, 4. Gradis, 5. Loka, 6. Egoj, 7. Klub študentov Škofja Loka, 8. Mezošedelki, 9. Mehaniki Alpetur, 10. Rateče. V skupini B pa je 1. Iestvica takšana: 1. LTH, 2. Jelovica, 3. SK Alpetur, 4. GG, 5. Iskra Reteče, 6. Hotavlje, 7. TVD Partizan, 8. ŠSD Janez Peternej, 9. Lužine, 10. Kroj. V skupini C pa je zmagal Samaki dom. Sledijo: Svercerji, Puštal, 25. maj, Varnost, JLA, Gorenja vas in Polike. Po dve moštvi sta se uvrstili v zaključno tekmovanje, ki je odločilo, da je LTH skupni zmagovalac. Sledijo Samaki dom, ŠD Trata, Jelovica, Svercerji in Bloki.

M. Kalamar

DOMAČINI BREZ TOČK

ŠKOFJA LOKA - Zanimivo je tudi tekmovanje iz medobčinski rekreacijski ligi na območju Škofje Loke. V četrtem kolu so ostali domačini brez točk. LTH je premagal Jelovico, Alpina Reteče, Alpines Kondor in Polet Gorenjo vas. Pomembna je zmaga Poleta, preseneča pa tudi slaba igra Reteče. V soboto igrajo Polet, Jelovica, Alpina : Gorenja vas, Alpina : Kondor in LTH : Reteče. Med pionirji vodi LTH.

J. Krajnik

PRVENSTVO KONČANO

TRŽIČ - Pred dnevi se je v Trziču končala letošnja občinska liga v nogometu, ki jo je dobro organiziral NK Trzič. Liga je imela dva dela. V prvem so bila moštva razdeljena v dve skupini, v drugem pa so tekmovali le še najboljši iz predtekmovanja. Boj za prvo mesto je bil hud vse do zadnjega srečanja, saj si je Blue Racers to mesto priborila šele z visoko zmago v zadnjem kolu.

Celotno tekmovanje je v glavnem potekalo brez zapletov, čeprav so se še našli posamezniki, ki so bili mnenja, da mora njihovo moštvo zmagati za vsako ceno in so povsem pozabili na bistvo tega tekmovanja, množičnost. Ti so bili tudi edini, ki so v dveh primerih povzročili nerede in zaradi njih sta bili dve moštvi izključeni iz tekmovanja.

Leštica: Blue Racers	6	5	0	1	18	5	10
Lepenka	6	4	1	1	14	4	9
Petrol	6	4	1	1	12	3	9
Koprive	6	3	2	1	8	4	8
Tekava	6	2	0	4	8	16	4
Storžič	6	1	0	5	7	12	0
Tulipani	6	0	0	6	2	22	0

J. Kikelj

Kranj - Tako kot že nekaj minutih let so tudi ob letošnjem zaključku tekmovalne sezone kolesarji Save nastopili za svoje smecene delavce tovarne Save. V krožni dirki okrog tovarniških hal so se predstavili v petek dopoldne, med delovnim odmorom, člani, starejši in mlajši mladinci. (H. J.) - Foto: F. Perdan

Košarka

Uspel košarkarski turnir

KRANJ - V soboto, 18. oktobra, je bil v novi športni dvorani osnovne šole na Planini košarkarski turnir regijskih društev slovenskih paraplegikov. Turnir je turnir pod pokroviteljstvom Telesnokulturne skupnosti Kranj organiziralo gorenjsko društvo, realizacijo pa je omogočila tudi pomoč delovnih organizacij Iskra, Sava, Tekstilindustrija in Zavarovalne skupnosti Triglav.

Po uvodnem kulturnem programu moškega pevskega zbora DPD Svoboda s Primskovega in igralca Prešernovega gledališča iz Kranja Janeza Dolinarja je besedo povzel Albin Rožman, predsednik Društva paraplegikov Gorenjske. Prisotne je v imenu pokrovitelja pozdravil Edgar Vončina, o pomenu športne dejavnosti za invalida pa je spregovoril predsednik Zveze paraplegikov Slovenije Ivan Persak.

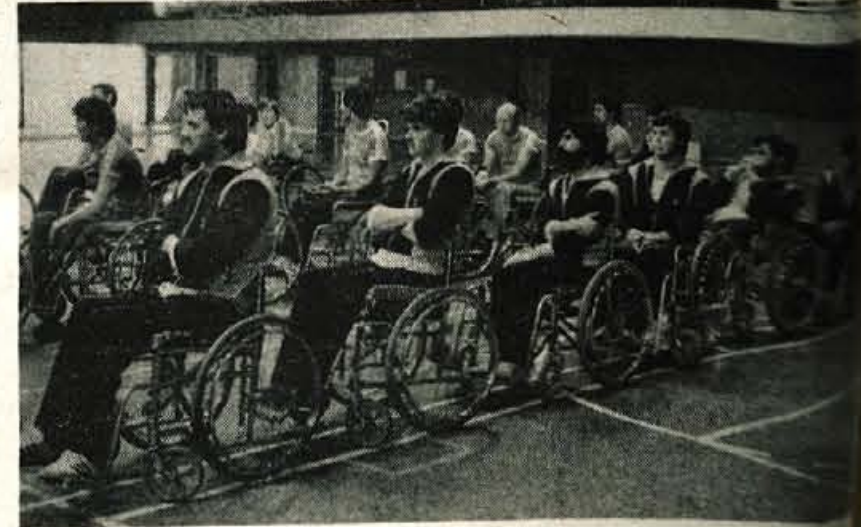
Tekmo sta začeli domače in ljubljansko moštvo, zaključila pa se je v korist ljubljancev z rezultatom 65:35. Ostala srečanja so bila za domače moštvo zmagovita, saj so Novo mesto premagali z 32:24, z

Mariborom so igrali 22:16, s Kamnikom 44:8.

Rezultati nadaljnjih tekem: Ljubljana - Novo mesto 56:32, Ljubljana - Maribor 58:4, Ljubljana - Kamnik 52:10, Novo mesto - Maribor 23:12, Novo mesto - Kamnik 28:17, ter Maribor - Kamnik 18:12. Ljubljana si je tako v končnem seštevku pridela osem točk, Kranj je s šestimi na drugem mestu, sledita Novo mesto s štirimi in Maribor z dvema, sorazmerno mlado moštvo Kamnika pa je do zdaj brez točk za svojim mestu. Tudi končni vrstni red moštvo po petem kolu je podoben, vodi Ljubljana sledijo pa Kranj, Novo mesto, Maribor, in končuje v Kamnik.

Po zaključku turnirja v soboto zvečer zmagovalci in sodelujočim podelili nagrade. Ljubljana je za osvojen prvo mesto dobila prehodni pokal, ostala pa je s diplomami, kamniškemu moštvo pa so podelili v najbolj simpatičnem moštvo prav tako podelili pokal.

dh

Na sobotnem košarkarskem turnirju slovenskih paraplegikov so zmagovito moštva Kamnika, Ljubljane, Maribora, Novega mesta in Kranja. - Foto: F. Perdan

Košarkarske novice

KRANJ - Predstavniki Gorenjske v košarki, ki bodo v zimskem času nastopili v republiških tekmovanjih, se že pripravljajo na ta tekmovanja.

V članski konkurenci se bo tekmovanje tako v prvi kot tudi drugi slovenski ligi pričelo z 8. 11. 1980.

V I. SKL bosta poleg Triglava iz Kranja ter Lokinvest iz Škofje Loke nastopila še moštvo iz Zagorja, Slovenskih Konjic, Ilirije iz Ljubljane, Kamnika, Koprja, Rudarja iz Trbovelj, Kraškega Zidarja iz Sežane ter Elektra iz Šoštanj. Zunaj konkurence pa bosta nastopili še Libela iz Celja ter Slovan iz Ljubljane.

V prvem kolu se bo kranjski Triglav srečal v Ljubljani s Ilirijo, skofješko Loka-invest bo odigral prvo tekmo v Sežani s Kraškimi Zidarjem.

M. Čadež

Za košarkarski pokal

KRANJ - Komisija za košarko pri ZTKO Kranj bo organizirala tekmovanje košarkarskih moštev za pokal Kranja 81. Tekmovanje se bo pričelo v mesecu decembru 1980, prijave pa se sprejemajo najkasneje do 15. novembra 1980 na naslov - ZTKO Kranj, cesta Staneta Zagarja 27, Kranj.

V drugi polovici meseca novembra bo skupni sestanek, na katerem bodo sprejete propozicije tekmovanja. V prijavi je potrebno navesti imena igralcev, ki bodo v pokalu nastopali za klub.

M. Čadež

Ob krajevnem prazniku

KRANJ - Balinarska dejavnost na Primskovem je začela že pred leti, sedaj pa je v polnem razmahu. Prijetna rekreacija za starejše in mlajše krajanje je že številna privabila k balinanju, za to veljajo ne le umornim organizatorjem balinanja na Primskovem kot sta Marjan Pucelj st. Hinko Ule st. in drugi vse pohvale za amaterski trud.

Ob krajevnem prazniku so balinarji Primskovega pripravili priložnostni turnir. Kljub muhastemu vremenu se balinarji niso dali ugnati in zmagalo je moštvo Primskovega I. pred Merkurjem, Čirčami in Primskovim II.

M. Šubič

DESETLETJA JE BILA PRI nas v vadi, DA SO SE ljudje ukvarjali s športom v glavnem sezonsko, med zimskimi smučali in polti, ko so se začeli ukvarjati na planem in v vodi. Osnovna priprava športnega treniranja uče, da je potrebno tudi za dobro počutje, zdravje in dolgo življenjsko dobo vedno vaditi iz mesece mesece.

Vreme, kakršno nas spremlja zadnji, marsikoga odvrača, da bi se ukvarjali v naravi. Pa vendar tudi v slabem vremenu ne smemo poustiti in v zimskem roku. Posebno tisti, ki imajo težave, morajo redno jemati zdravila, ki so svetli še več pozornosti. Da smučarji in vodniki, naj se opozarja sneg v njihovi pripravi. Priložnost za vključitev v dejavnosti v organiziranih skupinah je vedno volji. Privrženci hoje in teka vas vabijo, naravo - dobimo se na vsaki tekmi. TEKU SE DOBIMO.

Zbor učiteljev smučarje Kranj

Gorenjci v ligaških tekmovanjih

KRANJ - V vseh ligaških tekmovanjih, v katerih nastopajo gorenjska moštva, so dva dni nadaljevali s svojimi tekmovanji. Za nameček so v novo sezono startali tudi odbojkarji in odbojkarice v slovenski odbojkarjski ligi. Blejčanke pa so prvič zaigrale v drugi zvezni ligi.

NOGOMET - V sedmem kolu slovenske nogometne lige je Triglav doma remiziral z Rudarjem iz Trbovelj, Slovan je doma dobil z Muro, Celjani so bili veliko boljše od ljubljanske Ilirije, Lendava je brez težav premagala Šmartno, Izolčani pa so bili uspešni v Novi Gorici.

Izidi - Triglav : Rudar 0:0, Slovan : Mura 2:1 (1:0), Kladivar : Ilirija 5:2 (2:2), Lendava : Šmartno 4:2 (2:0), Vozila : Izola 1:3 (0:2).

Vodi Železničar pred Muro in Šmartnim, ki imajo vsaj po deset točk. Triglav je s petimi na devetem mestu.

HOKEJ - Ali so moštva, ki nastopajo v prvi zvezni hokejski ligi sploh za prvo ligo. Vojvodina, Partizan, Tivoli so namreč tiata moštva, ki v to ligo nasploh ne sodijo. Vse tekme namreč izgubljajo z visokimi izidi. Tako so Jeseničani Vojvodini dali kar petintrideset golov, Olimpija pa Partizanu dvajset.

Izidi - Vojvodina : Jesenice 3:35 (0:6, 1:13, 2:16), Olimpija : Partizan 20:0 (2:0, 9:0, 9:0), Celje : Medvečak 7:1 (2:0, 2:1, 3:0), Crvena zvezda : Tivoli 3:2 (0:0, 2:1, 1:1).

V vodstvu so Jeseničani ki imajo enajst točk. Že danes bo prvi derbi. Na Jesenicah se bosta srečali najboljši moštvi lige Jesenice

Peljan in Kešnar prvaka

KRANJ - Na 50-m skakalnici na Gorenji Savi je bilo v nedeljo letošnje prvenstvo Slovenije v skokih za mlajše mladince. Presenetljivo je zmagal Grega Peljan (Jesenice), ki je sicer še starejši pionir. Največ uspeha so imeli skakalci Jesenic, Žirov in Triglava, kar je ponovno do izida, da ima Gorenjska najboljši naračaja. V soboto pa je bilo v Zabrznici na 30 m skakalnici gorenjsko prvenstvo za stare in pionirje, na 30-m skakalnici na Gorenji Savi pa prvenstvo Gorenjske za mlajše pionirje.

Rezultati - mlajši mladinci: 1. Peljan (Jesenice) 185,0 (43,5, 43), 2. Kavčič (Žiri) 180,1 (44,5, 41,5), 3. Eržen (Žiri) 177,0 (42, 42), 4. - 5. Štirn (Triglav) 176,8 (40,5, 39,5), 4. - 5. Kralj (Braslovce) 176,8 (41, 41,5), 6. Česen (Triglav) 163,9 (39,5, 40), 7. Dolar (Jesenice) 157,8 (39, 38,5), 8. Škrjanc (Tri-

in ljubljanska Olimpija. Srečanje bo ob 18.30 v dvorani Podmežaklja.

ROKOMET - V drugi zvezni ligi so tokrat rokometna ekipa Alplesa v dvorani na »Podnu« v Škofji Loki gostile moštvo Borova. Po slabih igri so komaj iztržile točko. V moški slovenski ligi sta Peko in Jelovica izgubili. Tržičani na domačem igrišču, Šoštanj pa je bil boljše od Jelovice. V ženski slovenski ligi so bile na gostovanju v Kočevju uspešne Predvorčanke.

Izidi - ženske - Alplesa : Borovo 16:16 (7:9), Itas-Kočevje : Predvor 15:16 (8:7). V drugi zvezni ligi za ženske vodi labinski Rudar pred Uniondalmacijjo, ki imata obe štirinajst točk, moštvo Alplesa je tretje z devetimi. V moški slovenski ligi sta v vodstvu Šoštanj in Prule z 12, Jelovica je peta in jih ima 11, osmi je Peko s šestimi točkami. V slovenski ženski ligi vodi PP Drava pred Mlinotestom. Obe moštvi imata petnajst točk, Predvorčanke so z enajstimi na petem mestu.

ODBOJKA - V prvi zvezni ligi B so Blejčani tokrat doma brez težav dobili srečanje drugega kola. V nove prvenstveno sezono so startale tudi odbojkarice v drugi zvezni ligi - ženske, prvenstvo pa so začeli tudi moški in ženske v slovenski ligi.

Izidi - moški - I B liga - Bled : Rudi Čajevec 3:1, SOL - Narodni dom : Železar 0:3, Bled (mladinci) : Sava 0:3, Brezovica : Triglav 3:0, ženske II. ZOL-ženske - Bled : Metalec 3:0, SOL - Golovec : Gorje 1:3, Partizan Vič : Jesenice 3:1.

dh

OGLEDALI SMO SI SEJEM

Presenetili so nas več ali manj lepo in domiselno urejeni paviljoni razstavljalcev pohištva in drugih izdelkov za opremo in dekorativno ureditev stanovanjskih prostorov. Tudi nekateri od ostalih razstavljalcev ne zaostajajo za njimi. Tudi če ne nameravate ničesar kupiti, vseeno pojdite na sejem, kjer si lahko obogatite svoje znanje o gobah, jih poskusite, obenem pa tudi ogledate ponudbo razstavljalcev, v kateri je le mogoče kaj za vas.

Obiskovalci sejma si z zanimanjem ogledujejo razstavo likovnih del priznanih umetnikov. Razstava je prodajna in verjetno bo večina del prijetno popestrila stanovanjske prostore ljubiteljev likovnih del.

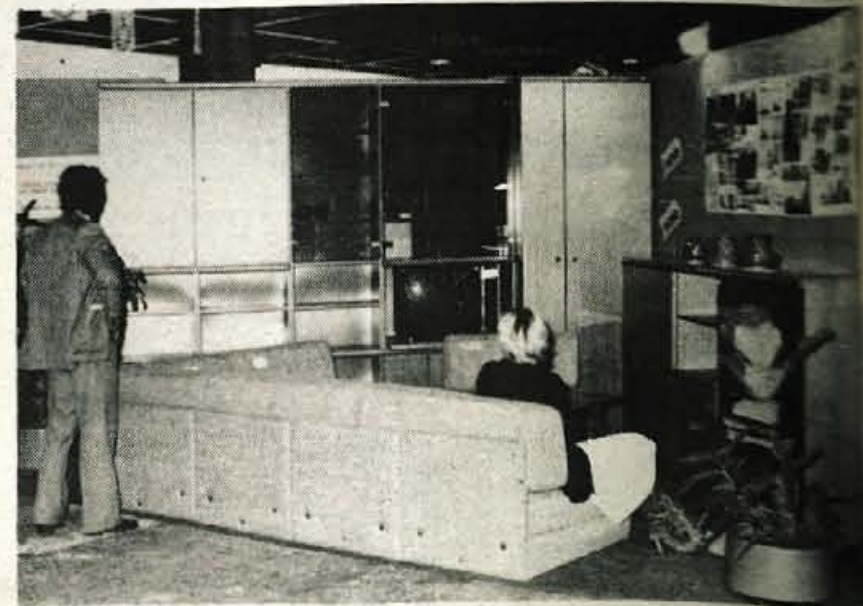
Maslarič Lazar, Ljubljana, Miklošičeva cesta 30, razstavlja in prodaja vse vrste klobukov, tudi lovske in planinske, športne čepice, razne reklamne kape, ki jih podjetja lahko naroče v željenih količinah. Po naročilu izdeluje pokrivala za narodne noše, za neveste itd. Vabi vas na obisk na sejmu nato pa v Ljubljano, kjer sprejema v popravilo vse vrste moških in ženskih klobukov.

Obiskovalci sejma po ogledu gobarske razstave skoraj ne morejo mimo stinskega prostora Gobarske družine iz Kranja, kjer lahko poskusijo vse vrste pripravljene jedi z gobami.

Tudi izbrane zavese in lepo pogrnjena miza naredijo bivalne prostore prijetnejše. Vezanine Bled predstavljajo na sejmu le majhen del svoje bogate kolekcije.

Mercator je eden najbolj rednih razstavljalcev na sejemskih prireditvah v Savaškem logu. Tudi na tem sejmu razstavlja in prodaja pohištvo najbolj znanih proizvajalcev, na njihovem razstavnem prostoru pa si lahko ogledate tudi gospodinjne aparate, TV in akustične aparate, edini na sejmu pa tudi smučarsko opremo. Pri nakupu (tudi na potrošniško posojilo) vam bo strokovno svetovali in vam blago dostavili do doma. Na sliki: sestava pohištva Formanova proizvajalca Meblo iz Nove Gorice.

Kamine za dogrevanje v prostoru in vrtni gri, edina na sejmu razstavljata Caprarra iz Gorice in Janez Zupan iz Mengeša na skupnem razstavnem prostoru. Od februarja 1981 boste predstavljene vrtno kamine lahko naročili pri izdelovalcu: Stil kamin, Janez Zupan, Maistrova 1, Mengeš. Pri njem lahko naročite tudi nove sisteme sekundarnega ogrevanja zraka, ki povečujejo toplotni izkoristek kamninov. Edini industrijski proizvajalec odprtih kamninov IGM Gradnja Zalec pa bo v prihodnjem letu skupaj z Janezom Zupanom ponudil na tržišču izpopolnjene kamine, v katerih bo vgrajen nov sistem sekundarnega ogrevanja zraka in dogrevanja sistema centralne kurjave.

Jelovica iz Skufje Loke predstavlja na sejmu nov program stanovanjskih montažnih hiš. Na njihovem razstavnem prostoru si lahko ogledate tehnično dodelan detalj montažne hiše, ki zagotavlja visoko izolacijsko sposobnost. Na voljo so vam tudi vse informacije, strokovni nasveti in propagandno gradivo. Za predstavljen program je Jelovica prejela tudi zlato plaketo Gorenjskega sejma za kvaliteto.

Steklarna Hrastnik, eden najbolj znanih jugoslovanskih proizvajalcev pohištva iz stekla predstavlja v lepo urejenem paviljonu proizvode za široko trošnjo in gostinstvo, vašo pozornost pa bodo pritegnila tudi svetila in modernejši dizajni. Izdelki Steklarne Hrastnik so vam na voljo v prodajni mreži Mercatorja, Emone in Kovinotehne, v njihovi industrijski prodajni Hrastniku pa lahko nabavite blago druge vrste.

Vreden ogleda je paviljon pohištva LESNINA KRANJ, ki razstavlja in prodaja na sejmu ekskluzivne modele priznanih jugoslovanskih proizvajalcev pohištva tj. program MORENA - proizvajalec Žarko Zrenjanin, spalnico 014 - proizvajalec I. November, Sremska Mitrovica, dnevno sobo LION - proizvajalec Budućnost, Subotica. Ostale novosti v pohištvo so na ogled na stalni razstavi v Kranju - Primskovo.

Korak v estetski svet invalidove ustvarjalnosti

Ob nedavni razstavi likovnih in ročnih del invalidov Gorenjske in učencev osnovnih šol s prilagojenim učnim programom

Ze ob letošnjem mednarodnem dnevu invalidov se je porodila misel, da bi širši lokovni javnosti prikazali tudi tovrstna umetniška prizadevanja invalidov. Organizator razstave, Društvo invalidov Kranj, ki je sprejelo pobudo koordinacijskega odbora medobčinske zveze invalidov za Gorenjsko, pa je načrt uspel uresničiti šele jeseni.

Na nedavni razpis društva se je oglasila vrsta šol s prilagojenim učnim programom in nadarjenih posameznikov, ki likovno snujejo brez pomoči. Zbirka likovnih del v Prešernovi hiši je bila obsežna, še posebej pa tista, ki jo zaradi velikega odziva umetnikov in pomanjkanja prostora niso mogli uvrstiti med razstavljenе izdelke. Med te izdelke so bili deležni domiselni leseni okraski, izdelki iz volne, niz tapiserij in makramejev, figuric iz tekstila, volne in drugih materialov, ki so jih spretno oblikovale roke učencev osnovnih šol. Med avtorje Puhar iz Kranja, Polde Stražišar z Jesenic, Blaž Ostrovhar in Škofje Loke, in zavoda Matevž Langus iz Kamne gorice. Obiskovalci pa se radi pomudili tudi ob oljnih podobah, tihožitjih, lesorezih, gobelinih, glinastih kipih, ki so jih morda v samoti polni domišljije ustvarili posamezniki, ki jih še vrsto let vodi talent in ljubezen do lepega.

Kratko likovno in vsebinsko oceno pričajoči razstavi je prispeval dr. Cene Avguštin:

»Dosedanja likovna srečanja z otroki niso redkost, saj so lani razstavljali za cerebralno paralizo oboleli, ki so s svojimi deli zbudili precejšnjo pozornost. Izbor pričujoče razstave je dopolnjen z likovnimi deli invalidov, je kratek pregled v delo, življenje in ustvarjanje, ki je prepričljivo njim samim. Otroci ustvarjajo pod skrbnim mentorstvom, takaj ne bi tudi likovniku posamezniku ponudili strokovne roke in mu pomagali v neposrednem, potrebnem, nepogrešljivem delu invalidovega življenja?«

Med številnimi izdelki učencev in invalidov smo izbrali tiste najbolj značilne in zanimive, iz preštevilnih, prispelih na natečaj, smo izbrali tiste, ki so najbolj uspeli, ki najbolj zadovoljujejo likovni smisel invalida in najverneje odsevajo njegovo notranje bitje. Njihov talent želimo izpopolniti, obrusiti in pod ustreznim strokovnim vodstvom pripeljati tudi do večjega likovnega uspeha.

Z današnjo pregledno in pestro razstavo želimo prisotne popeljati skozi doslej neznan svet ali vsaj pokukati skozi velikokrat zaprto vrata v življenje invalidov.«

D. Žlebir

Neprecenljiva vrednost v gobelinu izpod spretnih rok Ločanke Tončke Kuko-
vič.

Umetniki predstavljajo svoja dela

Jože Horvat, ki modelira v glini, letos prvokrat razstavlja, med obiskovalci in likovnimi kritiki pa je žel ugodno oceno.

»Svoje kipe najraje oblikujem v glini, saj tako najlaže dodajam in odzvemam ter dosegam zamišljeno obliko; nekaj izdelkov pa imam tudi iz lesa in siporeksa. V svojem ustvarjanju se najraje vračam na kmete, ne le zaradi priljubljenosti kmečkega motiva, pač pa se z njim zatekam v nekdanje naravnije življenje. Mnogo je porojenih idej, toda vse niso nikoli docela uresničene. Izdelek, ki si ga zamislim, ne potrebujem skice, saj sledim trenutnemu impulzu, ki se vsiira v meni. Z ljubeznijo oblikovana skulptura ni le estetski izdelek, ki krasi stanovanje, pač pa ima v sebi mnogo umetnika in njegovega notranjega življenja.

Razstava je lepo oblikovana in takšno predstavljanje umetnikov invalidov je dobrodošlo, saj je pogosto edina priložnost, kjer invalid lahko prikaže svoja vsakdanja likovna snovanja, za katera je do zdaj vedel le njegov ožji prijateljski in družinski krog.«

»Mati in hči« Jožeta Horvata sta idiličen prikaz hvaležne kmečke motivike

Lado Krmec

Umetnost mu pomeni premaganje težavnega vsakdanjika. Posveča se ji vsestransko; do nedavnega je bil gledališki ustvarjalec, najmlajšim v šoli v Predosljah je prinašal skrivnosti odrske besede. Njegov dan pa napolnjujejo likovna snovanja, ki se oblikujejo v panorame, tihožitja, razgibane prizore iz kmečkega življenja.

»Moja izrazna oblika je lesorez. V tem naravnem in toplem materialu nastajajo podobe iz naravnega, idiličnega kmečkega življenja, panorame, vasi, kozolci, cerkve, gozdovi, motivi lovskih prigod. Največ motivov mi narekuje domišljija, prizori iz okolice, rad pa upodabljam tudi Gasparija. Na razstavi, ki ni prva – razstavljal sem že v Mestni hiši in nekajkrat v Cerkljah ob razstavi cvetja – sta dva lesoreza, sicer pa imam doma še precejšnjo zbirko oljnih slik, ki jih uokvirjajo skladni leseni okviri. Ukvarjam se tudi z restavriranjem starih kipov, angelov in svetnikov, ki jih zlatim ali pa prekrivam z naravnimi barvami.«

Jeseničani v Hiši cvetja

Ze v pomladnih mesecih so jeseniški invalidi obiskali Titovo grobnico na Dedinju. Petdeset članov društva invalidov se je koncem maja odpeljalo v Beograd, kjer so si ogledali Muzej 25. maja, potem pa se priključili koloni, ki se je pomikala skozi park proti grobnici tovariša Tita. V molku in tišini, ki ga je prekinjalo le žalostno pomladno ptičje petje, so se poklonili spomenu velikega voditelja.

Obisk grobnice so združili z ogledom Beograda, krenili so do Avale in spomenika neznanemu junaku, od koder je lep pogled na našo prestolnico in okoliške vasi. Na Kalemegdanu so si ogledali vojni muzej, grobnico naših revolucionarjev, spomenik in lovski muzej. Lep je tudi pogled na Savo in Donavo. Ob povratku so si v starem mestu ogledali skupščino ter vrsto drugih pomembnih kulturnozgodovinskih zgradb, fakultet in spomenikov, v novem delu pa kongresni center Sava in novo zgrajeno naselje stolpnice in blokovi.

Izlet je bil organiziran v okviru turistične agencije »Magistrate«, s katero so Jeseničani potovali že po poteh AVNOJ-a in lani skozi Sarajevo do Tjentišta.

-nik

Gorenjski invalidi obiskali Beograd

Medobčinski odbor društev invalidov za Gorenjsko je 29. septembra organiziral enodnevni izlet v Beograd. Obiska so se udeležili člani z Jesenic, Radovljice, Kranja in Škofje Loke ter Zveze slepih in slabovidnih.

Na Dedinju, kjer je bil cilj njihovega obiska, je čakala številna množica obiskovalcev, vendar so invalidom omogočili, da so med prvimi to jutro obiskali Hišo cvetja, kjer počiva naš voditelj Tito. Spomin na obisk je ostal vsem v srcih, ko so sključeni in s solzami v očeh zapuščali prizorišče številnega obiska. V Beogradu so si ogledali še muzej 25. maj, Avalo in Kalemegdan, na vožnji skozi mesto pa so lahko občudovali znamenite zgradbe, med njimi novi center Sava v novem Beogradu.

Z izletom so bili vsi zadovoljni, saj so veliko slišali, mnogo videli in občutili ponos in bolečino ob grobu nepozabnega predsednika.

Janko Damjanovič

Na Pokljuki in v Bohinju

Jesenice – Sredi avgusta je Društvo invalidov Jesenice pripravilo izlet na Pokljuko. Na prijetnem nedeljskem srečanju se je zbralo blizu šestdeset članov, ki jih je avtobus preko Zatrnika in Pokljuke pripeljal do Rudnega polja. Po ogledu okolice in zunanosti vojašnice so se vračali na Gorenjke, kjer so se poklonili pred spomenikom padlega III. bataljona Prešernove brigade. Potem je skupina krenila preko Gorjuš po zgornje-bohinjski dolini do Zlatoroga, kjer so se ustavili na pikniku v naravi. Ob vrnitvi so šli mimo spomenika »Stirih srčnih triglavskih mož«, pozno v mraku pa so se ob spremljavi vesele pesmi vračali na Jesenice. Nik

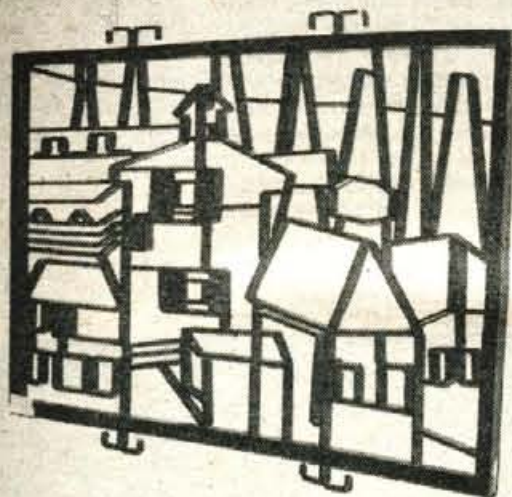
Invalidi na pikniku

Jesenice – Društvo invalidov Jesenice vsako leto v počastitev dneva borca pripravi za svoje člane, težje invalide in goste sosednih društev piknik v naravi. Letošnjega so zaradi slabega julijskega vremena predstavili na avgust.

Petega tradicionalnega srečanja se je udeležilo 74 invalidov, od tega 24 iz radovljiške občine. Po kratkem otvoritvenem programu sta delegaciji obeh društev ponesli šopka k spomeniku padlih na Poljanah, potem pa so se invalidi povsesili na priskrbenem tovariškem srečanju. Ob ubranem petju in harmonikarski spremljavi Janeza in Franka so se invalidi spoznali med seboj in nekoliko pozabili na vsakdanje težave, ki jih spremljajo skozi življenje.

Organizatorju sta priskočila na pomoč tudi Gasilsko društvo Jesenice-Mesto in Zveza društev prijateljev mladine Jesenice, ki vsako leto poskrbi za prireditveni prostor v Domu na Poljanah.

-pm

»Zanimiva likovna izvedba nadarjenih učencev Osnovne šole Polde Stražišar z Jesenic.«

Lado Krmec z lesorezom, na katerem je združil v celoto dva Gasparijeva kipa.

Jelka Bernik, ravnateljica Osnovne šole Blaž Ostrovhar iz Škofje Loke

»Jelka Bernik razstavlja dela učencev iz oddelka delovnega usposabljanja, povečini izdelke, ki nastajajo v urah in krožkih tehničnega usposabljanja. Vsako leto ob dnevu šole pripravijo razstavo najbolj uspešnih del učencev iz oddelka delovnega usposabljanja. Šolskega leta, vendar se razstava široko kot danes doslej še ni predstavila.

Na razstavi je tudi obilica del učencev drugih šol, ki s svojo estetsko dovršenostjo dokazujejo skrbno in talentiranost njihovih oblikovalcev. Otroci lahko veliko lepega ustvarijo, če je njihov talent spodbudjen in s strani mentorjev, strokovnjakov tudi pravilno voden. Po moji izkušnji je vredna je tudi misel, da se dela predstavijo zgolj sovrstnikom in staršem, pač pa občinstvu, ki bo vedelo pravilno umetnostno presoditi mladi talent.«

D. Z.

Niz tapiserij in volnenih izdelkov odraža neomejeno moč otroške domišljije.

Alpina ob krajevnem prazniku

Vse več čevljev v izvoz

Žirovska Alpina je v zadnjem času nekajkrat presenetila. Zlasti pa konec preteklega meseca, ko so delavci v štirih dneh popolnoma obnovili montažno halo, ki jo je uničil požar. V četrtek zjutraj je izbruhnil ogenj in uničil dobršen del montažne hale obutve, v ponedeljek zjutraj pa je proizvodnja normalno stekla. S tem dejanjem so Žirovci prekosili sami sebe. Čeprav je znano, da so Žirovci tesno povezani s svojimi delovnimi organizacijami, zlasti pa z matičnim podjetjem Alpino, ki jo še vedno v pogovorih nazivajo »tovarna«, kot tedaj, ko je v Žireh stala le ena tovarniška stavba, so tokrat dokazali, da se vsi zavedajo, kje je njihov kruh.

Ko so ogenj pogasili, niso jadikovali in tožili, temveč so se takoj organizirali in začeli odpravljati posledice. To je bilo izredno pomembno, saj je v poškodovani montažni hali dnevno izdelajo okoli 5.000 parov lahke obutve in pancrjev in, če se delo v tej hali ustavi, ne pride iz proizvodnje niti en par obutve. Zastoj v montaži bi pomenil zastoj prodaje in s tem velik izpad dohodka in zato so delavci s hitro odpravo posledic požara preprečili veliko večjo gospodarsko škodo, kot je bila tista, ki jo je povzročil požar.

Poleg obveznosti do domačega trga, zlasti sedaj pred zimo, saj si brez pancrjev in tekaških čevljev ter druge smučarske obutve praktično ne moremo zamisliti zimskih počitnic in vikendov na

snegu, ima Alpina velike obveznosti do tujega trga. Za letos so planirali za 4,5 milijona dolarjev izvoza na konvertibilno področje in za 5 milijonov dolarjev izvoza na klirinško tržišče. V zvezi z ukrepi za stabilizacijo gospodarstva pa so letos sprejeli velike dodatne obveznosti. Tako

bodo do konca leta izvoz na konvertibilno področje povečali za milijon dolarjev, izvoz v vzhodne države pa kar za 7 milijonov dolarjev.

Po drugi strani pa zmanjšujejo uvoz. V zadnjih letih so uvoz pokrivali z izvozom. Tako velik uvoz je bil potreben zaradi nakupa surovin v proizvodnji plastike in smučarskih čevljev. Ker pa sedaj velja nov devizni režim in lahko razpolagajo le s 65 odstotki ustvarjenih deviz, so morali močno skržiti uvoz in seveda poskrbeti, da proizvodnja redno teče. Bili so prisiljeni narediti več raziskav katere materiale lahko dobijo doma in katere bo še potrebno kupovati v tujini.

Surovine za proizvodnjo smučarskih čevljev morajo še uvažati, kar je nujno potrebno tudi zaradi izvoza. Če ne bi uvažali surovin, bi izvozili lahko komaj tretjino sedanje količine obutve. Pri proizvodnji poliuretanskih podplatov pa so se dogovorili z drugimi proizvajalci čevljev, za katere izdelujejo podplate, o uvozu mase oziroma združevanju deviz.

Zaradi takšnih odločitev in rešitev v proizvodnji lahke obutve in smučarskih čevljev ni prišlo do zastojev v proizvodnji, manjši zastoj so imeli le v proizvodnji poliuretanskih podplatov. To pa zato, ker narodna banka ni izdajala uvoznih dovoljenj. Pri tem so imeli precej škode, saj je izpadla proizvodnja 50.000 parov podplatov, ki jo bodo morali nadoknadi v jesenskih mesecih. Zato so že povečali izmene in delajo tudi ob sobotah, ker bo sicer zastala proizvodnja tudi v drugih tovarnah obutve, ki uporabljajo pri svojih izdelkih podplate iz Alpine.

Čeprav še ni znano, kakšen devizni režim bo veljal drugo leto in kakšne bodo možnosti uvoza, v Alpini dobro poznajo pot za prihodnje in tudi naslednja leta srednjeročnega plana: povečati izvoz ob čimmanjšem uvozu. Vendar pa poudarjajo, da ta usmeritev mora veljati prav za vse slovensko in jugoslovansko gospodarstvo.

V zadnjih letih na zahodno tržišče izvažajo največ smučarske čevlje in tekaško obutve. Kako bodo dosegli cilj, izvoz močno povečati? Pri zimsko športni obutvi to pomeni čimboljše kolekcije, konkurenčne cene in čimboljšo kvaliteto ter spoštovanje dobavnih rokov. V borbi za čimvečji izvoz se bodo srečevali s problematiko razdrobljenosti naročil in s tem z manjšimi serijami, vendar menijo, da morajo biti na to pripravljeni in premagovati vse težave, saj se zavedajo, da bodo

lahko delali le, če bo izvoz dovolj velik. Skratka, prihodnost je predvsem v izvozu proizvodnji.

Poskušali bodo tudi z izvozom drugih izdelkov, kot so lahka obutve in športne copate. V zadnjem času so namreč izvoz lahke obutve na zahodnem tržišču oostili samo zato, ker niso bili sposobni rešiti nekaterih problemov okoli kvalitete in v odločitve se jim že krepko maščuje.

Izvozna naravnost bo nujna, če bodo hoteli ustvariti devize za uvoz surovin in repromaterialov, ki jih ni mogoče kupiti doma. Vendar pri tem poudarjajo, da bodo v prihodnjih letih uvažali le tiste surovine, ki jih doma ne bodo mogli kupiti. Hkrati pa pričakujejo, da bodo za leto 1981 pravočasno pripravljene vsi ukrepi, da bodo takšni, da bodo veljali v leto. Le tako lahko namreč delovne organizacije planirajo in tudi uresničijo svoje plane.

Zavedajo se, da bodo prihodnja leta zahtevala veliko trdega in dobrega delovnega položaja, ko se je ob veliki konkurenciji blago samo prodajalo, se najbrž bo več tako hitro ponovilo. Prav zato v spoprijemajo z organizacijo dela, da bi izkoriščanjem delovnega časa, preostali zalogami materialov in obutve, ogrozijo likvidnost tovarne in normalno razvoje.

Izvozna usmeritev je za nadaljnji razvoj Alpine nujna tudi zato, ker prodaja na domačem trgu manjša. Tako letos do konca julija izdelali 257 parov obutve, prodali pa so 141 tisoč parov, kar pomeni, da je bilo konec julija zalogi še 116 tisoč parov. Prav zato so intenzivno usmerili na vzhodno tržišče, to predvsem v Sovjetsko zvezo, kam bodo letos prodali za 12 milijonov dolarjev čevljev in to lahke obutve. Glavni vzrok za manjšo prodajo doma, je zmanjšana kupna moč prebivalstva.

Tudi Alpina zelo dobro sodeluje s slovensko skupnostjo. Pravzaprav so delavci Alpine vedno pobudniki najmlajših akcij in to na vseh področjih dela. Pod pokroviteljstvom Alpine delujejo tudi več pevskih zborov, kulturna in umetniška društva in ne nazadnje velja omeniti, da so tudi glavni pobudniki žirovskega radia delavci Alpine.

Delavci Alpine čestitajo krajanom ob prazniku Žirov in želijo vsem še več delovnih uspehov.

ARCPOMURKA

Proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje

LOKA ŠKOFJA LOKA

ČESTITAMO VSEM KRAJANOM ŽIROV
ZA NJIHOV PRAZNIK IN SE ŠE V NAPREJ
PRIPOROČAMO ZA NAKUP

koncih in upravni prostori so bili ločeni. S tem so se večali stroški pa tudi organizacija dela je šepala, saj se zaradi razdeljenosti ni mogla organizirati tako kot bi bilo treba. Zelo so se izboljšali pogoji dela, ko smo se preselili v novo tovarno, kar tudi vpliva na produktivnost. Nekaj pa smo dosegli z uvajanjem sodobne tehnologije, ki spet omogoča večjo produktivnost. Imeli smo nekaj materiala na zalogi, kar je omogočilo, da smo redno delali tudi v več izmenah, če je bilo potrebno. Predvsem to velja za nalepke, ki so jih tovarne potrebovale za izvozno proizvodnjo.

Ko so se preselili v novo tovarno, so začeli z reorganizacijo delovne organizacije. Sprejeli so nov razvid del in nalog, sedaj pa pripravljajo sporazume o delitvi in razporejanju dohodka. Pri tem so še posebej upoštevali, da bo v proizvodnjo treba vlagati več znanja in so oblikovali razvojno tehnološki oddelek, ki razvija in modernizira proizvodnjo.

Etiketa se poslovno in tehnično povezuje z uporabniki oziroma kupci njihovih izdelkov v reprodukcijsko verigo. Hkrati se zavzemajo, da bi pobuda Kartonažne tovarne iz Ljubljane o povezavi vse slovenske papirne in grafične industrije, ki naj bi na trgu nastopala skupaj s kompletnim programom, bila čimprej uresničena.

Oblikovali so tudi plansko organizacijski oddelek, ki ima nalogo pripravo in računalniško obdelavo proizvodnje in planiranje. Računalniško obdelavo proizvodnje bodo organizirali skupno za vse žirovske delovne organizacije. Uredili so tudi informiranje in delavce redno obveščajo prek posebnih informativnih listov.

Sprejeli so tudi že temelje planov za leta 1981 - 85, v katerih je še posebej poudarjeno, da bodo razvijali zahtevnejšo proizvodnjo in zanimivejše programe, da bodo boljše izkoristili delovne stroje, delo boljše organizirali in proizvodnjo povečali predvsem z večjo produktivnostjo.

Da Etiketa dobro sodeluje s krajevno skupnostjo, ni potrebno posebej poudarjati. Sodelujejo pri reševanju vseh krajevnih problemov. Za naslednje srednje-ročno obdobje je v Žireh še vedno važna naloga izgradnje kanalizacije, vodovoda, telefonije, pokopališča ter urejanje cest in pločnikov ter izgradnja športnih in kulturnih objektov za kar bodo delovni kolektivi združevali denar v višini 4 odstotke od bruto osebnih dohodkov.

Ob krajevnem prazniku Žirov delavci Etikete čestitajo vsem krajanom in jim želijo veliko delovnih uspehov!

Etiketa ob krajevnem prazniku

Prihodnost v zahtevnejši proizvodnji

Etiketa je enovita delovna organizacija, ki ima tovarno v industrijski coni v Žireh. Lani so ob krajevnem prazniku odprli novo proizvodno halo, letos pa so dokončali prostore za upravo in tako je sedaj vsa proizvodnja združena na enem mestu. Prostori so sodobno urejeni in omogočajo uvajanje moderne tehnologije. To daje možnosti za najbolj zahtevne izdelke. To je zlasti pomembno za druge panoge, saj so izdelki velikega dela gospodarskih delovnih organizacij opremljeni z materialami in nalepkami iz žirovske Etikete. Tudi v Etiketi uporabljajo vse več domačih surovin in razvijajo takšne izdelke, ki jih lahko izdelujejo predvsem iz materialov, ki se dobe na domačem trgu. To je pomembno zato, ker so njihovi izdelki narejeni po naročilu in je od njih vedno tudi pravočasna priprava izdelkov za izvoz. Če ni nalepk, se izdelkov ne

de embalirati in morajo čakati. Zato tudi tako intenzivna prizadevanja v Etiketi, da delajo iz domačih surovin, saj je znano, da je zaradi uvoznih omejitev čakanje za materiale iz tujine lahko zelo tvegano.

Tako so strokovnjaki iz Etikete letos razvili posebne nalepke ETI-PRES. To so nalepke za čevlje in so izdelane le iz domačih surovin. Pred tem so nalepke za obutev delali iz uvožene samolepilne svile, ki se je tudi slabo lepila, sedaj pa je osnova papir, ki je tri do petkrat cenejši. Poleg tega so tudi kvalitetnejše, saj se na obutev dobesedno preslikajo.

Razen tega nove etikete omogočajo tudi večjo produktivnost v obutveni industriji. Delavci Etikete so namreč skupaj z delavci Alpine izdelali poseben stroj za odtiskavanje nalepk v obutev, ki zelo skrajša postopek. Obe novosti so pred-

slavili na septembrskem sejmu obutve v Beogradu in obe sta zbudili veliko zanimanja.

Letos so v Etiketi planirali 100 milijonov dinarjev celotnega prihodka in v devetih mesecih so plan izpolnili 80 odstotno. Sicer pa so v prvem polletju dosegli za 66 odstotkov več celotnega prihodka kot lani, dohodek se je povečal za 76, čisti dohodek pa za 67 odstotkov. Za poslovni sklad pa so namenili kar 164 odstotkov več. Osebnih dohodki so v prvih šestih mesecih znašali v poprečju 7810 dinarjev.

Kje so vzroki takšnega uspeha, zlasti še, če vemo, da so se gospodarski pogoji letos zelo zaostri?

»Glavni vzrok je v tem, da smo sedaj vsi delavci združeni na enem mestu,« je ob tem povedal direktor Tone Oblak. »Prej smo delali na več

KLADIVAR

64226 ŽIRI YUGOSLAVIA

TOVARNA ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO

p. o.

**ČESTITA VSEM KRAJANOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ZA KRAJEVNI PRAZNIK
ŽIRI**

Delovni kolektiv trgovskega podjetja
KOKRA
iz Kranja

iskreno čestita
krajanom Žiri za njihov praznik.

Istočasno jih vabi, da še naprej tako zvesto obiskujejo prodajalne
KOKRE - KRANJ v Žireh, in sicer:

- »SLON« - ŽIRI
- »ŽIROVKA« - ŽIRI
- »NOVOBT« - ŽIRI, ki je po enomesečnem premoru zopet odprta.

OBISK V KOKRINIH PRODAJALNAH - VAŠE ZADOVOLJSTVO!

ČGP DELO

TOZD Prodaja Ljubljana Podružnica Kranj Koroska 16

nujno išče garaži za dve voji vozili in sicer za

OSEBNI AVTO R-4 ter za KOMBI

Glasite se osebno ali po telefonu 21-280.

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Paceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO, Tomažin, Gosposvetska 8856

Prodaj domača JABOLKA, po 7 in STEBRE starega kozolca, Kokrica, Dovžanova 5 8857

Prodaj italijanski športni zložljiv VOZIČEK, z majhnimi kolesi, in KOSARO za dojenčka, Dušan, Oprešnikova 38, 8881

Ugodno prodaj električni HARMONIJ, na 7 registrov, znamke harmonika, le v garanciji, Bojan Resnik, 8882

Prodaj dvokrilno OKNO s polkrožnim oknom, Mizar - Volčja Drača, Okoren, Hosta 11, Škofja Loka 8883

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Paceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO, Tomažin, Gosposvetska 8856

Prodaj domača JABOLKA, po 7 in STEBRE starega kozolca, Kokrica, Dovžanova 5 8857

Prodaj italijanski športni zložljiv VOZIČEK, z majhnimi kolesi, in KOSARO za dojenčka, Dušan, Oprešnikova 38, 8881

Ugodno prodaj električni HARMONIJ, na 7 registrov, znamke harmonika, le v garanciji, Bojan Resnik, 8882

Prodaj dvokrilno OKNO s polkrožnim oknom, Mizar - Volčja Drača, Okoren, Hosta 11, Škofja Loka 8883

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Paceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO, Tomažin, Gosposvetska 8856

Prodaj domača JABOLKA, po 7 in STEBRE starega kozolca, Kokrica, Dovžanova 5 8857

Prodaj italijanski športni zložljiv VOZIČEK, z majhnimi kolesi, in KOSARO za dojenčka, Dušan, Oprešnikova 38, 8881

Ugodno prodaj električni HARMONIJ, na 7 registrov, znamke harmonika, le v garanciji, Bojan Resnik, 8882

Prodaj dvokrilno OKNO s polkrožnim oknom, Mizar - Volčja Drača, Okoren, Hosta 11, Škofja Loka 8883

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Paceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO, Tomažin, Gosposvetska 8856

Prodaj domača JABOLKA, po 7 in STEBRE starega kozolca, Kokrica, Dovžanova 5 8857

Prodaj italijanski športni zložljiv VOZIČEK, z majhnimi kolesi, in KOSARO za dojenčka, Dušan, Oprešnikova 38, 8881

Ugodno prodaj električni HARMONIJ, na 7 registrov, znamke harmonika, le v garanciji, Bojan Resnik, 8882

Prodaj dvokrilno OKNO s polkrožnim oknom, Mizar - Volčja Drača, Okoren, Hosta 11, Škofja Loka 8883

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Paceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO, Tomažin, Gosposvetska 8856

Prodaj domača JABOLKA, po 7 in STEBRE starega kozolca, Kokrica, Dovžanova 5 8857

Prodaj italijanski športni zložljiv VOZIČEK, z majhnimi kolesi, in KOSARO za dojenčka, Dušan, Oprešnikova 38, 8881

Ugodno prodaj električni HARMONIJ, na 7 registrov, znamke harmonika, le v garanciji, Bojan Resnik, 8882

Prodaj dvokrilno OKNO s polkrožnim oknom, Mizar - Volčja Drača, Okoren, Hosta 11, Škofja Loka 8883

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Paceni prodaj SEDEŽNO GARNITURO, Tomažin, Gosposvetska 8856

Prodaj domača JABOLKA, po 7 in STEBRE starega kozolca, Kokrica, Dovžanova 5 8857

Prodaj italijanski športni zložljiv VOZIČEK, z majhnimi kolesi, in KOSARO za dojenčka, Dušan, Oprešnikova 38, 8881

Ugodno prodaj električni HARMONIJ, na 7 registrov, znamke harmonika, le v garanciji, Bojan Resnik, 8882

Prodaj dvokrilno OKNO s polkrožnim oknom, Mizar - Volčja Drača, Okoren, Hosta 11, Škofja Loka 8883

Prodaj termokumulacijsko PEC, ogled v petek ali soboto od 14. do 16. ure. Cena po dogovoru. Godišnja Marija, Partizanska 22, Tržič 8855

Prodaj zadnji del karoserije za ZASTAVO 101, Benedik Pavle, Pševska 14, Kranj 8865
 Prodaj MOTOR JAWA, 350 ccm, letnik 1978, ČELADO nolan, elastične smučarske HLAČE in »PAN-CARJE«, št. 44, Bolka, Cerklje 166 8866
 Ugodno prodaj osebni avto OPEL REKORD, letnik 1969, registriran do konca junija 1981. Informacije v restavraciji Turist - Lesce 8867

Kupim RENAULT 4 »katrco«, s prevoženimi največ 3.000 km. Plačam takoj, Blatarič Mojca, Radovljica, Štrukljeva 26, tel. (064) 75-948 8868

Prodaj dobro ohranjen R-24, registriran do septembra 1981, Draksler, Kokrica, Golniška c. 1 8869

Prodaj ZASTAVO 101 L, letnik 1977, za 9 SM, registrirano do avgusta 1981, Kavčič Rasto, Sitarska pot 16, Stražišče - Kranj 8870

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1973, registriran do leta 1981, Kovor, št. 26 8871

Prodaj PZ, registriran do septembra 1981 (zelo poceni), Humar Tone, Tržič, Bistrica 186 8872

Oddam predračun za GOLFA, Dobavni rok januar 1981, Vamberger Anton, Zlatnarjeva 6, Kranj 8873

Prodaj SKODO 110 de luxe, letnik 1974, registrirano do julija 1981, Globočnik, Ul. XXXI. divizije 5, tel. 28-713 8874

Komisija za razpis pri delovni skupnosti oddelka za splošne zadeve

Skupščine občine Jesenice

objavlja prosta dela

ARHIVARJA ZA SPLOŠNE ZADEVE za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo in moralno-politične neoporečnosti morajo kandidati imeti srednjo strokovno izobrazbo upravno-administrativne, ekonomske ali splošne smeri in eno leto delovnih izkušenj.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev sprejema komisija za razpis 15 dni po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

ZAHVALA

Oh boleči izgubi našega 6-mesečnega sinka in bratca

TOMAŽKA OSTERMANA

zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem Iskre in Servisnega podjetja za darovano cvetje, tolažilne besede ter spremstvo na zadnji poti.

Posebna zahvala Matijevi mami ter g. župniku.

Zaljujoči: mami, ati, sestra Mojca ter drugo sorodstvo!

Luže, Naklo

ZAHVALA

Oh boleči izgubi naše drage mame, stare mame in tete

FRANČIŠKE SORČAN

roj. Zihel

zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanim, sodelavcem DO Elektro Gorenjske, Delovne skupnosti skupnih služb Kranj, Kmetijske zadruge Sloga Kranj, Gorenjske predilnice Škofja Loka ter Občinske gasilske zveze Kranj za izraženo sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo dr. Novaku za večletno zdravljenje, župniku za poslovljni obred in pevcem iz Stražišča za žalostinke.

Vsi njeni!

Srednje Bitnje, 17. oktobra 1980

Ugodno prodaj AUDI 60-L, letnik 1968, v vozem stanju, Zorjan Janko, Alpska 5, Bled 8875
 Ugodno prodaj MINI 1000, letnik 1971, dodatno opremljen, za 5,2 SM, Telefon 74-130 8876
 Prodaj AMI 8, celega ali po delih, Telefon 82-859 od 19. do 20. ure 8877
 SIMCO 1110 LS, letnik 1974, po ugodni ceni prodaj, Jug Branko, Partizanska 38, Bled, tel. 77-477 8878

Prodaj obnovljen FIAT 850, letnik 1971, po ugodni ceni, Kličič od 6. do 14. ure po tel. (064) 77-661 - int. 17, Beravs Jana, Ribno 111, Bled 8879

Prodaj VW 1500 limuzina, neregistriran, nevozen, cena 600 din. Restavracija Petrol Bistrica pri Tržiču 8880

STANOVANJA

Mlada, poštena družina s šestletnim otrokom, nujno išče SOHO z možnostjo kuhanja in souporabo kopalnice na relaciji Bled - Radovljica - Kranj. Ponudbe pošljite pod šifro: Kmalu bo zima 8885

POSESTI

Prodaj HIŠO v gradnji, 10 km iz Kranja proti Gorenjski. Ponudbe pod nujno. Naslov v oglasnem oddelku. 8886

POSLOVNI PROSTOR na Planini (30 do 50 kv. m) vzamem takoj v najem, za dobro najemnino. Ponudbe pod: Sprejemanje naročil 8887

ZAPOSLOTITVE

Sprejemem kakršnokoli delo na dom. Ponudbe pod: Honorar 8815

Takoj sprejem delavca ali delavko. Šifra: Dobra plača 8888

Službo dobi ŠIVILJA ali ŠTEPARICA, Dobnikar, Sp. Brnik 49 8889

Iščem ZAPOSLOTITEV, Imam vozniški izpit B-kategorije, Igor Rener, Kidričeva 20, Kranj 8890

Zaposlim splošnega MIZARJA, Telefon 22-767 8891

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da lahko naročite čiščenje »TEPIHOV« in TAPISOMA na novo tel. številko 25-819 - namesto stare 22-043 od 14. do 20. ure 8154

Prodajamo cvetoče MAČEHE in RIGELČKE, Za DAN MRTVIH vam bomo nudili KRIZANTEME - VELIKOCVETNE, PAJKOVCE in MARJETKE, Senčur, Kranjska c. 25 8819

LJUBITELJI KRZNA POZOR! Od 17. do 24. oktobra bo na Sejm stanovanjske opreme v hali - A na ogled KOLEKCIJA KRZNIH IZDELKOV, po ugodni ceni, Šakič, 64243 Brezje 18 8820

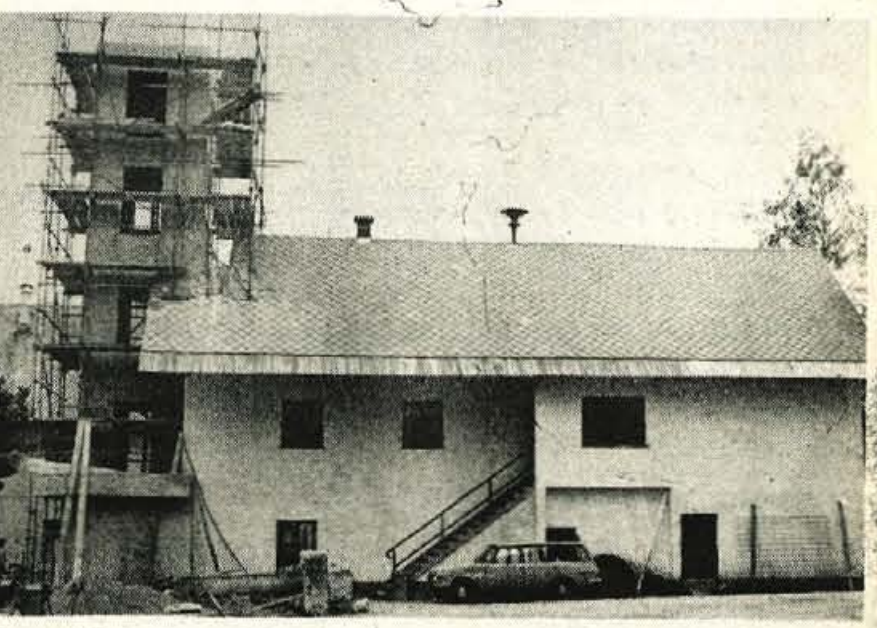
MATEMATIKO INSTRUIRAM v Kranju, Telefon 27-329 (za vse šole) 8833

Na širšem območju Škofje Loke ŽAGAM DRVA, vestno in natančno, Kavčič, Podlubnik 160, telefon 61-032 8892

OSTALO

Vsakega, ki bi o meni kaj žaljivega govoril in širil neresnične govorce, ga bom sodno preganjala. Ana, Si-

mončič, Valjavčeva 7, Kranj 8893
 Za 4-urno VARSTVO na domu (Planina - Kranj) ponudimo dobri VARUHINJI naših otrok (3 in 6 let) 3.000 din. Telefon 21-831 8894

Pri gasilskem domu v Bohinjski Bistrici gradijo delavci Gradbenega podjetja Bohinj nov gasilski stolp. - Foto: F. Perdan

Obnova gasilskega doma

Bohinjska Bistrica - Prosto- voljno gasilsko društvo iz Bohinjske Bistrice bo leta 1984 praznovalo 100-letnico svojega obstoja. Ta pomemben in visok jubilej pa bodo gasilci iz Bohinjske Bistrice pričakali v svojem obnovljenem domu in po številnih uspehih minulih let, kajti gasilsko društvo v Bistrici sodi med aktivna društva v krajevni skupnosti.

Pred tremi leti so s prostovoljnimi deli obnovili gasilski dom, ki stoji v Bistrici, predvsem so popravili streho. Prav zdaj pa dograjujejo poleg doma še stolp, ki bo nadomestil

prejšnjega lesenega, uporabljali pa ga bodo za vaje civilne zaščite gasilcev za reševanje ljudi z reševalnim prtom in za sušenje cevi. Nov stolp gradijo delavci Gradbenega podjetja Bohinj in do zime bo nared.

Prostovoljno gasilsko društvo šteje danes 54 aktivnih članov, med njimi sta zelo marljivi dve pionirski desetini. Društvo ima sodobno opremo, avtociстерno, tri avtomobile, dve motorni črpalke. Njihovo preventivno delo se je že izkazalo za uspešno, saj zadnji dve leti v Bohinjski Bistrici in v okolici niso zabeležili nobenega požara. D. S.

Asfalt na krajevnih cestah Bohinjske Bele - Po domala vseh krajevnih cestah in poteh na Bohinjski Beli so delavci Cestnega podjetja iz Kranja minule dni položili asfalt, tako, da so danes ceste in poti asfaltirane. Tako je krajevna skupnost Bohinjska Bela uresničila dolgoletno željo krajanov, da dobijo tudi na Bohinjski Beli asfalt. Položili so ga na 12.000 kvadratnih metrih površine. - Foto: F. Perdan

ZAHVALA

Oh boleči izgubi mame, stare mame in prababice

MARIJE SLEMC

z Grada pri Cerkljah na Gorenjskem

se zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih.

Hvala Cestnemu podjetju iz Kranja in SAP - Viatorju: prečastiti duhovščini za obred ter vsem vaščanom za podarjeno cvetje.

Zaljujoči vsi domači!

ZAHVALA

Oh boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA REBERNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancom in prijateljem za vsestransko pomoč in izrečena sožalja, vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovlili od njega, mu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti.

Posebna zahvala velja kolektivom: Iskre EM Kranj, Letališča Brnik, Gorenjskega sejma, Mesoizdelki Škofja Loka, pevcem, gasilcem Senčurja in sosednim društvom, upokojenecem, č. duhovščini in osebi Nevrološke klinike iz Ljubljane. Hvala tudi predsedniku PGD Senčur za poslovljne besede.

Vsem še enkrat, prisrčna hvala!

Zaljujoči: žena Pavla, sinova Ivan in Vido z družinama ter drugo sorodstvo!

Senčur, Šenturska gora, 16. oktobra 1980

Želje še niso potrebe

Gradnja zdravstvenih objektov je bila letos močno skrčena – Tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju ne bo mogoče s skupno zbranim denarjem graditi po željah, skrčeni program pa predvideva za 290 milijonov din investicij v objekte in opremo – Pred štirimi leti je bil predlog pravilnika o zbiranju in razdeljevanju skupnih investicijskih sredstev zavržen, novi pa naj bi zdaj omogočil bolj disciplinirano trošenje skupno zbranega denarja

V gorenjski regiji se že vrsto let zbirajo iz prispevne stopnje za zdravstveno varstvo tudi sredstva za investicije v zdravstvene objekte. Medtem ko so doslej imele prednost pri koriščenju tako skupno zbranih sredstev predvsem zdravstvene delovne organizacije iz zgornjega dela Gorenjske, pa se bo v naslednjem srednjeročnem obdobju večji del sredstev uporabil za planirane gradnje predvsem v Skofji Loki in Kranju. Vendar pa to ni edina novost tik pred vstopom v novo srednjeročno obdobje.

Medtem ko so se vsa doslej skupno zbrana sredstva za investicije kori-

stila brez kakšnega pravilnika, pa po novem ne bo več tako. Pravilnik o načinu zbiranja in razdeljevanja investicijskih sredstev namreč prinaša določila, ki bodo kakšno bolj širokotežno širjenje investicije na račun skupnih sredstev, kot se je doslej pogosto dogajalo, močno omejila oziroma povsem onemogočila; prav tako vsak investitor, to je zdravstvena delovna organizacija, sodeluje pri gradnji z 10 odstotki lastnih sredstev. Pri zdravstvenem svetu bosta delovali dve komisiji in sicer ena za nadzor in druga za investicijski program: naloga obeh pa bo ugotavljanje in tudi ustrezno ukrepati, če bodo

gradnje skušale obiti overovljene načrte tako po obsegu ali po stroških. Takšni dokaj ostri ukrepi zapisani v pravilniku so bili vsekakor potrebni, saj je bilo vse dosedanje obnašanje investitorjev, ki so gradili iz skupaj zbranih regijskih sredstev, vse prej kot vzorno. Širjenje kvadratne posameznih objektov, nekajkratno zviševanje prvotno določenih zneskov je bolj kazalo na tekmovanje, kdo bo porabil več zbranih sredstev kot pa to, da bi skupna sredstva regije racionalno uporabljali. Morda najbolj kričeč primer takega obnašanja je bila gradnja specialističnih oddelkov jeseniške bolnišnice. Da pa je takšno preskakovanje planiranih sredstev za nekatere investicije še vedno aktualno, zgovorno pričra gradnja lekarne v Žireh, katere cena kvadratnega metra dosega že 30.000 dinarjev (bruto).

Poleg dokončanja lekarne v Žireh pa se bodo sredstva za investiranje v prihodnjem letu namenjala le še za dokončanje prizidka jeseniške bolnišnice. Zavoda za socialno medicino in higieno za Gorenjsko in Zdravstvene postaje v Gorenji vasi. Sklep o prednosti pri dokončanju investicij iz tega srednjeročnega obdobja pred novimi gradnjami so sprejele skupščine občinskih skupnosti zdravstvenega varstva. V naslednjih petih letih je namenjeno za nove objekte in medicinsko opremo vsega 290 milijonov din. To sicer niso vse želje, ki so jih zdravstvene delovne organizacije zapisale – teh je bilo prvotno kar za 850 milijonov din, vendar pa želje niso tudi potrebe; po javni razpravi in splošnem priporočilu uporabnikov zdravstvenega varstva, naj se investicijski programi skrčijo, je predlog pristal na 290 milijonov novih din investicij.

Investicijski program, ki ga bodo še potrdile občinske zdravstvene skupnosti, predvideva v letu 1982 nekaj več sredstev za novo medicinsko opremo, ki je bila ob zdajšnjem velikem vlaganju le v zidove kar malo zastavljena: zato bo pretežni del 35 milijonov namenjen opremi, ostalo pa za kredite, manjše adaptacije in za gradbene načrte naslednjega leta.

V preostalih treh letih naslednjega srednjeročnega obdobja pa bo spet več gradenj: leta 1983 se bo začela graditi zdravstvena postaja z lekarno v KS Planina v Kranju, nekaj pa tudi manjših adaptacij, naslednje leto pa zdravstvena postaja v Žireh poleg nove lekarne. V letu 1985 pa je predviden začetek gradnje prizidka Zdravstvenega doma v Skofji Loki, dograditev zdravstvene postaje v Železnikih, nakup računalnika za potrebe regionalne zdravstvene skupnosti ter sredstva za gradbeno dokumentacijo specialističnega trakta pri Zdravstvenem domu Kranj in razširitev BGP. Gradnja upravne stavbe za strokovno službo regionalne zdravstvene skupnosti pa je v celoti izpadla iz srednjeročnega programa investicij.

L. M.

Investicije pomemben element stabilizacije

Spet merimo predaleč

Kranj – Investicije! Številne razsežnosti imajo za vsako družbo za vsako nacionalno gospodarstvo, za njegov obstoj in razvoj. Tudi Jugoslavlani smo pogosto izgovarjali to besedo, jo uporabljali in mahnili z njo tudi takrat, ko ni bilo družbene in gospodarske upravičenosti prav v teh trenutkih grešili s posledicami za sedanost in prihodnost. Imamo številne primere gospodarno izbranih in utemeljenih naložb na vseh področjih in to so bile korenine našega hitrega razvoja, ki ma v svetu ne najdemo prav veliko primerjav. Srečamo pa nasprotno mero, ko smo vlagali in gradili na osnovi najrazličnejših lokalističnih teženj, na pomanjkljivih izračunih donosnosti vlaganja, pod pritiskom tega ali onega, pa tudi zato, ker smo imeli denar, svoj in bančni, v odstotkov družbenega proizvoda je Jugoslavija namenjala investicijam. Slovenija je sicer obstala pri 30 odstotkih, pa je bilo, kot kaže, to preveč. Gospodarstveniki pravijo, da je 25 odstotkov družbenega proizvoda za investicije razumna meja vsakega nacionalnega gospodarstva.

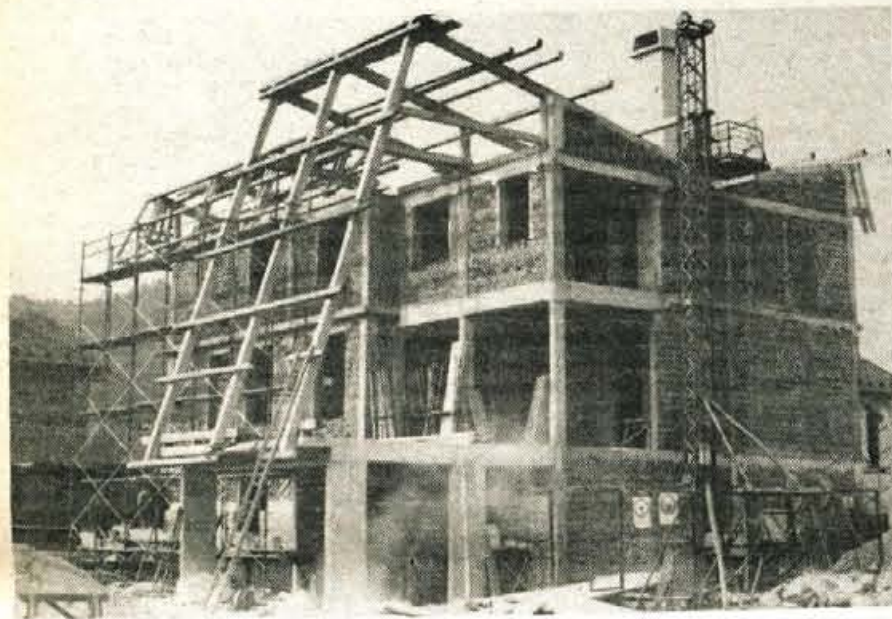
Dogovorili smo se, da bo Slovenija odslej namenjala okrog 30 odstotkov družbenega proizvoda investicijam, od tega 9 odstotkov negospodarskim. Upoštevanje so že letos začete investicije in to daje usmeritvi ostrejšo linijo. Več ne smemo in ne moremo dati, saj ima dohodek svoje meje in le-ta je osnovna družbeni in gospodarski rasti.

Gorenjska ima oceno tega področja. Investicije se umirjajo, njihove delež v družbenem proizvodu pa je realen, sprejemljiv. 25 odstotkov naj bi v prihodnjem srednjeročnem obdobju znašal investicijski delež, vendar to ni čisti investicijski dinar. Predsednik gorenjske Gospodarske zbornice Franc Podjed je povedal, da bo šla tretjina za plačevanje starih obveznosti, tretjina za združevanje, tretjina pa ostaja za nove naložbe. Banka bo sposobna do leta 1985 primakniti 3 nove milijarde, kar bi vseeno znašalo le 12 odstotkov gorenjskega družbenega proizvoda za vlaganja!

Naši investicijski plani pa so s temi številkami skregani. 41 novih milijard znašajo gorenjske investicijske namere v prihodnjih petih letih. Očitno spet merimo predaleč in upamo, da bo ta ali ona naložba le šla skozi sito meril. Za tretjino bi morali znižati plane, pa bi s tem šlo. Nihče ne trdi, da krčitev in uskladitev programa ni mogoča. Nupa bo, čeprav ne bo lahko, vendar morajo uresničena vlaganja doseči večji učinek, kot so nekatera dosedanja.

Nesorazmerja se kažejo tudi v sestavi investicijskih planov. Za Gorenjsko je recimo težko sprejemljivo, da znižujemo vlaganja v kmetijstvo in prehrano, ko vemo, kako skromni smo na tem področju in kakšni problemi se že kažejo. Znižujemo na primer investicijski del gostinstva in turizma, trgovine, lesarstva in gozdarstva, kjer imamo Gorenjci edino surovino. Nekateri od teh panog so res nizko akumulativne in še sedanjih planov naložb nismo izpeljali, pa bi morali interesu območja najti sredstva in voljo za napredek na teh področjih, ki so razen industrije ključna. Do teh vprašanj se bo treba družbeno politično opredeliti v planih in v ravnanjih. Preveč računamo na dinar, za katerega še ne vemo, ali bo dosegljiv ali ne. Takšna računica pa ponavadi računica brez krčmarja...

J. Košnjek

Ob predvidoma letos dokončani lekarni v Žireh bodo iz regijsko zbranih sredstev za investicije začeli leta 1984 graditi še Zdravstveno postajo. – Foto: F. Perdan

Modernejša golniška pošta

Letos je podjetje za PTT promet iz Kranja moderniziralo številne pošte na Gorenjskem, čeprav je pri finančnih sredstvih omejeno – Golniško dostavno področje eno najtežjih

Golnik – Mreža gorenjskih pošt je gosta, vendar jo je treba vseeno stalno obnavljati, dopoljevati in modernizirati. Ljudje terjajo čim hitrejšo in kvalitetnejšo dostavo, prav tako pa tudi hitre, solidne in dostopne poštne usluge v poslovalnicah. Podjetje za PTT promet iz Kranja je letos moderniziralo že številne pošte na Gorenjskem, čeprav finančnih sredstev ni na pretek, vendar postajajo poštne usluge vedno bolj pomembne v življenju krajana.

Golniška pošta je dolgo čakala na modernizacijo. Obilo prometa ima vsak dan zaradi bolnišnice, pa tudi število prebivalcev se na njenem območju veča. Območje golniške pošte obsega 27 kvadratnih kilometrov, v 671 gospodinjstvih pa živi

2300 ljudi. 13 naselij obsega območje pošte, ki je zaradi terena in obsežnosti med najzahtevnejšimi. Tudi s telefoni območje golniške pošte ni na najboljšem, saj imata le dve vasi telefonsko omrežje. Ureditev telefonskega omrežja je bila načrtovana že za to srednjeročno obdobje, vendar je pomanjkanje denarja uresničitev plana preprečilo. Telefonijo bodo uredili, ko bo nova centrala v Goričah. Sedaj je golniško območje telefonsko vezano na tržiško vozliščno centralo.

Prostori golniške pošte so bili v roku modernizirani. Dobrodošlo je bilo razumevanje bolnišnice, ki je pošti med modernizacijo začasno odstopila prostor. Z urejenimi prostori se bodo pogojili dela štirih zaposlenih zboljšali. –jk

Referendum v Besnici

Besnica – Pred leti so krajanje Besnice s samopriskom zgradili avtobusno postajališče in asfaltirali cesto do pokopališča in okrog njega. Tudi ostale krajevne poti so že asfaltirane. Krajanje so s svojim delovnim in denarnim prispevkom že veliko pripomogli, da je kraj dobil boljše povezavo in lepši videz.

Toda še vedno je potrebno dograditi nekaj objektov, prav tako s pomočjo samopriskovka. O tem se bodo krajanje odločali na referendumu koncem tedna, v nedeljo, 26. oktobra. Doslej je bil na zborih krajanov v vaseh krajevne skupnosti Besnica sprejet predlog, da bi s samopriskom v vsej krajevni skupnosti uredili javno razsvetlavo, zgradili mrliško vežico ob pokopališču, adaptirali stari podporni zid na pokopališču, uredili parkirni prostor ter postavili orodjarno in garaže za gasilce.

Cena vseh objektov je ocenjena na 4.420.000 dinarjev, ob upoštevanju porasta cen je vsoto zaokrožiti na 5 milijonov dinarjev. S samopriskom bodo krajanje zbrali predvidoma tri milijone, manjkajoča sredstva pa bodo prispevali drugi viri, nekaj bodo nadomestili tudi s prostovoljnimi delom.

V nedeljo se bo torej odločalo o gradnji objektov, krajanje bodo prispevali svoj »da« za dobro svoje krajevne skupnosti in z odločitvijo dokazali svojo samoupravno zrelost.

Alojz Blaznik

Pogovor o razmerah v SOZD Sava – V petek, 17. septembra, so bili na delovnem obisku v SOZD Sava predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije, republiškega sveta ZSS in medobčinske gospodarske zbornice. S predstavniki Save so se člani delegacije pogovarjali o delovanju sestavljene organizacije in gospodarskem položaju v Savi in združuje šest delovnih organizacij s področja gumarstva in kemije v Srbiji, Sloveniji in Vojvodini. Predstavniki Save so opozorili na težki položaj celotne gumarske industrije, ki ga še zaostruje razkorak med cenami surovin in cenami izdelkov. – Foto: I. Draškovič

Prizadevnost, vredna pozornosti

Med številnimi društvi in klubi, ki v kranjski občini že vrsto let aktivno združujejo in v svoje delo vključujejo predvsem mlade, sodi tudi kranjski Klub ljubiteljev glasbe.

Delo kluba je razgibano in ni omejeno zgolj na poslušanje ali zbiranje gramofonskih plošč, trakov ali prebiranje glasbene, predvsem tuje literature. To zgovorno dokazuje tudi nova številka klubskega glasila, ki je eden izmed načinov animacije članstva. Tretja letošnja številka prinaša poleg tekočih aktualnih zanimivosti s področja popularne glasbe prispevke o rotterdamskem festivalu folk glasbe, ocenjo nastopa skupine Na lepem prijazni in celovit zapis o eni prvih skupini vovalskih skupin – angleški skupini Sex Pistols ter ocene plošč (Paraf, Buldožer, Brandenburški koncerti Wendyja Carlosa) in strokoven članek s področja hi-fi tehnike. Skupaj petindvajset strani zanimivega paj četiva, ki seveda ni namenjeno zgolj članom kluba, ampak bo nedvomno zanimalo vse, ki del svojega prostega časa namenja spremljanju popularne glasbe pri nas in v svetu.

Klub je v zadnjih šestih mesecih pripravil več tematskih glasbenih večerov s predavanji in glasbenimi redil koncert slovenske nove glasbe skupine Na lepem prijazni in objavil izlet na Nizozemsko s udeležbo mednarodnega festivala folk glasbe v Rotterdamu. V začetku decembra bo klub pripravil prvi ročnik glasbenega Gorenjskega sejma. – B. B. B.

Intart še v Vidmu

Letošnji, tretji bienale Intart, se seli v Videm, kjer bodo razstavljeni galeriji Centra odprti v sredo, 25. oktobra, ob 10.30. Bienale Intart združuje likovne umetnike iz vse Slovenije. Razstavljeni bodo deli iz leta 1981. Intart je bila v paviljonu Richarda Jankoviča odprta maja, septembra se je odprla v Celovcu in sedaj se odprta kjer bo odprta do 12. novembra.